

VOORZITTER : de heer H. Boel

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— *De vergadering wordt geopend om 14.35 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

H. de Bruyne, P. D'Hondt-Van Opdenbosch, J. Henckens, gezondheidsredenen.

L. Croux, E. Desutter, P. De Vlies, M. Dewulf, F. Tanghe, H. Van Wambeke, buitenslands.

P. Breyne, A. Deneir, K. Dillen, J. Dupré, R. Gheysen, L. Hancké, G. Turf-De Munter, R. Uyttendaele, E. Van Keirsbilck, P. Van Grembergen, A. Vreven, ambtsverplichtingen.

G. Boeykens, familieverblijven.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

K. Blanckaert, A. Bourgeois, G. Car doen, E. Cooreman, A. Coppieters, F. De Bondt, Constant De Clercq, P. De Keersmaeker, H.

Deleeck, W. Demeester-De Meyer, O. De Mey, J. De Meyer, M. De Weweire, M. Eyskens, G. Geens, A. Lagae, E. Leemans, L. Lenaerts, J. Lenssens, C. Marchand, F. Piot, A. Rutten, M. Rutten, N. Staels-Dompas, L. Tindemans, M. Van Dessel, M. Van Herreweghe, R. Van Rompaey, J. Verhaegen, H. Weckx.

M. Bourry, O. Carpels, L. Danschutter, A. De Rore, L. Detiège, A. Laridon, J. Mangelschots, G. Nyffels, J. Sleenckx, L. Tobback, F. Van Acker, V. Vanderheyden, L. Vanvelthoven.

R. Bonnel, F. Colla, W. De Clercq, A. De Cordier, L. De Grève, A. De Winter, A. Duclos, S. Février, E. Flamant, L. Herman-Michielsens, A. Kempinaire, H. Lahaye, J. Nutkewitz, L. Pans, J. Pedé, I. Van Belle, E. Vandersmissen, L. Van De Velde, W. Van Renterghem, F. Verberckmoes.

V. Anciaux, F. Baert, A. De Beul, W. Desaeyere, J. Gabriels, L. Van Biervliet, R. Vandekerckhove, F. Van Der Elst, C. Van Eisen, E. Vansteenkiste.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

- Ontwerp van decreet houdende in-

stelling van een jaarlijkse Prijs voor Ecologie - 148 (1980-1981)-Nr. 1. Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting.

BELEIDSNOTA

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende beleidsnota werd ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

- Beleidsnota beroepsopleiding voor werknemers ingericht door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, ingediend door mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting - 149 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming, sport en toerisme.

MOTIE VAN ORDE Voorstel tot

spoedbehandeling

De Voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 33 van het reglement heeft de heer Guido Verhaegen het woord gevraagd bij motie van orde. De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, bij het begin van de vergadering zou ik graag de hoogdringendheid willen vragen in verband met de behandeling van het Taalunieverdrag waaraan men deze morgen in de Commissie voor Buitenlandse Zaken zijn goedkeuring heeft gehecht. Het is belangrijk dat wij dit zouden kunnen stemmen donderdag a.s., tegelijkertijd met de stemming in Nederland.

Zoals in de commissie werd overeengekomen, zal een mondeling verslag door de heer Suykerbuyk worden gegeven.

Indien de andere collega's van de fracties geen bezwaar hebben, wil ik graag de hoogdringendheid voor de behandeling van dit voorstel onderstrepen.

De heer J. Van Elewyck : Akkoord.

De Voorzitter : Als ik het goed begrepen heb, worden wij met een motie van orde geconfronteerd, waarbij men voorstelt om in spoedbehandeling het Taalunieverdrag te behandelen. Ingevolge het reglement moet hierover worden gestemd.

Is de Raad het ermede eens dat dit voorstel bij spoedbehandeling wordt behandeld ?

Geen bezwaar ? (*Neen*)

Ik stel voor dit eventueel aan de agenda van morgen, woensdag toe te voegen. Indien wij morgen met de voorziene werkzaamheden niet zouden klaarkomen, stel ik voor dit onderwerp donderdag voormiddag om 10 uur te behandelen, maar in elk geval na de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Gaat iedereen hiermede akkoord ? (*Instemming*)

Aldus is eenparig besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Aanvulling van de agenda

De Voorzitter : Dames en heren, met

toepassing van artikel 64, punt 5 van het Reglement van Orde en bij wijze van aanvulling van onze agenda voor deze namiddag stel ik u voor nu onmiddellijk een dringende mondelinge vraag van de heer Aerts tot Staatssecretaris Akkermans over de maatregelen betreffende de huidige watersnood te horen.

Is de Raad het daarmee eens ? (*Instemming*)

Aldus is besloten.

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 64, 5)

Dringende vraag van de heer F. Aerts tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening over de maatregelen betreffende de huidige watersnood

De Voorzitter: Aan de orde is de dringende mondelinge vraag van de heer Aerts tot de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening over de maatregelen betreffende de huidige watersnood.

De heer Aerts heeft het woord.

De heer F. Aerts : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Staatssecretaris, geachte collega's, ingevolge de overvloedige regen van de laatste dagen is er heel wat watersnood ontstaan. De streek van Halen-Diest schijnt bijzonder zwaar getroffen : honderden huizen zijn overstroomd, honderden hectaren landbouwgrond en weidelanden staan onder water.

Aan de getroffen van deze watersnood moet dringend hulp worden verleend. De gezinnen moeten zo spoedig mogelijk hun woonhuis opnieuw kunnen betrekken, de landbouwers moeten hun veestapel normaal kunnen onderbrengen.

Even dringend moeten maatregelen getroffen worden om verdere overstroming en schade te voorkomen, rekening houdend met de aankondigde nieuwe regenzone. Daarenboven hoort het te voorzien in een procedure

voor inventarisatie en schatting van de opgelopen schade met het vooruitzicht de getroffen op een billijke wijze schadeloos te stellen voor de opgelopen schade.

Mag ik van u vernemen :

1. welke dringende maatregelen u zal treffen voor een daadwerkelijke bijstand en hulp in de huidige nood ;
2. welke voorzieningen u treft om verdere overstroming en schade te voorkomen in de loop van de eerstvolgende uren ;
3. welke middelen er voorhanden zijn om de opgelopen schade te inventariseren en te schatten ;
4. welke mogelijkheden er openstaan om de getroffen een billijke vergoeding te verzekeren van de opgelopen schade ?

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, die namens de heer Akkermans, Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening, antwoordt, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wens het geachte lid er vooraf op te wijzen dat er van oudsher overstromingsgebieden zijn. Sinds verschillende decennia werden gemiddeld 10.000 ha per jaar landbouwgrond onttrokken en vervangen door een ondoordringbare oppervlakte, wat voor gevolg heeft dat het water veel sneller wordt afgevoerd en de kans op wateroverlast toeneemt. Daarom moet er dringend werk worden gemaakt van de wachtbekkens - o.a. het Webbekensbroek en het Schulensbroek. Deze werken zijn gepland en getracht wordt deze binnen zeer korte tijd te laten uitvoeren, zo mogelijk dit jaar nog.

Sinds gisteravond en gans de nacht door is een permanent dijkonderzoek aan de gang om verdere overstromingen van andere woongebieden, bv. Linkhout en Schulen, te voorkomen. Men is reeds bezig met een dijkbes te

Geens

dichten.

Men heeft reeds maatregelen genomen om de Velpen en de Gete meer te ontlasten door overbelasting van het Schulensbroek.

Men heeft vastgesteld dat het maximumpeil dat al ooit werd gemeten thans met 30 a 40 cm werd overschreden.

Peilverlaging te Halen zal maar langzaam gebeuren door het feit dat moet gewacht worden op peilverlaging in de Demer.

Zoals reeds gezegd blijft een permanente controle ter plaatse om de nodige mogelijke technische ingrepen te doen.

Anderzijds heeft het gemeentebestuur opdracht gegeven aan de Civiele Bescherming, de Brandweer en het Leger om de woningen maximaal te beschermen tegen de verdere watersnood.

Het gemeentebestuur van Halen heeft een meetkundig schatter van onroerende goederen opdracht gegeven de schade vast te stellen. Deze gegevens zullen worden overgemaakt aan het provinciebestuur dat als coördinator zal optreden om deze aangelegenheid aanhangig te maken als rampgebied bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981

- 8-B (1980-1981)-Nrs. 1 tot 5
- 14 (1980-1981)-Nr. 5 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het

begrotingsjaar 1981.

De algemene bespreking is geopend.

De heer d'Alcantara, algemeen verslaggever namens de Commissie voor de begroting, heeft het woord.

De heer A. d'Alcantara, algemeen verslaggever (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, mevrouw de Staatssecretaris, geachte collega's, in zijn inleidende uiteenzetting in de Commissie voor de begroting wees de Voorzitter van de Vlaamse Executieve erop dat de indiening van het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse gewest - hetzelfde geldt voor het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap - niet vroeger kon gebeuren omdat eens te meer lange onzekerheid bestond over de dotaties die ter beschikking zouden worden gesteld.

Meer bepaald dienden de door de Vlaamse Executieve op 16 maart goedgekeurde begrotingen herwerkt te worden na het begrotingsconclaf dat de Regering op 22 maart hield, waaruit verminderingen van de dotaties aan Gewesten en Gemeenschappen voortvloeiden.

In het kader van de voortschrijdende autonomie van Gemeenschappen en Gewesten moet worden aangestipt dat zij met het begrotingsjaar 1981 vrij verbintenissen mogen aangaan. M.a.w. vormt inzake ordonnanciemiddelen de dotatie van de nationale overheid theoretisch niet langer de enige financieringsbron.

Van die mogelijkheid besliste echter de Vlaamse Executieve geen gebruik te maken. De uitgavenramingen die in de begrotingsontwerpen voorkomen beperken zich tot het bedrag van de Rijksdotaties.

Er zullen dus in 1981 geen leningen door het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap worden aangegaan en er zal niet worden overgegaan tot het heffen van belastingen op materies die niet het voorwerp zijn van een nationale belasting.

Het evenwicht tussen de bij de dotatie

van het Vlaamse Gewest ter beschikking gestelde middelen en de uitgaven van ditzelfde Gewest wordt verzekerd door :

- enerzijds gebruik te maken van de budgettaire bepaling van art. 2, eerste lid van de begrotingsdecreten voor 1980, die toelaat de saldi van de niet-gesplitste kredieten van titel I en II van de bij voor noemde decreten gevoegde tabellen naar het volgende jaar - in casu 1981 over te dragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten ;
- anderzijds komt men tot dit evenwicht door de in art. 8 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen geboden mogelijkheid te benutten en 3 miljard en 257 miljoen ordonnancieeringskredieten van titel II naar titel I van de begroting over te hevelen.

Dit transfer was noodzakelijk op grond van de evolutie van de correlatieve kredieten op titel I van de begroting die, zoals de Raad het weet, gekenmerkt worden door wat volgt :

- betrekking hebben op de sociale huisvesting, de economische expansie, de waterzuivering en de subsidiëring van werken uitgevoerd door de ondergeschikte besturen ;
- een verplicht karakter hebben omdat het hoofdzakelijk gaat om intresten op geprefinancierde operaties ;
- een hoog stijgingstempo kennen. Inderdaad, het is belangrijk hier te onderstrepen dat die correlatieve kredieten in 1981 op titel I 10 miljard 295 miljoen belopen of 51 % méér dan in 1980 en overtreffen al dus de dotatie voor de lopende uitgaven van het lopende jaar met bij na 1,6 miljard.

Bij een globale ontleding van de Gewestbegroting voor 1981 blijkt hetgeen volgt :

- Dat inzake de ordonnancieringen de lopende uitgaven met 45,9 % stijgen tegenover 1980. Zoals ge-

d'Alcantara

zegd vindt dit zijn oorzaak in het snel stijgingstempo van de correlatieve kredieten. Daartegenover dalen de kapitaaluitgaven met bijna 30 % t.o.v. vorig jaar. Ter honoreering van vroegere verbintenissen blijven er evenwel de beschikbare saldi uit de voorbije jaren. Er mag worden verwacht dat voor een bedrag van ongeveer 3.135 miljoen F een beroep zal worden gedaan op deze saldi uit het verleden, zodat uiteindelijk het totaal aan kapitaaluitgaven een lichte stijging t.o.v. vorig jaar zal vertonen ;

- inzake de vastleggingen werd het niveau van de te sluiten verbintenissen verlaagd t.o.v. 1980 ten einde de druk op de begrotingen van de volgende jaren te verlichten. Bij vergelijking van de vrijgegeven programma's uit de jaren 1979 en 1980 met het programma van 1981 is de beperking evenwel gering - ongeveer 2 % - omdat de investeringsprogramma's in 1979 en 1980 respectievelijk tegen slechts 80 % en 77,6% werden uitgevoerd. In het investeringsprogramma van 1981 wordt de nadruk meer gelegd op uitgaven met een werkelijk productief effect dan op uitgaven die enkel het patrimonium vergroten. De relance in de bouwsector is ter zake de belangrijkste accentverlegging. De budgettaire weerslag van de tussenkomst in de lasten voortvloeiend uit het opnemen van hypothecaire leningen bedraagt 1.050 miljoen F. Dank zij een verhoging met bijna 1,3 miljard van de ter beschikking van het Vlaamse Woningfonds gestelde gelden zullen talrijke grotere gezinnen hun plannen tot nieuw- of vernieuwbouw kunnen realiseren. Voorts heeft de tijdens het vorige jaar ingevoerde verwervingspremie een budgettaire weerslag van meer dan 200 miljoen. Globaal liggen de verbintenissen op het vlak van het huisvestingsbeleid 2 miljard hoger dan in 1980.

In de Commissie voor de begroting heeft de gedachtenwisseling over de gewestbegroting zich hoofdzakelijk rond drie thema's toegespitst.

Men had het vooreerst over de opmerking van het Rekenhof dat het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981, slechts een onvolledige begroting voor de aangelegenheden bedoeld in art. 107quater van de Grondwet bevatte. Het ontwerp van decreet heeft inderdaad alleen betrekking op de uitgaven ten laste van kredieten en speciale fondsen. De ontvangsten die aan het Vlaamse Gewest toekomen overeenkomstig de eerste titel van de gewone wet van 9 augustus 1980 komen in het ontwerp van decreet niet voor, niettegenstaande artikel 13 § 1, tweede lid van de bijzondere wet van dezelfde datum daarin uitdrukkelijk voorziet. Laatstgenoemde wettelijke bepaling luidt immers dat alle ontvangsten en uitgaven op de begroting en in de rekeningen dienen te worden gebracht.

Het tweede onderwerp van discussie was de bepaling van het eerste lid van artikel 2 van het ontwerp van decreet die bij afwijking van de bepalingen van art. 18 § 2 van de wet van 23 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, de overdracht toelaat naar het volgende jaar van de saldi van de 130n titel II. Deze afwijking werd verleden jaar bij de bespreking van de begroting voor 1980 bij uitzondering door de Raad aanvaard, dit rekening houdend met de omstandigheden, meer bepaald met het feit dat wegens de ontstentenis van een eigen thesaurie iets moest ondernomen worden om het annuleren van kredietoverschotten te vermijden. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve stelde toen evenwel in het vooruitzicht dat er vanaf 1981 een middelenbegroting zou zijn en dat er tevens een einde zou worden gesteld aan de verdere afbrokkeling van het specialiteitsbeginsel.

De dotatie van de Vlaamse Raad was ten slotte het derde thema waarover con animo in de Commissie voor de begroting werd gedebatteerd.

De afgevaardigde van het Rekenhof heeft ter zake laten opmerken dat de vermelding pro memorie die voorkomt bij artikel 01 01 van afdeling 31 in titel I aanleiding zou geven tot een

kredietoverschrijding omdat onder het stelsel van de voorlopige kredieten, het Bureau van de Vlaamse Raad, optredend als ordonnateur inzake dit artikel, 8 miljoen heeft opgenomen als voorschot op de bijkomende werkingsdotatie die jaarlijks sinds 1975, ter beschikking staat op de gewestelijke begrotingen.

De Regering besliste evenwel op 16 januari jl. om voor 1981 aan elk van beide Raden met gewestelijke bevoegdheden 75 miljoen frank toe te kennen.

Deze bijkomende dotatie is het gevolg van de assymetrie van de nieuwe staatsstructuur, waarbij langs Franstalige zijde de Waalse Gewestraad en de Franse Gemeenschapsraad opgericht werden die beiden afzonderlijk over werkingskredieten moeten kunnen beschikken.

Aldus heeft de Vlaamse Raad 75 miljoen extra bekomen en meende de Executieve, die spijtig genoeg verzuimde het Bureau van de Vlaamse Raad ter zake te consulteren vóór het neerleggen van het begrotingsontwerp, geen krediet op afdeling 31, artikel 01.01 te moeten voorzien.

Daar, zoals gezegd, 8 miljoen reeds werd aangerekend in het kader van het artikel 01.01 van afdeling 31, diende de Executieve, na de bespreking van het aldus ontstane probleem in de Commissie voor de Begroting, een amendement op het begrotingsontwerp in - ik verwijs hier naar het stuk 8B nr. 5 - waarbij 8 miljoen werd voorzien op afdeling 31, artikel 01.01 en ter compensatie op artikel 31.30 een kredietvermindering voor hetzelfde bedrag werd doorgevoerd.

Inzake de werkingskosten van de Vlaamse Raad moet nog worden aangestipt dat vanaf volgend jaar elke nationale dotatie zal verdwijnen en dat de afname voor de Vlaamse Raad rechtstreeks van de enveloppe zal gebeuren. Uiteraard zal ook de Vlaamse Raad zelf zijn dotatie bepalen.

Op de kritiek over het ontbreken van een middelenbegroting van het Vlaamse Gewest antwoordde de Voorzitter van de Vlaamse Executieve dat de Minister van Financiën nog

d'Alcantara

niet volledig klaar is met de nodige financiële-technische aanpassingen aan de nieuwe staats hervorming. Er wordt verder op de traditionele manier te werk gegaan. Dit is de reden waarom er geen middelenbegroting is.

Uit de gedetailleerde informatie die ter zake in de Commissie voor de Begroting door de afgevaardigde van het Rekenhof werd verstrekt is gebleken dat de Vlaamse Gemeenschap een rekening heeft bij de centrale overheid die functioneert zoals een bankrekening. Sinds 1 januari 1981 worden aldus alle budgettaire uitgaven van het Gewest afgeboekt als uitgave op die rekening. De rekening is dus operationeel langs die zijde. Evenwel werden er, tot op heden, nog geen ontvangsten geboekt uit hoofde van de Rijksdotaties omdat er, bij de Regering, nog niet formeel beslist werd welke minister zou instaan voor de ordonancering, ten laste van de Rijksbegroting der Dotaties aan Gemeenschappen en Gewesten, van de trimes-triële schijven die moeten gestart worden op de speciale thesaurierekeningen.

Het is dus een louter formele kwestie die tot hiertoe heeft belet dat de rekening langs de zijde van de ontvangsten eveneens operationeel zou worden.

Ik meen dat het probleem zijn beslag zal krijgen zodra Kamer en Senaat de begroting van de dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1981 zullen hebben goedgekeurd.

Dit begrotingsontwerp dat als referentie het nummer 4 - 4bis in Romeinse letters - 1 draagt werd onlangs aan alle Kamerleden rondgedeeld. Ik heb het hedenmorgen thuis ontvangen. Het bepaalt in zijn artikel vier dat de Schatkist ertoe gemachtigd wordt voorschotten toe te kennen, wanneer de verrichtingen in verband met respectievelijk de rekening Vlaamse Gemeenschap en de rekening Franse Gemeenschap en de rekening-courant Waalse Gewest, de rekeningen-courant - van de sectie thesaurieverrichtingen, een debetstand van de ene of

andere van die rekeningen veroorzaken. Dit staat vermeld in artikel 4 van het wetsontwerp dat heden aan alle Kamerleden werd rondgedeeld.

In verband met de bepaling van het eerste lid van artikel 2 van het begrotingsontwerp die de overdracht toelaat naar het volgende jaar van de saldi van de niet-gesplitste kredieten, legde de Voorzitter van de Vlaamse Executieve uit dat het zijn grote bekommernis was te beletten dat er saldi zouden ontstaan, waardoor de verdelersleutel zou worden omgebogen. De Vlaamse Executieve heeft willen vermijden dat, zoals dit bv. blijkt uit het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1977, bepaalde kredieten in annulatie zouden vallen en bijgevolg naar de nationale Schatkist zouden terugvloeien.

In antwoord op de gefundeerde kritiek dat voornoemde bepaling van artikel 2 een ernstige inbreuk is op het specialiteitsbeginsel, waardoor met de budgettaire orthodoxie een loopje wordt genomen, repliceerde de Voorzitter van de Executieve dat men ter zake moet weten wat men wil. Hij wees er evenwel op dat de gewraakte bepaling van artikel 2 overbodig wordt, zodra de eigen thesaurie is tot stand gebracht.

Zoals ik reeds heb verklaard komt het mij voor dat artikel 4 van de Rijksdotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1981 precies hierin voorziet.

Zodra de begroting door het Parlement is goedgekeurd, zal er met andere woorden geen bezwaar meer zijn om de bepaling van artikel 2, eerste lid, weg te laten. Ik ben zo vrij de wens uit te spreken dat de Voorzitter van de Vlaamse Executieve niet zou wachten totdat een lid van onze vergadering ter zake een initiatief neemt, maar zelf een ontwerp van decreet ten gepaste tijde zou indienen om dat probleem op te lossen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, er blijft mij over u eraan te herinneren dat het begrotingsontwerp, overeenkomstig ons reglement, werd

De heer W. Martens (CVP)

opgesplitst over de verschillende bevoegde Commissies van de Raad.

U vindt in het verslag de door collega's De Baere, Aerts en Cardoen opgestelde verslagen, respectievelijk namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en Huisvesting, de Commissie voor Economie en Energie en, tenslotte, de Commissie voor de Ondergeschikte Besturen en Besturen onder Voogdij. *(Applaus bij de meerderheid)*

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, voor de eerste maal dat de Vlaamse Raad geen totaal achterhaalde begroting van de Vlaamse Executieve moet bespreken, moet ik tot mijn spijt vaststellen dat de presentatie van dit budget zo is opgemaakt, dat men het de leden van de Vlaamse Raad niet gemakkelijk heeft gemaakt.

Waar in het nationaal parlement de begroting per departement, d.w.z. per

Poma

minister of staatssecretaris wordt besproken, wordt in de Vlaamse Raad hiervan afgeweken, en wordt een globale begroting voorgelegd. Maar wij krijgen echter niet één begroting, maar wel twee afzonderlijke begrotingen : één voor de materies in toepassing van artikel 107quater, dus de gewestelijke problemen, en één voor de materies in toepassing van artikel 59bis, dus voor deze die betrekking hebben op gemeenschapsproblemen.

Alsof deze complicatie niet voldoende is, moet men de afdelingen en artikelen, gaan opsporen die behoren tot de een of andere commissie van de Vlaamse Raad. Gelukkig werden wij in deze opsplitsing geholpen door de diensten van de Vlaamse Raad.

Maar dit hulpmiddel maakt ons in het geheel niet volledig wegwijs wat behoort tot de ene en wat tot de andere minister of staatssecretaris, vermits materies, die tot één enkele commissie behoren, tot verschillende ministers of staatssecretarissen kunnen behoren.

Zo behoren materies, die in de Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting worden besproken, tot de bevoegdheid van Minister Galle, en de Staatssecretarissen Akkermans en De Backer. Hetzelfde kan gezegd worden voor de Commissie voor Economie en Energie, waar de Ministers Geens en Galle en Staatssecretaris Akkermans ter verantwoording kunnen worden geroepen.

Daarbij kunnen sommige artikelen, die tot eenzelfde afdeling behoren, tot verschillende Ministers of Staatssecretarissen behoren.

Neem afdeling 40 : water en milieu «De onbevaarbare waterlopen», artikel 12.28 behoren bij Staatssecretaris Akkermans, en «Allerhande uitgaven in verband met de campagne rond het leefmilieu», artikel 12.30, behoort tot Minister Galle.

Dit laatste kan in verband worden gebracht met het toerisme, maar dit zit dan weer bij het budget over de Gemeenschap.

Mijn besluit, in verband met de opmaak van het budget is dat, zeker voor de leden van de oppositie, die niet kunnen beschikken over enige inside informatie, de ontleding van het budget geen eenvoudige taak is. Waarom heeft men het zo ingewikkeld gemaakt ? Indien het doelbewust is gedaan, dan is het zeker geen uiting van een democratische overtuiging. Is het uit onwetendheid gedaan, dan stellen wij de vraag : wanneer gaat men slimmer worden in de Vlaamse Executieve ? In elk geval is dit parlementair knoeiwerk !

Alsof dit alles niet voldoende is, komt er nog bij, dat het budget, dat ons voorgelegd werd, niet correct was. Ons werden, door de regering niet alleen amendementen, maar ook zogenaamde correcties toegestuurd. Dat is wel het toppunt.

Aansluitend wil ik verwijzen naar het zeer korte verslag van het Rekenhof, dat in zijn bondigheid vernietigend is.

Zo stipt het verslag aan, dat de door de Vlaamse Gemeenschap ingediende Gewestbegroting, ik citeer : «een volledige begroting is» omdat het de ontvangsten niet vermeldt die aan het Vlaamse Gewest toekomen, overeenkomstig de eerste titel van de gewone wet van 9 augustus 1980, niettegenstaande de bijzondere wet van 8 augustus 1980 daarin uitdrukkelijk voorziet.

Het Rekenhof stipt aan dat zulks een verplichting is die door de Vlaamse Executieve niet nageleefd werd, waardoor de begroting op een niet-orthodoxe wijze werd ingediend, blijkbaar om het ons nog wat moeilijker te maken.

Maar naast deze ingewikkelde en erbarmelijke presentatie kan men zich de vraag stellen : welke zin heeft dit budget, wat leert het ons ? Waar is de toelichting, de algemene visie van de Vlaamse Executieve ? Daar moeten wij echter naar raden, want die is nergens te vinden. Alleen in de Commissie van de begroting heeft de Voorzitter van de Vlaamse Executieve een kleine uiteenzetting gegeven. Via de opsplitsing in Gewest- en Ge-

meenschapsbegroting, via het «sauce-cissioneren» in negen commissies, is het onmogelijk een algehele visie te achterhalen.

Dit is zeker doelbewust gedaan. Mogen wij die visie niet kennen, of heeft de Vlaamse Executieve geen visie ? Wat zal het gevolg zijn ? Bij gebrek aan een algehele visie, waarop de leden van de Vlaamse Executieve zouden kunnen inspelen, zullen zij zich moeten beperken tot bespreking van delen en deeltjes van het budget.

De Vlaamse Executieve schijnt als leus genomen te hebben : «Pour vivre heureux, vivons cachés !» Alsof dit alles nog niet voldoende is, om de bespreking van de Vlaamse Raad op een laag pitje te zetten, wordt terzelfder tijd dat de bespreking plaats vindt, een stortvloed van commissies gehouden.

Vandaag komen van de Vlaamse Raad, volgende commissies bijeen :

- de Commissie voor onderwijs ;
- de Commissie voor buitenlands Beleid ;
- de Commissie voor ruimtelijke Ordening, leefmilieu en huisvesting ;
- de Commissie voor de verzoekschriften en de Commissie voor media-beleid.

Morgen, woensdag, zijn de volgende commissies aan de beurt :

- de Commissie voor gezondheidsbeleid en bijstand aan personen ;
- de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium ;

terwijl donderdag, opnieuw de Commissie voor buitenlands beleid bijeenkomt. (*Protest van de heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve*)

Ik richt mij niet zo zeer tot u, mijnheer de Minister, maar ik heb nog niet gedaan en mijn besluit zal zich tot iemand anders richten.

De heer G. Geens, Minister van de

Poma

Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer Poma, ik wil alleen maar zeggen dat u lid bent van de Commissie voor de Werkzaamheden en zodoende aan de basis ligt van de regeling voor deze week.

De heer K. Poma : Ik kan als fractieleider niet beletten dat de voorzitters van de commissies bijeenkomen.

Zeven van de negen commissies, waarvan één tweemaal, vinden het nodig bijeen te komen op het ogenblik dat de voornaamste bespreking van de Vlaamse Raad plaatsvindt.

En, alsof dit nog niet genoeg was, vergaderen tal van commissies van Kamer en Senaat.

Ik citeer voor de Kamer :

- de commissie voor de tewerkstelling en het sociaal beleid ;
- de commissie voor de buitenlandse zaken ;
- de commissie voor het bedrijfsleven en de commissie voor de volksgezondheid, die bv. morgenvoormiddag bijeenkomt in verband met het energiedebat waarbij mijn aanwezigheid werd gevraagd.

Bovendien heb ik de lijst van de commissies die in de Senaat vergaderen :

- de commissie voor de herziening van de grondwet en de hervorming van de instellingen ;
- de commissie voor de financiën ;
- de commissie voor de sociale Aangelegenheden ;
- de commissie voor onderwijs en Wetenschappen ;
- de commissie voor de buitenlandse betrekkingen en landsverdediging.

Mijnheer de Voorzitter van deze Raad, ik dacht dat er afgesproken was dat Kamer en Senaat niet zouden bijeenkomen tijdens de vergaderingen van de Vlaamse Raad. Dan maar klagen, collega's, dat wij voor lege banken moeten spreken wanneer het merendeel van de leden op de commis-

sievergaderingen moeten aanwezig zijn.

Nochtans zijn de materies, die de Vlaamse Executieve moet behandelen, voldoende belangrijk opdat de Vlaamse Raad die met de nodige ernst zou kunnen bekijken.

Maar alles, vanuit de Executieve, vanuit de Raad, en vanuit het Parlement, wordt gedaan om het budget van de Vlaamse Executieve in de grootst mogelijke onverschilligheid te laten verlopen.

Tot slot van deze algemene beschouwingen, voorafgaande aan mijn tussenkomst bij de Gewestbegroting, wil ik nog informeren naar de organisatie van de nieuw opgerichte Ministeries.

Op de Kabinetsraad van vrijdag 6 februari ll., werd beslist dat de kabinetschef E. De Rijck van Minister Geens, Secretaris-Generaal wordt op het nieuwe Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Op hetzelfde departement is bovendien plaats voor twee socialistische als Administrateur-Generaal : de heer R. Gryp, Kabinetschef van Minister voor Tewerkstelling De Wulf en de heer N. De Batselier, Kabinetschef van Minister Galle.

Terloops - en dit valt buiten het kader van de Vlaamse Raad maar is typerend voor de geest van de regering waarvan de leden van de Vlaamse Executieve deel uitmaken voor wie benoemen belangrijker is dan regeren - werden in die zelfde kabinetsraad nog een hele sliert politieke benoemingen gedaan.

Aan Franstalige kant werd de heer Luxen, Kabinetschef van Minister Hansenne, tot Administrateur-Generaal van het departement van de Franse Gemeenschap benoemd.

De Secretaris-Generaal van het nieuwe Ministerie van het Waalse Gewest wordt de heer Quintin, Kabinetschef van Minister Maystadt, en Administrateur-Generaal wordt de heer G. Horevoets, Kabinetschef van Minister Dehousse.

Voor Brussel werd dezelfde politieke lijn doorgetrokken.

Administrateur-Generaal wordt de heer P. Wyvekens, Kabinetschef van Staatssecretaris Goor ; Administrateur-Generaal-adjunct worden de heren G. Van Der Burgh adjunct-Kabinetschef van Minister Geens en P. Paron, Kabinetssecretaris van Minister Moureaux.

Gaarne vernam ik waarom alléén socialistische en CVP Kabinetsmedewerkers tot deze belangrijke posten kunnen worden benoemd.

Ik heb deze vraag reeds gesteld, in de vorm van een schriftelijke parlementaire vraag, aan de heer Martens, toen hij nog Eerste-Minister was. Maar deze antwoordde naast de kwestie.

Vandaag zou ik op deze vraag een mondeling antwoord willen bekommen.

Moet deze regeling opgevat worden in het kader van depolitisering van het openbaar ambt ?

Bovendien, waarom werden die heren op 6 februari benoemd ? Want waar volgen de ambtenaren en beambten ?

Men heeft hier generaals benoemd zonder soldaten. Typische methode om een leger op papier te zetten dat nooit in staat zal zijn om te vechten.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, deze algemene beschouwingen.

Ik bespreek thans de gewestbegroting, waarvan ik enkele leefmilieuaspecten zal behandelen.

Wat de materies betreft die door Minister Galle beheerd worden, wil ik de aandacht vragen voor de volgende punten.

- Allerhande uitgaven in verband met de campagne rond het leefmilieu (artikel 1230)

Door het Staatssecretariaat voor het Leefmilieu werd in 1976 gestart met deze bewustwordings-campagne aan de kust.

Al de kustgemeenten verleenden hun medewerking.

Het Gemeentekrediet van België, de verpakkingnijverheden, Fabrimetal,

Poma

Imbel en natuurlijk het Staatssecretariaat voor Leefmilieu.

Met zeer beperkte financiële middelen werd tijdens de vakantiemaanden een talrijk publiek aan de kust bereikt. In een kleine folder, in vier talen ter beschikking gesteld, werd de nadruk gelegd op het belang van de vakantie, de rust en leven in de vrije natuur.

Tienduizenden papieren en plasticzakken werden ter beschikking gesteld van de vakantiegangers, waarin zij de resten van hun pick-nick, alsmede allerhande afval konden neerleggen, liever dan deze achteloos weg te gooien op het strand, in de duinen of in de parken.

Het resultaat was zeer hoopgevend.

Tot mijn spijt moest ik vaststellen dat «vakantie leefmilieu» een éénmalige actie bleef, beperkt tot 1976, en sinds wij het Staatssecretariaat verlieten tot op heden niet hernomen werd.

In het buitenland, oa in Frankrijk, werd met een gelijkaardige actie ongeveer 20 jaar geleden gestart. Elke zomer wordt deze actie hernomen, met stijgend succes, terwijl steeds meer vakantiegebieden, dus niet alleen de zee, hierbij betrokken worden.

Mijn vraag : zal opnieuw gestart worden met deze actie ?

- Een tweede probleem dat ik wens te bespreken is het waterbeleid.

Over het waterbeleid heeft minister Galle op 26 maart ll. een nota laten ronddelen.

Wij beschikken nog over enkele andere beleidsnota's, oa een globale studie inzake verwijdering van afvalstoffen in het Vlaamse Gewest, een beleidsnota over toerisme, over de gewestelijke aspecten van de buitenlandse handel, over de regionale aspecten van het overheidsinitiatief en het industrieel beleid.

Eigenaardig genoeg is geen enkele van deze beleidsnota's in de Openbare Vergadering van de Vlaamse Raad besproken.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken,

Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Mijnheer Poma, u weet toch dat wij morgen de beleidsnota over het toerisme bespreken.

De heer K. Poma (*op de tribune*) : Ja, maar op dit ogenblik is nog geen enkele beleidsnota besproken. Daar bent u toch mee akkoord.

Dat lijkt mij een eigenaardige procedure : beleidsnota's laten ronddelen en die niet bespreken.

Ik zal mij dan ook veroorloven over de beleidsnota over het waterbeleid hier tussenbeide te komen, temeer daar deze nota meer statistieken dan een beleid weergeeft.

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 voorziet dat de waterproductie en de watervoorziening geregionaliseerd worden.

Dat was een Waalse eis, waaraan de Vlamingen toegegeven hebben zonder compensatie en die alleen maar in ons nadeel kan uitdraaien gezien de aardrijkskunde van ons land.

De grote waterbouwkundige werken en de kwaliteit van het drinkwater werden nationaal gehouden.

Vlaanderen betreft het water voor het raffineren van drinkwater uit: oppervlaktewateren en grondwater.

Het grondwater is eveneens afkomstig uit Wallonië.

Voor dit laatste zijn de Walen zinnens ons zoveel mogelijk te laten betalen. Daarom moet Vlaanderen zoveel mogelijk water winnen uit eigen bodem. Vermits de hoeveelheid grondwater beperkt is, moet men zoveel mogelijk oppervlaktewater gebruiken. Onze waterlopen zijn hopeloos vervuild. Een gedeelte van de vervuiling komt van Wallonië, een ander gedeelte van het Brusselse. Vermits geen van beiden zinnens zijn aan de bestrijding van de oppervlaktewaters veel geld uit te geven, zullen wij deze verontreiniging zelf moeten gedogen. Wel kan opgetreden worden voor waterlopen die in het Vlaamse Gewest liggen.

Ik denk hier bv. aan de Grote en Kleine Nete, die geheel in Vlaanderen liggen en die tot Lier, tot waar de getijden zich laten voelen, geen invloed krijgen van verontreinigingen vreemd

aan de Kleine en de Grote Nete.

Hier hebben wij bijgevolg de toestand volledig in handen. Het ware daarom aangewezen dat, in het kader van de Maatschappij voor het bekken van de Schelde, absolute prioriteit gegeven zou worden aan de bestrijding van die industriële en gemeentelijke verontreinigingen in het bekken van de Nete.

Aldus zou men te Lier over een niet onbelangrijke waterbron kunnen beschikken, waaruit drinkwater gezuiverd kan worden en die aan de installatie van de Antwerpse Waterwerken zou kunnen aangekoppeld worden.

Daarom zou het interessant zijn van minister Galle te vernemen welke de plannen zullen zijn van de Bekkenmaatschappij voor de Schelde.

Zal prioriteit aan het Netebekken gegeven worden, omdat alzo de drinkwaterbevoorrading in Vlaanderen, veiliger gesteld zou worden ? Van deze visie vind ik niets in de beleidsnota terug.

Een andere methode is het opslaan van waterreservoirs. Dergelijke waterreservoirs hebben een zelfzuiverende functie. Het water verbetert langzaam en na verloop van drie weken zijn zelfs alle ziekteverwekkende kiemen erin gestorven. De auto-epuratie van oppervlaktewater is gebaseerd op de afwezigheid van een aantal verontreinigende elementen, zoals biologisch niet afbreekbare stoffen en fosfaten die eutrofiëring kunnen veroorzaken. In dit verband, zou ik gaarne vernemen welke thans de toestand is van het spaarbekken «de Blanckaert», dat gebouwd werd om de overtollige waterlast in de landbouwgronden van West-Vlaanderen op te vangen.

Hierdoor was dit water enkele jaren belast met fosfaten, afkomstig van de meststoffen waardoor eutrofiëring optrad.

Is de toestand nu gesaneerd ?

Ten einde over een grotere waterreserve te kunnen beschikken, werd door de Antwerpse Waterwerken (AWW) langsheen het Albertkanaal een waterreservoir gebouwd. Maar een tweede veiligheidsreservoir blijkt

Poma

thans noodzakelijk.

Het komt erop aan een keuze te maken tussen een aantal voorstellen, zoals een reservoir te Viersel, ofwel een oplossing gekozen uit een aantal alternatieve voorstellen.

Het is bekend dat de voorkeur van de overheid gaat naar de bouw van een spaarbekken te Viersel, gevoed met Albertkanaalwater, met een capaciteit van 3 miljoen m³, waarvan de kosten, twee jaar geleden, op 915 miljoen frank geraamd werden. Daartegenover staan een aantal alternatieve projecten, zoals het project Nete-Vallei, Emblem, E10 zandwinningsputten, Kleiputten van Beerse en St-Lenaerts, Kleine Nete, Antitankkanaal, die allen een voor een verworpen worden.

Vooraleer te beslissen, moet men bepaalde criteria vastleggen. De eerste en voornaamste keuze is of men verder de bevoorrading van de Antwerpse Waterwerken wil verzekeren met Albertkanaalwater of wil men zich, wat de waterbronnen betreft, diversifiëren?

Wil men overgaan tot diversificatie, dan zijn al de projecten met bevoorrading van Albertkanaalwater uitgesloten en moet met absolute prioriteit teruggevallen worden op een project om met water uit het Netebekken een reservoir aan te leggen. Voor zover mij bekend, is dit alternatief niet opgenomen in de studies die thans uitgevoerd worden.

Acht de heer Minister het niet belangrijk een studie te laten uitvoeren over dit alternatief, de aanleg van een reservoir met gezuiverd Netewater, in de veronderstelling dat de Bekkenmaatschappij voor de Schelde overgaat tot zuivering van het Netebekken?

Mevrouw en heren Ministers, collega's, ik kom tot mijn laatste punt in verband met de Gewestbegroting, de ruilverkaveling.

Ik moet u zeker niet in herinnering

bringen dat de gedwongen ruilverkaveling in bepaalde gebieden van ons land heel wat tegenstand oproept. Ik onderstreep het woord «gedwongen».

Ik was de mening toegedaan dat dit probleem onder de bevoegdheid van Staatssecretaris Akkermans ressorteerde, maar ik zie dat hij momenteel niet aanwezig is.

Tegen het principe van de vrijwillige ruilverkaveling ben ik zeker niet gekant, wel integendeel. Het was trouwens een liberaal minister van landbouw die de ruilverkaveling invoerde. Door de voorstanders van de ruilverkaveling wordt aan de tegenstanders dikwijls verweten dat hun ecologische overwegingen ondergeschikt zijn aan de belangen van de landbouw. Laat mij toe ogenblikkelijk te onderstrepen dat mijn tussenkomst niet ingegeven is door leefmilieuoverwegingen, maar uitsluitend steunt op verzoeken van landbouwers. Bepaalde gebieden van ons land lenen zich inderdaad beter tot de ruilverkaveling dan andere en zijn de landbouwers in de meerderheid voor de ruilverkaveling gewonnen. Maar in andere gebieden is dit niet het geval. Ik denk hier bv. aan twee gebieden die de laatste jaren bijzonder in de belangstelling gekomen zijn: de streek van Meerhout en deze van Sint-Gillis-Waas.

De betrokken landbouwers hebben zich in meerderheid duidelijk tegen de gedwongen ruilverkaveling in hun streek verzet. Wie hieraan twijfelt moet ziende blind zijn.

Maar de bevoegde Minister, eerst Minister De Backer, nu Staatssecretaris Akkermans, beslisten er anders over.

De ruilverkaveling zou er komen, moest er komen want het was de wil van de CVP.

Te Meerhout werd door het gemeentebestuur een officieuze opiniepeiling, raadpleging georganiseerd waarbij alle eigenaars en pachters geraadpleegd werden. Deze raadpleging was officieus, omdat zij officieel niet mogelijk was. De uitslag van deze opinie-

peiling liet aan duidelijkheid niets te wensen over. Zelfs eigenaars, wonende buiten de gemeente, deden zich de moeite om te komen stemmen.

Maar de diensten van Minister De Backer legden de uitslag naast zich, zodat hardere acties dienden te volgen.

Zo moest de heer De Meyer, kabinetsmedewerker van mevrouw De Backer, tijdens een bezoek van actiegroepen, zijn heil zoeken in de vlucht, om te ontsnappen aan de woede van de plaatselijke boeren. Te Sint-Gillis-Waas werd ook een harde actie gevolgd, omdat men met de beleeftde opiniepeiling te Meerhout geen rekening wenste te houden. Daar moesten de landmeters, die de opmetingen om de ruilverkaveling moesten uitvoeren, dit doen onder bescherming van de Rijkswacht. Sinds juli 1978 zijn bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers, nu bij de Vlaamse Raad, voorstellen aanhangig om de bestaande ruilverkaveling op te schorten totdat men de gedwongen ruilverkaveling een meer menselijk gelaat zal geven.

Geen enkel van deze voorstellen werd in een commissie besproken. Zelfs dat risico wenste de Minister niet te nemen.

Het is duidelijk dat men te Meerhout en te Sint-Gillis-Waas de ruilverkaveling wil doordrukken. Zoals voor de gewestvorming, is sinds de laatste tien jaar de ruilverkaveling in de handen van de CVP die hierdoor een ongehoorde drukking op de landbouwers kan uitoefenen. In deze gewesten is het begrip CVP-staat een harde en ongelukkige werkelijkheid geworden, waarbij de CVP struikelt over de sleep van haar macht.

Daarom doe ik een beroep op de nieuwe titularis – ik constateer dat hij nog niet aanwezig is – die de ruilverkaveling onder zijn bevoegdheid heeft, opdat hij zou afzien van de gedwongen ruilverkaveling, een anti-liberale maatregel.

Totdaar, Mijnheer de Voorzitter, me-

Poma

vrouw en heren Ministers, de opmerkingen die ik wenste te maken in verband met de Gewestbegroting (*Applaus bij de PW*)

De heer J. De Seranno : Is dat werkelijk alles voor een fractieleider ? Mijnheer Poma, u had beter over het probleem van de weekendhuisjes gesproken. U heeft nooit de moed gehad daartegen op te treden. Het waren kiezers.

De Voorzitter : De heer J. Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, de begrotingen 1981 die wij hier bespreken zijn overgangsbegrotingen in elke zin van het woord. De verslaggever, de heer d'Alcantara, aan wie ik hulde wil brengen voor zijn uitstekend verslag en voor zijn goede toelichting en ook de verslaggevers van elk van de deelcommissies hebben onderstreept dat de wijze waarop men ook dit jaar is moeten tewerk gaan om deze begrotingen in de commissies van de Vlaamse Raad te behandelen, niet is zoals het zou moeten zijn. Ik meen dat dit voor een belangrijk deel te wijten is aan de structuur van de begrotingen en aan de wijze waarop deze worden ingediend.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, ik wil u suggereren om vanaf volgend jaar, wanneer onze begrotingen ten dele zullen gespijsd worden door eigen middelen en wanneer zij een ander karakter zullen hebben, middelenbegrotingen op te stellen. Dit had reeds dit jaar moeten gebeurd zijn. Het moet ons de mogelijkheid bieden over te gaan naar een andere werkmethode die zal tegemoet komen aan de verlangens van al de collega's van deze Raad, op welke banken zij ook plaats nemen.

Vooreerst moeten de middelenbegrotingen worden ingediend en er over worden gestemd. Daarna moet van wat nu verpakt zit in elk van de verslagen, deelbegroting na deelbegroting, heuse begrotingen worden gemaakt met beleidsopties, zodat er per onder-

werp een behoorlijke en ernstige politieke bespreking mogelijk is. Want alleen op die manier zal, wat tot nu toe smalend soms de grootste gemeenteraad van Vlaanderen wordt genoemd, een ander karakter krijgen. Men zal dan ook niet langer al de materies, die men momenteel terugvindt hetzij in een Gewestbegroting hetzij in een begroting van de Gemeenschap, dooreen haspelen. Daarenboven zou een beperking van de middelenbegrotingen ons toelaten fundamentele kritiek uit te oefenen daar waar het nodig is, ook op de ontwerpen van decreet zoals ze worden ingediend.

Wij zouden dan ook kunnen voorkomen dat, wat bijvoorbeeld zoals nu in artikel 2 tussen de plooiën valt, nog mogelijk is.

Ik wil nog even herinneren waarover het gaat. Ik wil tegelijk benadrukken dat wij met deze situatie helemaal niet gelukkig zijn. De verslaggever heeft trouwens de kritiek die daarover unaniem in de commissie tot uiting kwam, hier terecht tot de zijne gemaakt. In artikel 2 van het voorliggend ontwerp van decreet wordt bepaald, zoals dat vorig jaar in december voor de begroting 1980 reeds het geval was, dat de Vlaamse Executieve de overgedragen niet gebruikte kredieten kan overschrijven op andere artikelen van dezelfde titel of hetzelfde deel van een andere titel van de begroting. Dat doet, daaraan zal niemand twijfelen, sterk afbreuk aan al de normaal geldende begrotingstechnieken. Dat doet ook afbreuk aan de specificiteit van de artikelen en aan de titels van de begroting en tevens aan de mogelijkheid van parlementaire controle op de daden van de Executieve.

De verklaringen die voor deze situatie gegeven zijn accepteren wij uiteraard – maar dit betekent niet dat deze verklaringen ons wat de grond van het probleem betreft inderdaad ook voldoen.

Ik zou eventjes willen duidelijk maken waarom. Vorig jaar tijdens de bespreking van de begroting 1980 werd soortgelijke operatie uitgevoerd omdat de Vlaamse Executieve, zowel voor het Vlaamse Gewest als voor de Vlaamse Gemeenschap, niet beschikte over een eigen thesaurie. Er is toen

uiteindelijk een toezegging gekomen van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve : «Wij doen dit één keer, maar dit komt geen tweede keer voor». Welnu, die tweede keer is er nu, vandaag, met als toelichting dat wel tot die eigen thesaurie werd beslist maar dat zij om technisch-administratieve redenen nog niet ingevoerd werd.

Die toelichting is politiek moeilijk te aanvaarden. Ziehier waarom, Mijnheer de Voorzitter, ze is politiek moeilijk te aanvaarden omdat zij hierop neerkomt dat de politieke beslissingsmacht in dit land niet gevolgd wordt door de ambtenaren die gestalte moeten geven aan wat de Executieve, de Regering, de Wetgever, in de gewone en bijzondere wetten op de staatshervorming beslist hebben. Volgens deze wetten zou op dit ogenblik krachtens de wettelijke beschikkingen een eigen thesaurie moeten bestaan. Als ze niet bestaat, is dit gewoon het gevolg van de werking van hoge administraties op sommige departementen.

De heer W. Martens : Als men de documenten van de ministeries nader bekijkt, blijkt dat ze haast allemaal onwettelijk zijn.

De heer J. Van Elewyck : Ik ben het met u eens, collega, maar dit betekent dat de politieke beslissingen door de ambtenaren niet in daden worden omgezet en dit is het ergste politieke feit dat men in om het even welk land kan vaststellen.

Vandaar dat ik stel dat wij die verklaring over het waarom van deze inschrijving in de tweede alinea van artikel 2 wel noteren maar dat wij ze, politiek gezien, moeten beschouwen als een vorm van abdicatie van deze Executieve, van de politieke macht tegenover de administratie. Daarom dat dit eigenlijk door de hele Vlaamse Raad niet kan of mag worden aanvaard.

Mijnheer de Voorzitter, wij zouden dus graag zien dat u zelf maatregelen treft om erover te waken dat de administratie de beslissingen van de politieke macht ook gaat uitvoeren want in het andere geval zullen wij hier nog enkel praten in een soort luchtledige, in een soort Vierde Republiek. En dit is toch iets wat niemand van ons

Van Elewycck

wenst; dit is iets waartegen wij ons allen moeten afzetten.

Hoe dan ook, mijnheer de Voorzitter, wij houden u aan uw toezegging dat, precies om de onontbeerlijke democratische parlementaire controle mogelijk te maken, telkens de Executieve zou gebruik maken van de mogelijkheden geboden in het tweede alinea van artikel 2, de Commissie voor de begroting van de Vlaamse Raad hiervan zal worden ingelicht.

De controle op het besteden van de overheidsgelden zal aldus inderdaad werkelijk blijven bestaan. Ik kan u verzekeren dat geen enkele van de collega's hier eraan denkt om de controlemogelijkheden die ons zijn gegeven en de controleopdracht die ons is toevertrouwd af te staan. U weet dat de teksten zoals ze nu voorliggen het u mogelijk maken aan die controle te ontsnappen. Wij zeggen niet dat dit uw bedoeling zal zijn, maar wij menen dat u ook uw inzichten terzake zal moeten waar maken. Het gaat om ons aller geloofwaardigheid. Het gaat gewoon om aan de politiek de betekenis te geven die dat woord moet krijgen of moet blijven behouden.

Een ander element dat in dezelfde richting gaat en eigenlijk te maken heeft met de algemene politiek van deze Executieve is de noodzaak om de hoge administratie nu eindelijk operationeel te maken. Al die leden van die hoge administratie zijn door uw Executieve aangesteld en benoemd. We zien niet in welk argument er nog kan gevonden worden om die cel niet operationeel te maken. U heeft ze nodig. Het beste bewijs hiervan vinden we in het tweede lid van artikel 2 van het begrotingsdecreet. Ik kan u de verzekering geven dat als u met uw eigen administratieve cel kunt beginnen werken, als u de basis heeft voor het uitwerken van de eigen administratie van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, u zich op dat ogenblik kan teweerstellen tegen wat anderen proberen, namelijk de uitbouw van de Staatshervorming administratief af te remmen. Op dat ogenblik zal u beschikken over een kern bekwame, toegewijde ambtenaren die zich ten

volle zullen inspannen om ook dit hele apparaat functioneel te maken.

Welke moet dan de politieke opdracht zijn die deze Executieve zich dit jaar zou moeten kunnen realiseren? Het ligt voor de hand dat wij in de eerste plaats oog hebben en moeten hebben voor het tewerkstellingsbeleid. Wij stellen hoge verwachtingen in het VESOC-overleg dat tegen 3 juli gepland is en waarvan wij hopen dat het zal uitmonden in een waarachtig serieuze dialoog die de krachtlijnen van dit tewerkstellingsbeleid zal moeten kunnen vastleggen in de zin zoals de Executieve dat zelf wenst, namelijk dat over belangrijke delen een consensus kan worden bereikt tussen de sociale gesprekspartners. De Executieve moet zich verbinden daaraan uitvoering te geven.

Wij spreken de hoop uit dat op dit VESOC-overleg er één enkele nota over het industriebeleid vanwege de Executieve zal worden ingediend en men er niet zal worden geconfronteerd met verschillende niet steeds gelijklopende nota's. Indien de Executieve verdeeld naar dat overleg zou gaan, is dat overleg van tevoren tot mislukken gedoemd. Dat zou én voor de tewerkstelling, én voor de expansie, én voor het industriebeleid in dit Vlaamse land bijzonder erg zijn.

Daarenboven, mijnheer de Voorzitter, spreken wij de hoop uit dat ook een soort VESOC-overleg tot stand zou komen met de vakbondsvertegenwoordigers van de openbare sector. Men vergeet inderdaad teveel dat het precies de openbare sector is geweest die de jongste jaren voor een actieve tewerkstelling heeft gezorgd, terwijl in de privé-sector helaas teveel arbeidsplaatsen verloren zijn gegaan. Het mag niet zijn dat de Executieve hetzij als rechtstreekse werkgever, hetzij als voogd van zovele tienduizenden personeelsleden de dialoog zou weigeren met de vakbonden die het personeel van de openbare sector vertegenwoordigen. Wij hopen dat op dat gebied eindelijk een actieve politiek zal worden gevoerd.

In deze inleiding en in afwachting dat andere collega's van mijn fractie straks andere problemen in verband

met de begroting van het Vlaamse Gewest zullen behandelen, blijven er mij nog enkele bijzondere punten waarop ik de aandacht wil vestigen. De hele problematiek rond de gewestplannen, bouwen en wonen in Vlaanderen, zal ten gronde worden behandeld door enkele van mijn collega's, die terzake speciaal bevoegd zijn.

Wij willen niet over de afvalpolitiek spreken omdat wij pas onlangs in de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet betreffende het beheer van afvalstoffen hebben besproken, en waarover wij donderdag zullen stemmen. Wij hopen dat de uitvoeringsbesluiten dit afvaldecreet zeer snel operationeel zullen maken.

Wij spreken tevens de hoop uit dat de tot nog toe gevolgde politiek inzake milieubescherming en milieubehoud door de bevoegde minister zal worden voortgezet. Ook in tijden van economische recessie zoals wij thans beleven, moet deze milieupolitiek leiden tot een leefklimaat en een leefmilieu waarmee zowel de mens als de omgeving goed zijn gediend.

Wij hopen eveneens dat het beleid ivm de voogdij over de gemeenten, zal leiden tot het stimuleren van de autonome werking van de gemeenten en tot het respect van de gemeentelijke autonomie. In dit verband, Mijnheer de Minister, is het nodig dat u streng de hand houdt aan de circulaire uitgevaardigd in verband met de reële keuzemogelijkheden bij toetreding tot de herstructurering en de vorming van intercommunales.

De jongste dagen - sommige collega's hebben dat van dichtbij meegeemaakt - waren er in sommige gemeenten allerlei karikaturen merkbaar van de toepassing van deze circulaires. Ik denk bij voorbeeld aan het feit dat in sommige gemeenten het college drie dagen vóór dat de gemeenteraad uitspraak moet doen over belangrijke herstructureringsvoorstellen aan één van de sectoren zegt: «Geef ons nog gauw een gedetailleerde studie over de mogelijkheden die er voor onze gemeente zouden zijn.»

Zoiets was uiteraard niet de bedoeling van de omzendbrief. Wij geloven dat

Van Elewycck

u erover zult moeten waken dat de richtlijnen van deze circulaire serieus en eerlijk door de gemeenten worden toegepast.

Mijnheer de Voorzitter, wij gaan het wat de bespreking van de gewestbegroting betreft daarbij laten voor de algemene politieke inleiding. Ik wil nogmaals herhalen dat de politieke lijn, ons ten zeerste bekommert, dat ons ten zeerste bekommert de budgettaire orthodoxie en dat wij vóór alles geloven dat én deze Vlaamse Raad én de Vlaamse Executieve erover moeten waken dat het essentiële in de politiek wordt waargemaakt, namelijk dat het de politici zijn die beslissen en de administratie die uitvoert, en niet omgekeerd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter van deze Raad, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dames en heren collega's, namens de Volksunie-fractie wil ik van het voorleggen van de Gewest- en Gemeenschapsbegrotingen gebruik maken om een aantal fundamentele beschouwingen te ontwikkelen over de algemene Vlaamse politiek waarvan wij de emanatie zouden moeten zijn in dit land, of wellicht eerder nog over de afwezigheid van zulke politiek.

Strikt genomen vormen de voorliggende begrotingen immers wat ik zou willen noemen onze Vlaamse Rijks-middelenbegroting, of zouden zij dit minstens moeten vormen. Ik bedoel dit in politieke zin, niet in technische zin, zoals de heer d'Alcantara in zijn uitstekend verslag duidelijk heeft aangetoond. Laat ons echter niet twisten over termen en techniciteiten. Wat wij vandaag doen is de globale beleidsbespreking aan de hand van het financieel document waarin dit beleid vorm krijgt. Helaas volstaat een niet eens grondige maar vluchtige blik op de globale cijfers om meteen te beseffen welke de omvang van ons zelfbestuur dan wel is. Ik wil bij wijze van voorbeeld slechts twee sectoren cite-

ren, maar dan wel sectoren die voor het verdedigen, het bevorderen en uitbouwen van onze welvaart essentieel zijn ; ik bedoel de economische expansie en het wetenschapsbeleid.

In de begrotingen is voor de economische expansie een bedrag voorzien alles bij mekaar van ongeveer 8,5 miljard frank, een peulschil vergeleken bij wat door de centrale regering beschikbaar wordt gesteld voor één sector, de staalnijverheid, dit volgens een bekentenis van minister Claes zelf, op grond niet van een economisch gefundeerde, maar op grond van een politieke beslissing. Wanneer men de berekening van de cijfers even maakt, stelt men vast dat de financiële omvang van dit staalplan alleen reeds zowat zes maal groter is dan de hele Vlaamse jaarbegroting, Gemeenschap en Gewest samengenomen. Dan weten wij wel waarover wij hier praten. Dit betekent in feite dat de economische beslissingen van de centrale regering alle oriëntatie, alle inspanningen van deze Raad en zijn Executieve om een eigen Vlaamse industriële politiek te voeren, kunnen verpletteren, opzij duwen, uit de weg ruimen, door een politiek geïnspireerde scheeftrekking in de besteding van de financiële middelen van de centrale Staat. Wat wij met onze 8,5 miljard frank aan oriëntering kunnen bereiken, wordt met één pennetrek, en dat voor vele jaren, te niet gedaan door een politiek compromis in de Belgische regering.

Mijn bedenking is, dat wij onder de voet gelopen worden met de aanwending van financiële middelen, waarvan het grootste gedeelte bovendien nog afkomstig is van de opbrengsten van de belastingen die in Vlaanderen geproduceerd worden en van het Vlaamse spaarwezen.

Wanneer wij de sector «wetenschapsbeleid» onder ogen nemen, voorzien de ons voorgelegde begrotingen zowat 530 miljoen frank - indien ik mij niet vergis. Ik meen bij dit cijfer geen verder commentaar te moeten leveren, tenzij de vaststelling dat deze aalmoes - meer kan men het niet noemen - voldoende illustreert met welke machteloze autonomie wij werden opgescheept.

De pogingen die - ook in deze Raad overigens - sedert augustus 1980 tot zelfs de laatste dagen toe werden ondernomen om de huidige staatshervorming voor te stellen als de eindfase van de Vlaamse Beweging, kunnen alleen maar denigrerend, beledigend genoemd worden voor de tallozen, die voor het Vlaamse zelfbestuur sedert meer dan een halve eeuw zoveel op het spel hebben gezet, inspanningen en offers die snellere en betere resultaten hadden verdiend.

Dit alles is het resultaat van een kleinmoedige politieke processie van Echtermach, een processie die niet eens op de folkloristische charme kan bogen van zijn term van vergelijking uit het charmante Luxemburgse oord. Inderdaad, telkens opnieuw krijgen wij hetzelfde scenario.

Een goede tien jaar geleden verklaarde de toenmalige Eerste Minister, de heer Gaston Eyskens, dat de unitaire staat dood en begraven was. In ruil voor het prijsgeven van de Vlaamse meerderheidspositie in de centrale machtsvorming - de fameuze grensdel - werd de zogenaamde culturele autonomie georganiseerd. Deze werd voorgesteld als de bekroning van de Vlaamse strijd ; de slag was geleverd.

Dat hiermede het faillissement werd erkend van de filosofie waarmede de heer Frans Van Cauwelaert, en met hem de Katholieke Partij, in de vooroorlogse periode het revolutionaire elan van de Vlaamse Beweging hadden verdoofd en gebroken, kan terzijde genoteerd worden. Dit met de bedenking dat Vlaanderen de kosten van dit faillissement betaalde en in ruil een haast lege dop kreeg.

In oktober 1971 - de inkt van de wetten was nog niet goed droog en de Cultuurraad was nauwelijks geïnstalleerd - werd op de Vlaamse sociale week vastgesteld dat de operatie mislukt was. «De Volksmacht» titelde - een onverdachte bron voor een groot aantal mensen in deze vergadering althans : «De macht blijft waar ze is».

Collega Van Elewycck heeft zich er niet over beklaagd, maar gezegd dat men ten onrechte deze Raad met een Gemeenteraad vergeleek. De gevol-

Schiltz

machtigde vergeleek de Cultuurraad met een veredelde parlementaire commissie ; om een beetje in dezelfde stijl te blijven redeneren, wil ik de heer Van Elewyck zeggen dat dit geen gemeenteraad is, maar een veredelde provincieraad.

Hetzelfde scenario herhaalt zich. De inkt van de staats hervorming is nog niet droog, wij beleven de eerste besprekingen van de begrotingen in normale omstandigheden na de installatie van de Vlaamse Raad, en een aantal collega's van de CVP - die ik daarvoor trouwens dankbaar ben - voelen zich reeds verplicht een wetsvoorstel in te dienen, dat een wezenlijke en fundamentele wijziging beoogt in de machtsverdeling tussen de centrale staat en de gewesten.

De heer F. De Bondt: Dit is niet aan de orde !

De heer H. Schiltz : Bepaalt u, mijnheer De Bondt, wat aan de orde is ? Ik neem aan dat u de Waaslandse champetters naar uw hand kunt zetten, maar ik denk dat in deze Raad wijzelf bepalen wat aan de orde is in het kader van de bespreking van de begroting en niet u. (*Applaus bij de VU*)

Indien het inzicht van deze CVP-collega's een jaar vroeger en met de nodige politieke kracht tot uiting was gekomen, en indien zij onze voorstellen in dit verband - die letterlijk dezelfde zijn dan wat zij nu voorstellen - mee hadden doorgedrukt, dan zou de huidige begroting - en dat is wel aan de orde, mijnheer De Bondt - een andere omvang vertoond hebben en minder reden tot sceptisme en bitterheid hebben opgeleverd.

Tegenover het klaarblijkelijk ontbreken van doorslaggevende politieke macht, in overeenstemmende financiële middelen vertaald, wordt dan meestal het argument van het instrument - zoals ik het zal noemen - gehanteerd.

De Raad en de Executieve - zo luidt het dan - zijn soevereine instrumenten. Een voluntaristisch, dynamisch en extensief gebruik van hun mogelijkheden moet toelaten de institutionele en structurele beperkingen voortspruitend

uit de schrale bevoegdheidstoemeting te overstijgen.

Dit was een belangrijk thema tijdens de bespreking van het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve op 4 en 5 november van vorig jaar. Het werd ondermeer ontwikkeld door de collega's van Waterschoot, De Bondt en Olivier. De Voorzitter van de Executieve, de heer Geens, is - zij het met de hem kenschetsende behoedzaamheid - op dit argument, in zijn antwoord op de interventie, ingegaan.

Welnu, wat moeten wij vaststellen, na dit eerste werkjaar dat wij met deze bespreking besluiten ? Dat een aantal leden van deze Raad, en niet de minste, er veeleer schijnen om bekommerd te zijn zoveel mogelijk de suprematie van het centrale Parlement te verdedigen, liever dan een gedurfde interpretatie te geven aan de eigen bevoegdheden.

Wij hebben op deze tribune een paar maal de werkelijk kittelorige zorg moeten aanhoren om vooral zelfs de schijn niet te wekken dat wij ons niet streng en binnen de letterlijke interpretatie van onze bevoegdheden zouden opsluiten.

Zij worden hierin bijgesprongen door de Raad van State waarvan de filosofie terzake, zoals, geachte collega's, ik er toch mag aan herinneren dat ik bij de bespreking van de Staatshervorming herhaalde malen en met klem voorspeld heb en ervoor gewaarschuwd heb, zeker niet getuigt van een federalistische visie, zelfs niet van een dynamische regionalistische visie, wel integendeel.

In dit verband zou ik willen waarschuwen voor het gevaar dat de enige ontspanningsmogelijkheid uit de enge bevoegdheidsbegrenzing van de huidige staats hervorming, zou worden afgegrensd.

Ik bedoel hiermede de impliciete bevoegdheid.

Ik bedoel impliciet dit artikel waarop wij allen veel hoop gevestigd hadden omdat wij uit de ervaring opgedaan in andere federale Staten, weten dat hierin het breekijzer te vinden is, de motor die kan gehanteerd worden door een voluntaristische parlemen-

taire Vergadering.

Naar aanleiding van een voorstel van de heer Bob Cools heeft de Raad van State een dergelijke beperkende interpretatie aan deze impliciete bevoegdheid gegeven, zodanig dat er helaas slechts een houten sabel overblijft die dreigt een waardeloos instrument te worden.

Indien deze Raad zich bij die beperkende interpretatie van de Raad van State zou neerleggen, mijnheer Martens, dan zouden de verdedigers van de theorie van het nuttige instrument het wel heel moeilijk krijgen.

De heer W. Martens : Helemaal niet!

De heer H. Schiltz : Jawel, mijnheer Martens.

De heer W. Martens: De Raad van State zegt dat u een algemene onteigeningsbevoegdheid hebt die de andere specifieke bevoegdheid niet nodig maakt.

De heer H. Schiltz: Dat wil zeggen dat de Raad van State ons advies verstrekt voor de uitoefening van onze bevoegdheden.

De heer W. Martens : Ik herhaal wat ik daarnet kom te zeggen.

De heer H. Schiltz : Dat is de mening van de Raad van State. Dit is een zeer beperkende interpretatie van de term : impliciete bevoegdheden, dit wil zeggen dat wij niet de keuze hebben van de middelen om onze doeleinden te verwezenlijken en verplicht zijn desgevallend de minst efficiënte en minst genuanceerde en sympathieke middelen te gebruiken omdat die nu eenmaal bestaan en beschikbaar zijn.

Is dit geen restrictieve interpretatie ?

Wij kijken, vanuit de Volksunie, in elk geval met grote belangstelling uit naar de houding die andere fracties van deze Raad ten aanzien van dit advies van de Raad van State zullen aannemen.

Een minder formele institutionele rol zouden de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve nog kunnen spelen door de gezaghebbende spreekbuis te zijn van de noden en de wensen die in Vlaanderen leven. Niemand kan ons beletten over wie of wat dan

Schiltz

ook onze mening te uiten en ons advies te geven, zelfs indien wij voor deze aangelegenheden geen bevoegdheid hebben decreten te stemmen.

Wij zouden de vranke woordvoerders kunnen zijn tegenover het centrale gezag, niet gehinderd door de politieke beperkingen opgelegd door de centrale Belgische compromissen.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, het is mijn mening dat het voor de Franstaligen verhelderend en op een gezonde wijze ontvullend zou kunnen zijn moesten zij van hieruit onverbloemd vernemen wat de Vlamingen werkelijk denken, wensen en eisen. Dit is in het voorbije jaar niet gebeurd, wel integendeel.

In maart van verleden jaar verklaarde de Voorzitter van de CVP, de heer Tindemans, in een ophefmakend interview met een Engelstalig blad «The Bulletin»: «There could be a revolution in Flanders when they» - hij bedoelde de Vlamingen - «realised how much they would be paying for the others». Hij bedoelde hiermee de Walen.

De gebeurtenissen van de laatste maanden, onder meer het beruchte staalplan, hebben dit laatste «what we are paying for the others» intussen min of meer duidelijk gemaakt.

Tot een revolutie heeft dit, zoals te verwachten was bij de lijdzame en onderworpen Vlamingen, wel niet geleid. Tot daar toe, maar ook deze Raad heeft niet gereageerd en de Executieve evenmin.

Erger nog: de Raad heeft zich noch op eigen initiatief noch op verzoek van de Executieve de moeite getroost gebruik te maken van het instrument - waarvan ik sprak - om van dit probleem, namelijk «how much we would be paying for the others» een grondige en zo objectief mogelijke analyse te maken.

De Commissie, belast met het onderzoek van de financiële, sociale en economische aspecten van een eigen Vlaams crisisberaad wordt duidelijk afgeremd. De Vlaamse Executieve

doet weinig inspanningen om ten minste op deze manier het collectieve bewustzijn van de Vlamingen aan te wakkeren en de weg te tonen voor een eigen Vlaamse aanpak van de tewerkstelling en het economisch herstel en voor het blootleggen van de hinderpalen daartoe die voor een groot deel moeten worden gezocht in de slechte oneindigheid van het meer dan honderd jaar oude Belgicisme.

Zo kom ik tot de laatste post van de balans. Indien de Vlaamse Raad en de Executieve dan al niet bij machte zijn een volwaardig autonome politiek te voeren, indien zij dan al niet bereid blijken het instrument op een extensieve wijze aan te wenden en de onduidelijke luidklinkende spreekbuis van de Vlaamse levenswil te zijn, dan zouden zij ten minste de voorafbeelding kunnen zijn van een vernieuwde en vernieuwende politieke cultuur, de blauwdruk van een nieuwe, meer fundamenteel democratische Staat, in afwachting dat het Vlaamse zelfbestuur eindelijk volwaardig tot stand komt.

Welnu, ook op dit vlak bracht het voorbije jaar slechts teleurstelling.

In strijd met de ontkenning van de heer Geens tijdens voormelde zitting van 5 november 1980, werden de hoofdamtben in de nieuwe Vlaamse administratie, deze van secretaris-generaal en van administrateurs-generaal, netjes voorbehouden aan de Vlaamse regeringspartijen, daar waar iedereen begint te beseffen dat voor een volwassen democratie zoveel mogelijk en telkens wanneer dit zonder bezwaren kan geschieden, de afspiegelingsdemocratie moet worden verkozen, werd hier de kans om de eigen Vlaamse administratie een echte pluralistische gestalte te geven verknoeid en de voorkeur gegeven aan het machtsmonopolie van de momentele meerderheid.

De heer J. Valkeniers: Van de kabinetten !

De heer H. Schiltz: Aldus werd het experiment van de proportioneel samengestelde Executieve, dat na de volgende verkiezingen van start moet gaan, van meet af aan gehypothe-

ceerd.

Wat de openheid van bestuur betreft doet de Vlaamse Executieve het al niet beter dan de centrale regering die aan het Parlement essentiële informatie onthoudt.

Waarom werd de tekst van het advies van de Vlaamse Executieve aan de centrale regering inzake het staalplan niet aan de leden van de Raad medegedeeld en werd deze - vermits dit een prerogatieve van de Uitvoerende Macht is - niet minstens in de Commissie aan een ernstige bespreking onderworpen ?

In antwoord op de vraag over dit advies, gesteld door collega Dupré, beperkte de Voorzitter van de Executieve zich tot een reeks affirmaties die evenwel niet met documenten werden gestaafd en waarop dus geen controle kan uitgeoefend worden.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer Schiltz, mag ik u even onderbreken ? U bent slecht geïnformeerd. De heer Dupré heeft mij dienaangaande inderdaad in de Raad willen interpellieren. In het bureau van de Raad werd overeengekomen dat een dringende vraag zou worden gesteld.

U weet evengoed als ik dat op een dringende vraag men dringend antwoordt met een geschreven tekst binnen bepaalde limieten. De Voorzitter is trouwens zo vriendelijk geweest die ruim te interpreteren zodanig dat ik volledig heb kunnen antwoorden op de vragen die werden gesteld.

Het is niet mijn schuld dat er geen debat heeft kunnen plaats vinden over het standpunt dat de Vlaamse Executieve had ingenomen naar aanleiding van het staaldossier. Dit wou ik zeggen ter rechtzetting.

De heer Schiltz : Ik zoek geen gemakkelijke...

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer Schiltz, eigenlijk had u ook een vraag tot interpellatie kunnen indienen maar ik heb dienaangaande niets

Geens

gezien. Ik heb geantwoord aan de heer Dupré in de vorm zoals voorzien in het reglement.

De heer H. Schiltz: Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, ik zoek geen gemakkelijke betwisting. Wat ik wil zeggen is dat ik zou verwachten hebben dat het samenspel tussen de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad niet de automatische en gemakkelijke repliek zou zijn van datgene wat wij op centraal niveau gewoon zijn waar de Uitvoerende Macht slechts schoorvoetend, en wanneer zij niet anders kan, gedeeltelijke onvolledige informatie prijs geeft waar men dan verder het raden naar heeft.

Ik had verwacht dat in het voorbije jaar de Executieve - op belangrijke momenten voor de Vlaamse Gemeenschap als dit aangaande onze houding tegenover het staalplan - de desbetreffende commissie zou hebben laten samen komen en de tekst van het advies, welke aan de centrale regering is voorgelegd, zou hebben ter beschikking gesteld. Het is niet logisch dat men moet wachten op een interpellatie waarop dan mondeling wordt geantwoord.

Men dient op een andere manier te handelen, met andere woorden de openheid van besturen in alle opzichten zou, van meet af aan, in de houding van de Vlaamse Executieve moeten worden ingecalculiseerd.

Ook wat de sociaal-economische overlegstructuren betreft dreigen wij in de oude plooi terug te vallen. Met de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen beschikken wij over een uitstekend gespreksforum, indien men tenminste dit forum oordeelkundig wil aanwenden.

Onder meer ingevolge de samenstelling van zijn Bureau, biedt de Gewestelijke Economische Raad, waarin de afspiegelingsdemocratie werd gerespecteerd, het grote voordeel dat het gesprek er kan gevoerd worden niet alleen tussen de vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners en de uitvoerende macht, maar in een brede waaier van sociale en economische verantwoordelijken en vertegenwoor-

digers uit de hele politieke sfeer, de oppositie inbegrepen. Dit forum wordt echter verlamd en ingeperkt ten dele tengevolge van de houding van de klassieke sociale gesprekspartners, die dit forum schijnen te ontlopen om zich liever in de zogenaamde VESOC terug te trekken, het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité, dat een trouwe repliek is van wat zich op het centrale vlak afspeelt. Het is namelijk een organisme waar de sociaal-economische oligarchieën uitsluitend met de uitvoerende macht de besluitvorming voorbereiden - de heer Van Elewycq heeft dit zojuist duidelijk aangetoond - met voorbijgaan van de parlementaire inbreng en van de groepen die momenteel niet tot de meerheid behoren, met een verarming, een verschraving en een gebrek aan vernieuwing, wat wij betreuren. De oude gewaden werden niet afgelegd, zoals hier op 5 november werd beweerd, integendeel, zij worden systematisch weer bovengehaald en om de magere schouders van de schijn-autonomie gelegd.

Verleden jaar heeft men mij verweten dat ik te pessimistisch was. De feiten van het voorbije jaar geven ons helaas gelijk.

De huidige staatshervorming is niet de verwezenlijking van het Vlaamse zelfbestuur. Daarvoor is het nodig dat wij resoluut ophouden met de politiek van de halve maatregelen, dat wij eindelijk onverbloemd uitkomen voor de enige echte oplossing. Dat wij onbeschroomd proclameren dat alleen het tot stand komen van een echte Vlaamse Staat ons de kans zal geven de voleinding te begroeten van de Vlaamse Beweging en resoluut aan de slag te gaan om de tewerkstelling in Vlaanderen te verzekeren, onze welvaart veilig te stellen, de sociale emancipatie te bekronen, en een op de wereld gericht open en verdraagzaam cultuurpatroon te belichamen.

Deze Vlaamse staat kan rustig zijn plaats innemen binnen het kader van het Belgische feit indien tenminste bij de Franstaligen voldoende bereidheid groeit om ons recht op en onze nood aan zulke Vlaamse staat te erkennen en te aanvaarden.

Zoniet moeten wij desnoods alleen de

verantwoordelijkheid opnemen voor onze Gemeenschap.

Wie het oor in Vlaanderen te luisteren legt, weet dat deze woorden alles behalve wereldvreemd zijn. En wie ze als dwaas extremisme zou trachten dood te verven, wil ik herinneren aan die andere uitspraak van Leo Tindemans - wees gerust niet over het burgercomité of de garde civique - : «Elke nieuwe idee moet drie stadia doorlopen. Eerst wordt die idee een volslagen dwaasheid genoemd, vervolgens wordt zij met verbeterheid bekampt; in een derde fase vindt iedereen haar tenslotte vanzelfsprekend». Daar zou ik willen aan toevoegen: «en wordt zij door de gevestigde macht geaccapareerd.» Dit ter intentie van sommige idealistische Vlamingen, die denken dat de machtsverhoudingen grondig zullen gewijzigd worden, wanneer het doeleinde waarvoor zij gedurende generaties gestreden hebben, zal bereikt zijn en ter geruststelling misschien van de traditionele politieke partijen, dat zij geen vrees hoeven te hebben om de derde fase inderdaad in te treden wat het tot stand komen van de Vlaamse Staat betreft.

Dat dit proces, door de heer Tindemans geschetst, zich in Vlaanderen voltrekt naar de maat van wat ik heb genoemd een beschamende Echnach-processie, is in grote mate te wijten aan de kleinmoedigheid van de traditionele machten.

De huidige bespreking van de minuscule begroting van de nog niet-bestaande Vlaamse staat is er de zoveelste illustratie van.

Dit zal onze Vlaams-nationalisten niet weerhouden om verder te blijven hameren op de noodzaak dit schijnparlement te vervangen door een echt souverain Vlaams Parlement in de zekerheid van wat een Vlaams dichter profetisch voorspelde : «Waar wij treden, zult gij gaan !» (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: De heer Guido Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, mevrouw de Staatssecretaris, heren Mi-

G. Verhaegen

nisters, dames en heren, de volgende twee dagen zullen collega's bepaalde deelaspecten van deze begroting bespreken. Ik wens, in verband met de Gewestelijke Begroting twee uitdagingen te beklemtonen waarvoor de Vlaamse Raad einde van dit jaar, aanvang 1982, zal worden geplaatst.

Aangezien de heer d'Alcantara de techniciteit van deze begroting voldoende heeft onderstreept, hoef ik dit niet meer te doen. Toch wil ik de aandacht van de Vlaamse Executieve en ook van de collega's hier in deze Raad vestigen op belangrijke nieuwigheden. Ik begrijp dat elke fractie, naargelang haar eigen aspiraties, andere accenten legt. Ik zou bijna zeggen dat in de politiek geen begoocheling en geen ontgoocheling bestaan, maar dat alleen de reële feiten tellen. Ik sluit mij daarbij aan, zonder daar een waardeoordeel aan te geven.

Waar staan wij op dit ogenblik ? De nieuwigheid bestaat erin dat tot 1980 de Gewesten en de Gemeenschappen strikt in het kader van de dotaties vielen en dat zij nu, theoretisch, de vrijheid hebben verbintenissen af te sluiten. Dit werd trouwens sterk onderstreept in de memorie van toelichting en in de commentaar die de Voorzitter van de Vlaamse Executieve bij het begin van de bespreking heeft verstrekt. Ik wens dit te benadrukken omdat daar waar vroeger de dotaties de enige theoretische financieringsbron waren, dit op dit ogenblik niet meer het geval is. Wanneer men daarvan in 1981 nog geen gebruik heeft gemaakt, valt dit onder de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Executieve en leidt dit tot zuivere begrotingsoorzaken. Maar voor het jaar 1982 staan wij in elk geval voor een belangrijke uitdaging van deze Vlaamse Raad, met name de financiering van de Gewesten en de Gemeenschappen die normaal einde van dit jaar operationeel zouden moeten worden.

— *De heer L. Lindemans, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

Dit betekent dat alle financieringsbronnen, vermeld in artikel I, paragraaf I, van de gewone wet van 9 au-

gustus 1980 normaal zouden moeten worden aangewend : eigen financiële middelen, kredieten ten laste van de rijksbegroting, ristorno's, eigen fiscaliteit, leningen.

Dames en heren, hiervoor wil ik, tevens namens mijn fractie, uw aandacht vragen. Wanneer wij deze autonomie, die ook de Christelijke Volkspartij met kracht heeft verdedigd, willen realiseren en deze aan gang zijnde hervormingen volledig willen verwezenlijken, is het duidelijk dat dit in hoofdzaak moet gebeuren door het uitgewerkte financieringssysteem vanaf 1982, ook in de werkelijkheid, te doen starten.

Wij hebben altijd gezegd dat de regionaliseringsgedachte slechts waarde heeft in zover wij ook komen tot een financiële autonomie. Ik wil graag aannemen dat elk nieuw systeem - om te vermijden grote risico's te lopen - een overgangperiode en een aanpassing van de administratie vraagt. Ik geloof echter dat 1981 voor de Vlaamse Executieve een zware uitdaging wordt en dat wij langzamerhand met een reeks vragen naar 1982 toe moeten leven, in verband met de wijze waarop deze eigen financiële autonomie kan worden gerealiseerd.

In dat verband zou ik u, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, een paar concrete vragen willen stellen.

In de wet is een stelsel van ristorno's ingebouwd. Aangezien de dotaties wettelijk zijn vastgelegd, kunnen er geen nieuwe bijkomende uitgaven meer worden gefinancierd. Hoe zullen wij deze belangrijke uitgaven voor de regionale administraties financieren ? Welke gelden worden daarvoor ter beschikking gesteld ? Wat zullen wij met bepaalde ristorno's doen ?

Vervolgens zou ik de vraag willen stellen naar de meer-opbrengsten, ook degene die wij hebben gestemd in bepaalde programmawetten en nopens dewelke wij ons concreet de vraag stellen hoe die naar de Gemeenschappen zullen vloeien. Hoe zal men de opbrengsten, die ook voorzien waren in de landbouwsector, naar onze Vlaamse Gemeenschap laten af-

vloeien ? Hier staan wij duidelijk voor administratieve moeilijkheden, waarvoor wij tot op heden geen oplossing hebben gevonden. Nochtans beschikken wij slechts nog over enkele maanden om de boeking van de ontvangsten, de berekening van de rechtmatige aandelen en vooral de oprichting van een eigen thesaurie te realiseren.

Mijnheer de Voorzitter, vervolgens kom ik tot een derde aandachtspunt op het vlak van de begroting.

U hebt tijdens de bespreking in de Commissie voor de Begroting zeer duidelijk de verbintenis aangeaan dat wij de resultaten van de budgetcontrol van deze Vlaamse Gemeenschap, samen met het ontwerp van de begroting voor 1982, vóór het einde van dit jaar zouden bekomen. Thans staan wij voor het parlementair reces. Wij zullen de komende maanden, oktober, november en december - dus drie maanden - een belangrijke vergelijking kunnen maken, na de budgetcontrol die op het ogenblik streng wordt toegepast, zodat wij een duidelijk overzicht zullen krijgen van onze mogelijkheden en van wat wij met onze nieuwe mogelijkheden kunnen aanwenden ten aanzien van de berekeningen van 1981.

De heer d'Alcantara heeft voldoende gewezen op enkele accentverschuivingen in deze begroting, zodanig dat ik daarop niet verder hoef in te gaan.

Een tweede uitdaging voor deze Vlaamse Raad is ongetwijfeld ook zeer belangrijk. Collega Schiltz heeft daar trouwens zijn betoog mede besloten. Men kan discussiëren over de omvang en over de ruimte van onze bevoegdheden, maar het is duidelijk dat in de politiek alles evolueert. Wij staan inderdaad niet aan het einde van de hervormingen. Wij bevinden ons eerder in een stroomversnelling, waarbij ik persoonlijk meen dat wanneer men het land wil samenhouden er inderdaad voldoende gemeenschappelijke punten moeten gevonden worden waarin Walen en Vlamingen voldoende belang stellen om daarvoor gemeenschappelijk te ijveren.

In dit verband rijzen de vragen waar

G. Verhaegen

deze aandachtspunten en contactpunten liggen en waar wij, na de grondwetsherziening, op dit ogenblik staan.

Gisteren heeft de Executieve een belangrijke studie goedgekeurd. Eén van de conclusies is zeer treffend, met name dat wij in Vlaanderen tot 1985, 230.000 nieuwe arbeidsplaatsen nodig hebben om in ons Vlaamse Gewest elkeen op een behoorlijke wijze werk te kunnen verschaffen.

Dames en heren, dit feit kan geen enkele fractie, uiteraard ook niet de onze, onverschillig laten.

Op basis van artikel 6, § 1 kregen wij een reeks bevoegdheden toegewezen, onder meer inzake waterbeleid, economische expansie, toegepast wetenschappelijk onderzoek, kredietpolitiek en ook betreffende het element tewerkstelling.

Tevens lijkt het mij in een overgangperiode zeer belangrijk dat in paragraaf 2 een gestructureerd overleg is ingebouwd voor het nemen van nationale beslissingen inzake verschillende gewesten. Deze paragraaf 2 werd door de Executieve toegepast ter gelegenheid van de bespreking van het staaldossier, met name, door het advies dat door de Executieve werd naar voren gebracht. In dit verband ben ik het eens met de zienswijze van de heer Schiltz waar hij zegt dat ook deze elementen in de Vlaamse Raad kunnen worden besproken. Ik wens mij te verduidelijken : de Vlaamse Raad bevindt zich voor een nieuwe mogelijkheid. Bij het vergelijken van de mogelijkheden van de Cultuurraad en deze van de Vlaamse Raad ligt de grootste uitdaging in het feit dat inzake de sectoren, bepaald in artikel 6, § 1, wij een bijzondere inspanning zouden moeten leveren om de ons reeds toegewezen bevoegdheden ten volle te benutten. In de Commissie voor Economische Zaken hebben wij een poging ondernomen om een reeks nota's te bespreken. Er werd gesteld dat niet alleen de deelregering of de Executieve initiatieven dient te nemen, maar ook de verschillende fracties concrete voorstellen kunnen formuleren en no-

pens de Vlaamse economische problemen een open gesprek kunnen voeren.

De Commissie voor Economische Zaken is reeds driemaal bijeengekomen. Wij hebben er nota's ontvangen van Minister Geens, Minister Galle en van Staatssecretaris Akkermans. Wij bevinden ons daar werkelijk aan het begin van een ruime discussie. Ik geloof niet dat men ons kan verwijten dat daarover geen gesprek opgang werd gebracht of dat men blind zou zijn voor de eigen specifieke noden van ons Vlaamse Gewest. Trouwens, in het Planbureau is een cel ingebouwd die ons concrete gegevens kan verschaffen. Ik vraag mij evenwel af, mijnheer de Voorzitter, of thans het ogenblik niet is aangebroken - en dit is geen verwijt tot de huidige Minister van Economische Zaken - dat het voor een Minister van Economische Zaken bijzonder moeilijk is de specifieke noden van het Waalse Gewest, het Brusselse Gewest en het Vlaamse Gewest in één groot nationaal beleid te kunnen omvatten.

Dit is niet alleen een communautair aspect, het is bijna een overlevingsaspect geworden, zeker wanneer men vaststelt dat wij voor de uitdaging staan gedurende de eerstvolgende driejaar 330.000 nieuwe werkplaatsen te kunnen creëren voor een uitzonderlijk jonge bevolking - ik denk hier aan Limburg. Bij de inleiding van deze begroting is dat zeer openhartig naar voren gebracht. Wij mogen daar niet blind voor zijn, want dat zou een politieke flater betekenen.

Ik zou aan de Executieve een reeks suggesties willen doen. Wij staan morgen voor een rondetafelgesprek over de bouwsector. Laten wij niet vergeten dat er in die sector op dit ogenblik 85.000 werklozen zijn, hoofdzakelijk in het Vlaamse gewest. De discussie gaat niet alleen over private woningbouw, dat is veel te eng.

Deze problematiek moet in een veel breder kader worden gezien. Er zijn aspecten aan verbonden van export van onze bouwsector, van openbare investeringen, van openbare werken. Wij zouden dan ook aan de Voorzitter

van de Vlaamse Deelregering en aan de beleidsmensen in deze Executieve zeer dringend willen vragen dat men, ook in de nationale regering, want daar liggen de belangen, niet altijd op hetzelfde vlak, eveneens wat de bouwsector betreft, de Vlaamse eisen concreet en daadwerkelijk zou steunen.

Wij hebben specifieke nijverheden, zoals bij voorbeeld de farmaceutische nijverheid. Men ontkent zeer dikwijls het impuls van een sector die op dit ogenblik belangrijk is en veel nieuwe tewerkstellingskansen biedt, ook voor hooggeschoolde afgestudeerden. Op dat vlak zouden wij met bijzondere aandacht de problemen moeten kunnen doordrukken. Ook daar ligt het hoofddaccent in het Vlaams Gewest.

Verder is er de diamantsector in de streek van Antwerpen, het wetenschappelijk onderzoek en het havenbeleid dat eveneens een Vlaams probleem is.

Ik zou aan de Vlaamse Deelregering willen vragen dat men niet alleen de sociale partners zou raadplegen, maar dat men iets zou doen wat nationaal niet bestaat, met name een overleg deelregering-industrie. Ik kom meer en meer tot de vaststelling dat beide voor mekaar grote onbekenden zijn. Wij hebben de jongste maanden documentatie zien verzamelen van Vlaamse spitsindustrieën die verklaren dat indien zij nu niet kunnen meedoen aan een open debat, ook voor grote staatsbestellingen omdat het accent op de Waalse spitsindustrieën ligt, zij het risico lopen van 15 jaar verlies aan mogelijkheden te hebben voor onze eigen Vlaamse industrieën, die eveneens aan de spits staan en waar zij, door een ruimer toegepast wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen, de kans krijgen belangrijke toeleveringsopdrachten te ontvangen. Dit is één van de grote uitdagingen voor onze Vlaamse Raad. Wij hebben die bevoegdheid, wij kunnen dit doen. Laten wij deze mogelijkheden dan ook uitputten.

Op nationaal vlak hebben wij technologisch te weinig aandacht gehad voor de kleine en middelgrote ondernemingen. Men praat er veel over, maar men gaat te weinig op het veld de mo-

G. Verhaegen

gelijkheden na. Ik zou dan ook willen vragen dat op dit stuk concreet steun wordt verleend door onze Vlaamse Executieve.

Ook de economische expansie behoort tot onze bevoegdheid. Wij krijgen een globaal krediet. De wet zoals zij nu wordt toegepast heeft nog wel zin, maar ze is achterhaald. Laten we een duidelijk onderscheid maken. De grote bedrijven moeten opgevangen worden door een fiscale ombuiging, voor de kleine bedrijven moet er in hoofdzaak naar een financiering en intrestverlaging worden gestreefd. Deze extreem hoge intrestvoeten kunnen niet meer gedragen worden door de kleine bedrijven. Men moet niet hier en daar premies geven, maar steun verlenen door radicale financiering en verlaging van de intrestvoeten zoals dit ook in Frankrijk gebeurt. Dit is één van de middelen voor de Vlaamse Deelregering om de lasten meer draagbaar te maken voor kapitaalinvesterings van risicodragend kapitaal.

Wij hebben dus concrete mogelijkheden. Laten wij ze trachten toe te passen. Ik ontken niet dat wij, wat de Vlaamse Raad betreft, momenteel tegenstromingen ondervinden, administratief doch ook politiek, zelfs bij het uitbrengen van bepaalde juridische adviezen. Dit moet geen ontmoediging zijn. Dat is de normale reactie van iets dat start. Vele gevestigde lichamen vragen zich af welke hun plaats zal zijn in een nieuwe staatsstructuur.

Financiële autonomie in 1982. Kunnen wij deze werkelijk realiseren? Hoe zullen wij tewerkgaan? Oprichting van een eigen thesaurie? Oprichting van een eigen administratie?

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, dames en heren, is er de uitbouw van een eigen industrieel beleid. Het zoeken naar een evenwicht in dit land. Dat is geen slogan. Het is een noodzaak willen; wij het niet uit mekaar zien spatten. Ook in het Vlaamse Gewest staan wij ongetwijfeld met de vragen van jonge mensen opdat zij ook in het Vlaamse Gewest vóór 1982 werk zouden kunnen vinden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer R. Maes (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, zonder te willen overdrijven en zonder er zwaar aan te tillen - wij kunnen ons afvragen of er hier iets gebeurt waaraan wij zwaar kunnen tillen - meen ik toch te mogen zeggen dat de bespreking van de thans behandelde begrotingen in de commissies met een zekere gelatenheid en ook wel in een iet of wat geforceerd tempo is gebeurd.

Inderdaad, wij hebben nog bepaalde begrotingsdocumenten en diverse begeleidende nota's ontvangen terwijl de commissievergaderingen al aan de gang of zelfs voorbij waren. Weliswaar ging het inzake de bespreking van de gewestbegroting ietwat beter dan voor de gemeenschapsbegroting. Wat dat laatste betreft hoef ik trouwens aan het zeer degelijk en open verslag van de heer Olivier werkelijk niets toe te voegen.

Ik sprak ook van een zekere gelatenheid omdat ik mij niet van de indruk kan ontdoen dat iedereen overtuigd was van het feit dat de begrotingscijfers op zichzelf al niet bepaald overdonderend zijn, maar dat bovendien de vrijheid om met de al niet zo grote beschikbare middelen een welbepaalde politiek te voeren, uiterst beperkt, om niet te zeggen onbestaande is.

Vandaar wellicht dat wij in de commissie interessante, belangrijke, technisch hoogstaande en ook ingewikkelde discussies hebben gehad, onder meer over de eigen thesaurie, het specialiteitsbeginsel, de analiteit van de begrotingskredieten, de werkingsdotatie van de Vlaamse Raad, de mogelijkheid van overdracht van kredieten, met gewaardeerde tussenkomsten van de afgevaardigde van het Rekenhof.

Ik heb met het ontzag dat past vanwege iemand die het allemaal minder goed kent, naar al deze uiteenzettingen geluisterd, maar ik heb daarentegen, globaal bekeken, weinig discussie gehoord over de diverse posten en cijfers van de begrotingen zelf. Dit is wellicht best verklaarbaar door het feit dat het hier voor het overgrote

deel gaat om correlatieve kredieten, maw het gaat hier - als ik dit geleerd woord tenminste goed heb begrepen - grotendeels om kredieten die in ieder geval, dus verplicht moeten uitgegeven worden wegens vastgelegde zaken en waarbij derhalve onze Raad geen speelruimte heeft. Er was, gezien de in 't algemeen benarde toestand waarin onze financiën en onze economie zich bevinden, wellicht niet aan te ontkomen dat ook wat de dotaties betreft, besparingen werden opgelegd.

Ik kan er derhalve ook wel inkomen dat de Vlaamse Executieve een voorzichtig beleid heeft willen voeren en dan ook geen beroep op de mogelijkheden tot het aangaan van leningen of het heffen van nieuwe belastingen heeft willen doen.

Indien ik het goed voorheb is men eens te meer bij onze burens in Wallonië en Brussel niet zo voorzichtig geweest.

Zonder afbreuk te willen doen aan iedere zelfstandigheid en zonder mij te willen moeien met andermans zaken, geloof ik toch te mogen zeggen dat het niet goed zou zijn dat eens te meer het spel van de krekel en de mier terzake wordt opgevoerd.

Wij hebben immers in het verleden bij andere gelegenheden al gezien dat diegenen die zuinigheid beoefenden, nadien daarvoor slecht beloond werden in vergelijking met diegenen die nogal wat verspilzucht aan de dag legden.

Het volstaat te verwijzen naar het verschil in het financieel beleid tussen enerzijds de Vlaamse randfederaties rond Brussel, die probeerden de tering naar de nering te zetten, en anderzijds het financieel beleid van het agglomeratiebestuur Brussel waar men jarenlang een electorale politiek voerde met als gevolg uiteindelijk een enorme schuldenlast, waarop dan op de nationale solidariteit werd en wordt beroep gedaan.

Ik kan ook de Vlaamse Executieve best volgen in haar pogingen om een relance in de bouwnijverheid teweeg te brengen.

Maes

Ik geloof echter niet zo direkt in het succes van de getroffen beslissingen. De nationale regeringen hebben door allerlei opeenvolgende maatregelen de bouwnijverheid voor een goed deel kapot gemaakt.

Men denke aan de herziening van het kadastraal inkomen, de steeds zwaardere belastingen van de huuropbrengsten, de verhoging van de BTW, de verhoging van de successierechten, de onbetaalbaar geworden leningslasten, enzovoort.

Het is te laat de put gevuld als het kalf verdrongen is en het feit dat men er vanwege de Vlaamse Executieve enkele schoppen aarde in gooit zal daar niets aan veranderen.

Trouwens, zo de operatie succes zou hebben, zouden wij aldus opnieuw een deel van onze geldmiddelen naar de nationale schatkist overhevelen, bijvoorbeeld door de BTW-inningen.

Een andere opmerking betreft, wat ik de algemene achterstand in bestedingen zou durven noemen.

Bij tal van posten - ik bespaar het u ze op te noemen - stelt men vast dat er een merkbaar verschil bestaat tussen de vastleggingskredieten en de ordonnanceringskredieten.

In een aantal andere gevallen dienden weinig of geen kredieten ingeschreven te worden omdat er nog saldi uit vroegere jaren beschikbaar bleven. Dit alles wijst er blijkbaar toch op dat bepaalde mechanismen traag op gang komen of dat er grote achterstellen zijn opgelopen.

Tenslotte wil ik in het bijzonder nog even spreken over de artikelen 73.81 en 74.01.014.

Het gaat hier om de fameuze moerriool voor afvalwaters gebouwd langs-heen het Albertkanaal.

Een collega schijnt toch naar de stand van zaken van dit schandaaldossier gevraagd te hebben en het antwoord van de betrokken Minister scheen er volgens het verslag van de heer d'Alcantara, zich toe beperkt te hebben

dat twee studiegroepen het probleem onderzoeken en dat het resultaat van dit onderzoek verwacht wordt in oktober 1981.

Het is weinig in verband met een zaak waar toch, vooral in de huidige omstandigheden, veel zou over te zeggen vallen.

Het gaat hier tenslotte om het feit of in de voorbije jaren zowat 5 miljard frank aan gemeenschapsgelden al dan niet volkomen nutteloos werden besteed.

Dit is geen peulschil en wij zouden, - hoeft het wel gezegd, - dit geld op dit ogenblik best voor nuttiger zaken kunnen gebruiken.

Ik aarzel niet te zeggen dat het hier om een schandaal van grote omvang gaat.

In dit verband zou ik dan ook willen weten hoe de rekeningen juist in elkaar zitten.

Op het artikel 73.81 vinden wij een vastleggingsplafon van zowat 701 miljoen frank en ordonnanceringen voor 585 miljoen frank.

Voor alle klaarheid zou ik nog eens willen horen herhalen waar wij de rest van de bestedingen kunnen terugvinden en ook of het bedrag van de nieuwe machtigingen voor dit jaar, te weten 100 miljoen, bestemd is voor bijkomende onderzoeken over de herstellingsmogelijkheden en het al of niet redden van de collector.

Het weliswaar kleine bedrag van 1,4 miljoen frank op artikel 74.01.12 is mij ook niet duidelijk, want het gaat hier om een som voor eerste uitrusting van de gebouwen te Herentals en te Kwaadmechelen.

Gaat men deze dan toch zeker in gebruik nemen of hoe staan daar de zaken?

Ziedaar, Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, de opmerkingen die ik in verband met deze begrotingen meende te mogen maken, begrotingen waaruit nog maar eens gebleken is over welke geringe zeggenschap en welke beperkte middelen wij in deze

Raad beschikken. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: De heer Cools heeft het woord.

De heer B. Cools (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, zoals de heer Schiltz kan ik er evenmin onderuit om naar aanleiding van deze eerste begroting van de Vlaamse Raad enkele kritische beschouwingen te formuleren.

Eerst over de instelling zelf. Net als met de vroegere Cultuurraad heb ik de indruk dat men maar zeer moeilijk van de grond komt. Ik heb het gevoel dat de volksvertegenwoordigers en senatoren nog steeds hun beste uitzettingen reserveren voor het Parlement en dat ze onze regionale instellingen maar als een tweedehands Parlement of een soort grote gemeenteraad beschouwen, maar dan met veel meer absentisme wat trouwens weinig voorkomt in een echte gemeenteraad.

Niettegenstaande de inspanningen die het gekost heeft om deze regionale instelling tot stand te brengen, gedragen door de bevolking is ze niet want uit een gesprek blijkt al te vaak dat niemand, of zeer weinigen, weet wat de Vlaamse Raad is.

Natuurlijk, instellingen betekenen op zichzelf niets ; het zijn de mensen die er wat moeten van maken. Die mensen zijn wij ! Wij zouden dan ook graag ten volle de weinige bevoegdheid die wij gekregen hebben, willen waarmaken. De ervaringen die wij daar echter mee hebben opgedaan, stemmen geenszins tot optimisme. Zo is gebleken naar aanleiding van voorstellen van decreet die collega De Serrano en ikzelf hebben gedaan, dat de rol die de Raad van State ons wil zien spelen, bijvoorbeeld op het stuk van stadsvernieuwing en grondbeleid, een zuiver verbale rol is of gebeurlijk een aanvullende.

Dit is een patsituatie want er valt geen aanvullende rol ter zake meer te spelen aangezien het Parlement niet meer bevoegd is en zelfs de daartoe geëigende commissies niet meer bestaan.

Cools

Ze zijn afgeschaft. Het is voor mij een ontgoocheling dat wij uitgerekend in het Europees jaar van de stadsvernieuwing van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Ik hoop dat de Voorzitter van deze instelling kordaat zal optreden en dat wij eveneens in de Commissie die ik de eer heb voor te zitten het zullen aandurven deze materie te bespreken.

De heer W. Martens : Het volstaat initiatieven te nemen om de Raad van State en later het Arbitragehof niet alleen te dwingen tot een advies, maar tot stellingname.

De heer J. Van Elewyck : Dat is gebeurd.

De heer W. Martens : Het is duidelijk dat desgevallend een bevoegdheidsconflict zou moeten worden uitgelokt door uiteindelijk een standpunt in te nemen.

De heer B. Cools : Ik zei dat ik hoop dat de Commissie voor de ruimtelijke ordening de moed zal hebben de voorstellen te bespreken en ze uiteraard voor de Raad te brengen om ons de gelegenheid te geven ons erover uit te spreken.

Want de Raad van State is allerminst categoriek op dat stuk. Hij zegt dat er bewijzen moeten zijn dat die instrumenten onontbeerlijk zijn. Wij moeten erover beslissen dat een instrument onontbeerlijk is, niet de Raad van State. Het is een politieke beslissing.

De instrumenten die de heer De Serranno en ikzelf de bedoeling hadden te creëren zijn nieuwe instrumenten en hebben niets te maken met onteigeningen, anders zouden wij ze niet willen creëren. Het moet gaan om een instrument dat we vlug kunnen gebruiken. Ik heb helemaal niet de bedoeling te onteigenen.

Het moet ons de gelegenheid geven eigendommen die worden verwaarloosd te laten doorstromen naar een andere gebeurlijke eigenaar. Ik heb daarvoor geen onteigeningen nodig. Het is een doorstromingsprocedure. Wij willen niet een verbetering van de

onteigeningsprocedure maar een nieuw instrument.

De heer W. Martens : Ik heb gezegd wat het advies van de Raad van State was. Persoonlijk vind ik dat men het in dergelijke materie niet moet laten bij een adviesprocedure. Op een bepaald ogenblik moet de Vlaamse Raad of een andere instelling een standpunt innemen.

De heer B. Cools : Ik heb de hoop uitgesproken dat de Voorzitter van deze instelling kordaat zou zijn inzake de bevoegdheid die wij hebben en dat de Commissie de gelegenheid zou krijgen de voorstellen te bespreken en zich niet te verbergen achter een advies dat enigszins dubbelzinnig is.

Wat de begroting zelf betreft, mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, moeten we trachten vanaf het begin goede gewoonten aan te nemen. Wij kregen van u veel papieren en toch hadden we moeite om een duidelijk inzicht te krijgen in onze materies.

Drie beschouwingen : ten eerste, er zijn hergroeperingen per materie noodzakelijk. Ten tweede, er is geen financiële aanknoping met voorgaande jaren in verband met deze materies. Zelfs als ze vroeger tot de bevoegdheid van het Parlement behoorden, moeten we over een chronologisch overzicht kunnen beschikken. We hebben dat niet teruggevonden. Ten derde, er zijn duidelijkere en omstandigere motivaties noodzakelijk van het voorstel.

In verband met de materies zelf die we onder de loupe hebben genomen, ruimtelijke ordening, huisvesting en leefmilieu, moeten we aandachtig zijn. Ik sluit mij hierbij aan bij de vorige spreker.

Wij weten dat het Rijk kampt met enorme budgettaire problemen. De dotaties zijn daarvan een onderdeel. We moeten er ons dus terdege van vergewissen dat deze dotaties goed zijn en dat zij op een verantwoorde wijze worden aangewend. Ik stelde vast voor een materie die ik meer bepaald heb onderzocht, de ruimtelijke ordening, dat er heel wat vastleggingskredieten ingeschreven zijn, maar dat

zij niet worden aangewend. Ze worden geregeld van jaar tot jaar overgedragen, met het gevolg dat we zouden kunnen zeggen dat we een flink spaar-potje hebben aangelegd in verband met stadsvernieuwing, uitvoering van plannen en aankoop van groenvoorzieningen. Die kredieten worden dus niet aangewend.

Men zal mij antwoorden en men heeft mij reeds geantwoord dat men de kredieten niet kon aanwenden omdat er geen koninklijke besluiten waren. De Vlaamse deelregering is toch een college. Ik had liever gezien dat dit college de kredieten bestemd voor de investeringen van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting niet zou hebben verminderd.

Zij had de kredieten die op sommige artikelen werden ingeschreven maar niet opgebruikt, ter beschikking van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting kunnen stellen. Wij kunnen de kredietvermindering van die maatschappij moeilijk aanvaarden, mevrouw de Staatssecretaris.

Wij mogen ons terzake niet laten misleiden door wat nieuwe cultuurfilosofen of sociologen ons komen vertellen over wat er verkeerd gaat in de sector van de huisvesting. Ik geloof dat niet. Wij mogen bovendien niet vergeten dat de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting vaak nog de enige werkgever is in de bouwsector. Waarom zou men daar dan op de koop toe de kredieten verminderen ?

Laten wij evenmin te vlug praten over de verkoop van het patrimonium van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting. In de steden wonen 70 % van de mensen in huurwoningen. Op het platteland daarentegen treft men 80 % eigenaars aan. Aangezien in de stad de meeste mensen het nog moeten hebben van een huurwoning, dring ik voor de zoveelste maal erop aan niet te vlug te spreken over de verkoop van het patrimonium. Wij moeten bovendien waarmaken wat in het bestuursakkoord stond : na één jaar zou het huurstelsel in de sociale sector worden bekeken en eventueel worden bijgestuurd. Het volstaat niet alleen maar te praten over de basis-huur want de kosten die de maatschappij heeft voor onderhoud, ver-

Cools

warming enzovoort zijn voor de huurder ook een stuk huur. Wanneer de basishuur wordt verlaagd maar de andere kosten maar blijven stijgen dan komt men op een bepaald ogenblik voor prohibitieve dingen te staan en hebben de mensen niet meer de indruk in een sociale woning te leven. Bij het herbekijken van het huurstelsel moet er meer doorzichtigheid komen op het stuk van de kosten die men al te gemakkelijk verwacht met de basishuur. Tevens moet men bij een nieuwe benadering ervan uitgaan dat mensen die 30 jaar in een sociale woning hebben geleefd, het niet zouden begrijpen indien ze na zo een lange periode aan de deur zouden worden gezet. Men moet oog hebben voor hun verworven rechten.

Wat de bouw in de particuliere sector betreft wil ik onderstrepen dat alle prikkels ten spijt er een ander probleem aan de basis ligt van het niet-bouwen. Dat is gebleken uit een enquête. De mensen durven het gewoon niet meer aan een woning te bouwen of te kopen uit vrees van spoedig werkloos te worden, met als gevolg dat zij niet verder meer zouden kunnen afbetalen. Men heeft niet zozeer prikkels nodig dan wel een verzekeringsstelsel naar analogie met het stelsel dat bijstaat op het stuk van de levensverzekering. Men moet de wagen niet voor de paarden spannen. Op de Ronde tafel zou men in de eerste plaats een verzekeringsstelsel moeten uitwerken voor het eventueel geval van werkloosheid.

Er is nog een tweede aspect: namelijk de BA 2-kredieten of de zogenaamde woningen met belofte tot aankoop. Het klinkt mooi, maar er zijn geen kredieten. Mevrouw de Staatssecretaris, ik dacht dat op een bepaald ogenblik wanneer de Algemene Spaar- en Lijfrentekas dit niet alleen meer aan kan ook de particuliere sector moet worden aangesproken om kredieten te verstrekken ten behoeve van de BA-2. Ik dacht dat zulk stelsel nooit onder ogen werd genomen.

Ik meen dat de Vlaamse Executieve het in haar mogelijkheden moet hebben om de banken en het verzeke-

ringswezen in het Vlaamse land, naast de Spaar- en Lijfrentekas, daartoe aan te sporen.

Laatste rubriek: de gewestplannen. Ik geloof dat wij de gewestplannen en de gewestplanning als dusdanig moeten verdedigen. Wij hebben er jaren op gewacht. Het is wellicht geen perfect instrument, maar wij hebben alleen dat. Men moet die gewestplannen thans snel naast elkaar tot één grote structuurschets voor het Vlaamse land samenbundelen. Indien ondertussen wordt bewezen dat er onregelmatigheden mee geschieden, dan denk ik dat het best is dat het structuurplan terug aan een openbaar onderzoek wordt onderworpen. Het zou spijtig zijn indien dit instrument door de bevolking zou worden verworpen. Het is trouwens een essentieel instrument dat de Staatssecretaris voor de Ruimtelijke Ordening in staat moet stellen het verkavelen in Vlaanderen te ordenen. We mogen niet het bouwen met immobiëlen verwarren. De bouwsector heeft een economisch nut, hij is belangrijk en we moeten hem beschermen. De handel in immobiëlen heeft geen economisch nut, alleen een speculatief nut. Wij pleiten voor de bouw, niet voor het speculeren op gronden.

Enkele woorden nu over de stadsvernieuwing. Wij kampen op dat gebied met fundamentele problemen. Ik wil ze op een rijtje zetten zonder er echt op in te gaan. Met betrekking tot de stadsvernieuwing kampen wij in hoofdzaak met het probleem van het onvolwaardig aanwenden van het eigendomsrecht, om het voorzichtig uit te drukken. Men laat huizen leeg staan en verkankeren, gronden braak liggen in de stad. Wij staan daar machteloos tegenover. We hebben een nieuwe gereedschapstas nodig om deze problemen aan te pakken. Ik hoop - en ik zeg het voor de tweede maal - dat wij in de Commissie de gelegenheid zullen krijgen daarover te spreken.

Wat de premie betreft die de Staatssecretaris voor de Ruimtelijke Ordening ons heeft beloofd, deze is welkom, maar laat hij die premie niet koppelen aan een oneindige procedure en ellenlange inspraak van stuurgroepen be-

staande uit personen die geen enkele verantwoordelijkheid dragen. Niemand zal een beroep doen op die premie als men de zekerheid niet heeft ze ook te bekomen. Bovendien is het alleen maar logisch dat ook de Maatschappij voor de Volkshuisvesting en de OCMW in de gelegenheid worden gesteld om zulk een premie te bekomen. Ik onderstreep dat het hoofdzakelijk die maatschappijen zijn die vandaag de enige zijn die een werkelijke inspanning hebben geleverd op het stuk van de stadsvernieuwing.

De Staatssecretaris voor de Ruimtelijke Ordening zegt in zijn beleidsnota ook dat de wet op de ruimtelijke ordening zal worden herzien. Wij juichen dat toe. Wij vragen niet beter dan dat voorstellen daaromtrent zo vlug mogelijk in de Commissie kunnen worden besproken. Wij hopen dat de Minister zal willen zien dat de procedure die vandaag moet worden gevolgd om een bouwvraag af te handelen veel te lang is. Men zegt de bouw te willen stimuleren, maar men laat de kandidaat-bouwers gedurende maanden in het ongewisse over het al of niet krijgen van de bouwvergunning. Wij hopen dat de Staatssecretaris de procedure tot het verkrijgen van een bouwvergunning geweldig zal versoepelen en meteen de gemeentebesturen voor hun verantwoordelijkheid zal plaatsen. De gemeentebesturen kunnen zich nu verstoppen achter het bestuur van de stedenbouw.

Nog een laatste woord wil ik richten tot Minister Galle. Ik moet in feite niet veel meer doen dan herhalen wat de heer Poma reeds heeft gezegd, meer bepaald in de vragende toon, met name u uit te spreken in verband met het tweede reservoir te Antwerpen. Ik kan het gemakkelijk maken, aangezien de heer K. Poma reeds een zeer volledige uitleg hierover heeft gegeven. De mensen in het ongewisse laten is geen goed beleid.

Ziezo, mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, dat waren enkele kritische bedenkingen, misschien ingegeven door ontgoocheling, en enkele andere bedenkingen, naar aanleiding van deze eerste begroting van het Vlaamse Gewest. *(Applaus bij de meerderheid)*

De Voorzitter : De heer J. De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, heer Minister, geachte collega's, laat mij toe op dit uur een beknopte uiteenzetting te houden.

In de eerste plaats wil ik begrip tonen voor de ongeduldigheid van de heer Cools in verband met het niet tot standkomen van zijn voorstel van decreet, negen maanden na de indiening ervan.

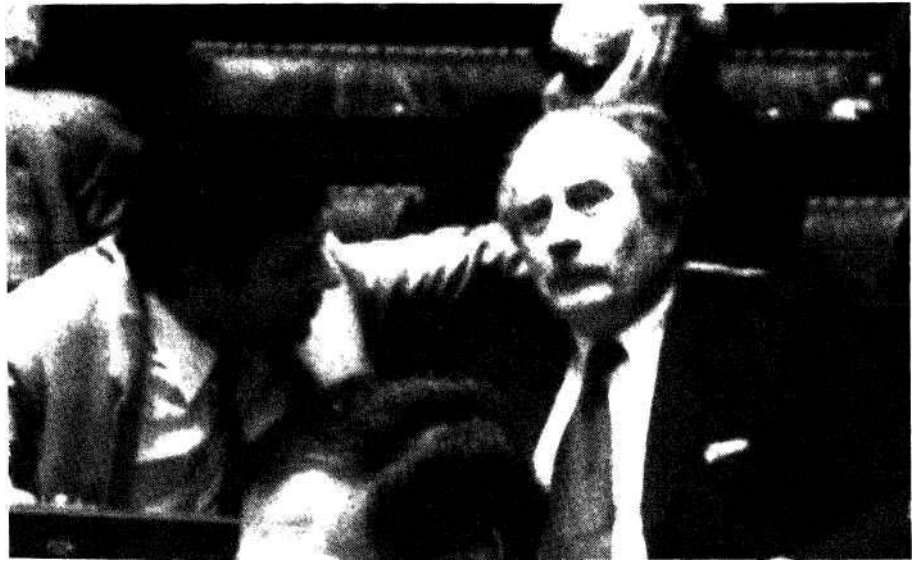
De heer B. Cools : Drie jaar.

De heer J. De Seranno : Minder dan negen maanden in deze Raad. Wij hadden het voorrecht in de periode 1968-1969 een wetsvoorstel over het Sociaal Grondfonds in de Kamer van Volksvertegenwoordigers in te dienen. In 1977-1978 werd dit ondertussen vervolledigde voorstel in de Senaat goedgekeurd, onder meer na gunstig advies van de Commissie voor Justitie. In 1979 werd het in de Kamer gewijzigd en in 1980 door de Senaatcommissie in aangepaste vorm goedgekeurd. Thans is dit voorstel aanhangig in deze Vergadering. Toch, collega's, verliezen wij het geduld niet, temeer daar het voorstel tweeledig was en de Raad van State wellicht niet had opgemerkt dat het tweede deel in de oprichting van een Grondfonds voorzag.

Met genoeg stellen wij vast dat, sinds 1975, de Vlaamse Executieve bedragen, variërend tussen 100 miljoen en 200 miljoen frank, op de begroting inschrijft tot stijving van dit Grondfonds, niettegenstaande de wettelijke basis tot nog toe ontbreekt. Ik neem aan dat, aangezien de Raad van State hieromtrent geen enkele opmerking heeft gemaakt, wij in de Commissie zeer spoedig tot een akkoord kunnen komen over het hoofdstuk dat betrekking heeft op het Grondfonds.

Een volgend punt betreft de problematiek in verband met het waterbeleid en het waterbeheer.

Collega Poma, ik was verheugd u het pleidooi hier te horen hernemen dat ik in uw aanwezigheid en die van col-

De heer A. d'Alcantara (CVP), verslaggever over de Gewestbegroting 1981, in gesprek met (links) de heer A. Diegenant (CVP)

lega Somers anderhalf jaar geleden heb mogen houden te Lier, een pleidooi voor de prioritaire aanpak van het Netebekken. Uitgaande van de stelling dat wij eerst die bekkens moeten saneren waarop wij volledig vat kunnen hebben. Wij kunnen nu niet zeggen dat de oorzaak van de bevuilding van het Netewater bij onze Waalse landgenoten ligt, of zou gelegen zijn in Brussel of in Nederland. De waterlopen van beide Netes ontspringen in de Kempen. Indien wij daar problemen hebben in verband met waterverontreiniging, is dit ter oorzaak van onze eigen industrie of van onze huisgezinnen. Wij zijn dus zelf verantwoordelijk. In deze zin, mijnheer de Minister, pleiten wij voor een meerjarenplan dat een timing en een localisering zou geven van de bestedingen inzake de werken voor waterzuivering.

Wij hebben in deze Raad ook reeds kritiek gehoord over het feit dat de betoelaging niet op een objectieve wijze zou gebeurd zijn.

Welnu, de beste manier om deze kritiek te ontzenuwen is, dat in deze Raad ten laatste bij de bespreking van de volgende begroting, een meerja-

renplan inzake de bouw van waterzuiveringsstations zou worden voorgesteld. Dit plan zou gebaseerd zijn op een aantal belangrijke factoren, en ik som ze op :

- De drinkwatervoorziening in de verschillende stroombekkens en ten behoeve van de stedelijke gebieden zoals bijvoorbeeld Antwerpen vanuit het Netegebied.

Het is namelijk zo dat het Netebekken thans wateroverlast heeft. De Kempenaars willen Antwerpen wel van water voorzien op voorwaarde echter dat men de Kempen niet verminkt met steeds nieuwe waterreservoirs. Er zijn wellicht oplossingen te vinden in het stockeren van water in de bestaande reservoirs.

Bedoeld meerjarenplan moet ook rekening houden met de bestaande vervuilingsgraad. Ik aarzel niet om de economische en ecologische noden van de deelgebieden te vernoemen. Ook de industrie en de landbouw hebben behoefte aan bruikbaar water.

Tenslotte kom ik tot het punt dat vooral mijn bekommernis is en waarop ik nu het accent wil leggen met na-

De Seranno

me het nutseffect van de investeringen. De reden van de kritiek is, mijnheer de Minister, dat er een aantal zuiveringsstations in het Netegebied - zestien in totaal - met een inwoner-equivalent van een half miljoen maar waar men nu reeds jarenlang moet wachten op de aanvoerleidingen waarvoor de betoelagingen om allerlei redenen uitblijven. Het nutseffect van de reeds geïnvesteerde kapitalen voor de bouw van zuiveringsstations blijft zeer laag. Men zou er beter aan doen de noodzakelijke rioleringen naar deze stations aan te leggen dan wel nieuwe stations zonder toevoerleidingen te bouwen.

Een tweede aangelegenheid die wij hier ter sprake willen brengen is de beheersing van en de onderhoudswerken aan onbevaarbare waterlopen. In de voorliggende begroting, en meer bepaald in titel I, is voor het onderhoud van de onbevaarbare waterlopen nog een bedrag van 70 miljoen frank voorzien. Dit is in de Commissie uitvoerig ter sprake gekomen. Maar hoe dan ook, in de Commissie werden meer kredieten gevraagd voor onderhoudswerken aan de onbevaarbare waterlopen. Vandaag de dag zitten wij met problemen van wateroverlast in de verschillende deelgebieden. Het niet tijdig uitvoeren van ruimingswerken is hiervan mede oorzaak.

Vlaanderen heeft nog zevenhonderd-duizend hectaren landbouwgronden, maar 40 procent van de nog in gebruik zijnde gronden heeft een gebrekkige waterhuishouding.

Met genoeg stellen wij vast dat er reeds een behoorlijk bedrag voor natuurbehoud is voorzien op de begroting, maar het feit dat het bedrag voor het onderhoud van de waterlopen kleiner is dan het bedrag voor het natuurbehoud stemt toch wel tot nadenken.

Collega Poma, ik aarzel geen ogenblik om vanop deze tribune te zeggen dat, met het oog op de concurrentiekracht, vanuit de landbouw met recht en reden wordt gevraagd dat de inspanningen inzake landbouw en landinrichting worden doorgezet, nadat in Europees verband, bijvoorbeeld Neder-

land, Duitsland en Frankrijk agrarische gebieden hebben gemoderniseerd.

Wat de waterhuishouding betreft, kan men onmogelijk aan de Vlaamse landbouwers vragen dat zij in concurrentie met hun Europese beroepsgenoten zouden treden, maar dat het Vlaamse landbouwgebied niet verder zou gemoderniseerd worden. Ik aarzel niet er op te wijzen dat het juist in die gebieden waar de landbouw is verzwakt, het ook over het algemeen het milieu en het landschap is dat degradeert.

U weet zeer goed - dat was mijn kritiek daar straks - dat wij grote bezwaren hebben tegen de wilde inplanting van weekendverblijven op het platteland. Daaromtrent hoor ik echter van uwentwege weinig kritiek. Inderdaad, talrijke stedelingen die hun onbewoonbaar geworden stad wensen te ontvluchten komen de landelijke - meestal de schoonste streken - ontredderen.

De heer K. Poma: Mijnheer De Seranno, mag ik u even onderbreken ?

Ik constateer dat wij op één punt volledig akkoord gaan, namelijk met betrekking tot het probleem van de waterzuivering van het Netebekken. Ik heb er eveneens aan toegevoegd dat er een alternatief zou kunnen worden gevonden voor het probleem van de waterbevoorrading, van de Antwerpse waterwerken en inzake het maken van grote reservoirs niet in Viersel, waartegen heel wat protest is gerezen. Ik ga dus met dat punt akkoord.

Waarmee u echter niet akkoord gaat is met de ruilverkaveling.

De heer J. De Seranno : Ja, dat is mijn standpunt.

De heer K. Poma : Ik heb een genuanceerd standpunt. Ik heb gezegd dat dit in bepaalde gebieden van het land aan de landbouwers wordt gevraagd en in andere blijkbaar niet.

Ik heb twee streken genoemd en ik ben er ter plaatse geweest. Als stedeling ga ik wel eens af en toe naar het platteland. Wanneer ik over het probleem heb gesproken heb ik het niet bestudeerd achter mijn werktafel, maar wel ter plaatse. Ik kan u verzeke-

ren dat, wanneer u naar die twee gemeenten zou gaan, het mij zou verbazen dat de landbouwers tegen u een andere taal zouden spreken dan tegen mij.

De heer J. De Seranno : Ik woon in de streek.

De heer K. Poma : Men moet er toch rekening mee houden dat in de ruilverkaveling niet alle oplossingen steken. Ik heb gisteren toevallig tijdens een televisieuitzending gezien dat bepaalde gebieden in het land overstroomd waren. Men heeft gesteld dat dit het gevolg was van het rechtekken van de waterlopen en dat het debiet zo groot werd dat de waterlopen het niet meer konden slikken, daar waar dit vroeger niet het geval was.

U ziet dat de bevolking aldaar de gevolgen van slechte studies ter zake draagt.

De heer J. De Seranno : U weet dat de normalisering van de Kleine Nete niet is kunnen gebeuren omdat in de vallei tussen Viersel, Nijlen en Kessel, het overstromingsgebied werd ingenomen door op een onrechtmatige wijze opgerichte weekeindverblijven en recreatievijvers.

Het is duidelijk dat indien men de normaliseringswerken aan de Nete uitvoert, wij dan nog overstromingen kunnen kennen. Ik wil in dit debat hierover niet verder uitweiden want deze materie behoort gedeeltelijk tot Openbare Werken, dat hoort voorlopig niet thuis in deze Raad.

Ik kom thans tot een derde punt, namelijk de huisvesting.

Mevrouw de Staatssecretaris, wij herhalen de stelling die wij in de Commissie vooropstelden, meer bepaald dat maximaal de eigendomsvererving van de bewoners van sociale woningen moet worden bevorderd. Op dit ogenblik zijn in Vlaanderen ongeveer 100.000 woningen in huur gegeven door de Nationale Huisvestingsmaatschappij en aangenomen maatschappijen.

Het is bekend dat duizenden van deze bewoners hun woning wensen te kopen. Wij moeten dat met alle middelen bevorderen om zo kapitaal trach-

De Seranno

ten vrij te maken voor nieuwe investeringen en om juist de meest behoeftigen te helpen.

Collega Cools moet zeer goed weten dat er in de huurwoningen bewoners zijn die koopkracht hebben om de door hen betrokken woningen te verwerven en dit ook wensen te doen.

Willen wij het kapitaal een grotere omloopsnelheid geven dan moet een deel van deze sociale woningen kunnen verkocht worden en dit om een acceleratie in het huisvestingsprogramma tot stand te brengen.

De verslaggever, de heer d'Alcantara, heeft in zijn merkwaardig rapport gesteld dat een steeds groter deel van de begroting naar intrest en aflossingen van in het verleden aangegane verbintenissen gaat. Ik vrees dat, indien wij geen ander beleid gaan voeren inzake de besteding van de middelen, wij over enkele jaren een gewestelijke begrotingsstructuur zullen hebben waar 90 procent van de begroting reeds is bestemd voor vaste uitgaven en aflossingen van in het verleden aangegane verbintenissen.

Dit vergt een zeer nauwkeurige analyse. U weet trouwens dat bij bijvoorbeeld de nationale begroting van Openbare Werken een belangrijk pakket van de gewone uitgaven van titel I en van de kapitaaluitgaven reeds vastgelegd is voor de interestlasten van vroeger aangegane verbintenissen. Dit heeft tot gevolg dat voor delging van de schulden van het verleden alleen maar nieuwe leningen kunnen worden aangegaan, maar dan aan hogere intrestvoeten.

De vrees is gegrond dat wij met de begroting van het Vlaams Gewest binnen een vijftal jaren voor dezelfde realiteit zullen staan indien wij het roer niet omgooien. Wij zullen hier dan alleen begrotingen stemmen om de schulden uit het verleden te betalen.

Het voorlaatste punt, dat ik wil behandelen betreft de eerbied voor de gewestplannen. Hierover werd reeds gesproken. Deze gewestplannen moeten een veilige en rechtszekere gids voor de verdere ruimtelijke ontwikke-

ling van Vlaanderen zijn.

Helaas, de gewestplannen, zoals zij tot stand zijn gekomen, waren dikwijls een akte van nalatenschap van de ravages die in het verleden werden aangericht.

De heer G. De Rouck : Een akte van berouw !

De heer J. De Seranno: Geachte collega, ik denk dat ons landschap een beeld geeft van de culturele standing en het civisme van onze bevolking. Dat kunnen wij aan de beleidsmensen maar ook aan onszelf en aan onze gemeentebestuurders toeschrijven.

Klein was in het verleden het aantal van diegenen die in het openbaar bepaalde situaties konden en durfden bekritisieren.

Wij hebben de jongste 35 jaar, tijdens dewelke drie vierden van ons landelijk patrimonium inzake huisvesting is vernieuwd, onze wegenstructuur is aangepast en industrieterreinen werden aangelegd, de kans gemist voor een behoorlijke ruimtelijke vormgeving, daar waar de andere landen van de Europese gemeenschap deze vernieuwingsperiode wel hebben benut.

Het spijt mij, mevrouw de Staatssecretaris, maar ons land bezit geen mooi «visitekaartje» op dat gebied.

De heer G. De Rouck: We hadden gelijk toen we zegden dat u een akte van berouw aflegde.

De heer J. De Seranno: Ik belijd terzake nog altijd een akte van geloof in de toekomstmogelijkheden van Vlaanderen - daarin verschil ik wellicht een beetje met u - waarbij wij onze gewestplannen als veilige gids en leidraad voor het ontwikkelen van een structuurplan vooropstellen. In dat structuurplan moeten wij ruimte voorbehouden - wellicht kan de bevoelaging van de ondergeschikte besturen in die richting gaan - voor het uitbouwen van een fietspadenprogramma en van verkeersveilige woonruimten.

De heer G. De Rouck : Het resultaat van uw geloof is dus niet schitterend !

De Voorzitter : De heer Smets heeft

het woord.

De heer A. Smets (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, heren Ministers, geachte collega's, ik had graag mevrouw De Backer proficiat gewenst in verband met het huisvestingsbeleid. In de Commissie heb ik stoute taal gesproken. Nadien heb ik opnieuw navraag gedaan omtrent de saneringspremie, en moet bekennen dat er de laatste weken veel veranderd is.

Naast de instelling van de verwerkingspremie, wat wij ook aan u te danken hebben, is er tegelijkertijd een mentaliteitsverandering gekomen bij de ambtenaren omtrent de bepaling sanering. Daarvoor nogmaals mijn hartelijke dank.

— *De heer H. Boel Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.*

Het is echter spijtig dat het zoveel tijd in beslag neemt vooraleer een dossier, vooral voor het verkrijgen van een verwervingspremie, afgehandeld is. De eerste dossiers kunnen nog maar uit Brussel vertrekken.

Wij moeten vooral aandacht besteden aan die sanering, omdat vele mensen graag in hun vertrouwde omgeving blijven wonen. De versoepeling van de wetgeving is dan ook zeer goed en kan werkelijk als een sociale regeling worden beschouwd.

Er kan nu wel beroep gedaan worden op deze saneringspremie, maar vele mensen kennen het bestaan ervan niet. Er moet dan ook meer ruchtbaarheid aan gegeven worden.

Vroeger mocht men nog een aanvang hebben gemaakt met de uitvoering van saneringswerken.

Dank zij de versoepeling, krijgt men nu zes maanden tijd om de premie aan te vragen.

Zoals ik eerder reeds naar voren bracht moet de woning volledig voltooid en gezond zijn, alvorens tot de uitbetaling van de saneringspremie wordt overgegaan. Reeds drie jaar geleden werd in het Vlaams Gewest gestart met de organisatie van de woon-schouwing door het Nationaal Instituut voor de Huisvesting.

Smets

Ter gelegenheid van de bespreking van de begroting van Openbare Werken en ook deze voormiddag in de Commissie heb ik de cijfers voor Antwerpen-stad aangehaald. In de steden, vooral in de grotere steden, is de verkrotting erg, en moet er gesaneerd worden. Wat de stad Antwerpen betreft heeft het Nationaal Instituut voor de Huisvesting 22.526 woningen van de 59.000, die vóór 1940 gebouwd werden, onderzocht. Dat is meer dan een derde. 59.000 Woningen is meer dan de helft van de woningen gebouwd in de stad.

Wij komen tot de volgende vaststellingen :

Woningen zonder gebreken : 3,4 % ;
woningen met lichte gebreken : 1 % ,
dus 5 % woningen die geen gebreken hebben ;
woningen met functionele gebreken :
21 % ;
woningen met ernstige en zware gebreken : 74 % .

Dus van de woningen gebouwd vóór 1940, kan worden gezegd dat 74 % niet meer gezond zijn.

In verband met het comfort vertonen praktisch 80 % van de woningen zware tekortkomingen.

In verband met de sanitaire uitrusting, dan komt men tot het volgende :

WC buiten huis : 14 % a 15 % ; geen badinstallatie : 35 % ; verwarming slechts in één vertrek : 41 % .

Er moet dus nog heel wat gebeuren. Als wij vertrekken van het standpunt dat al die woningen moeten worden gesaneerd, en volledig gezond zijn, dan zullen heel wat mensen lang moeten wachten op comfort. Daarom zou ik willen vragen - zoals dit in verschillende andere landen gebeurt - ook bij een gedeeltelijke sanering een aanmoedigingspremie te verlenen. Premies zijn toch zo aantrekkelijk voor de mensen. Dit zou trouwens ook ten bate zijn van de tewerkstelling. Er zijn natuurlijk heel wat zaken die door de eigenaars of huurders zelf kunnen worden gedaan, maar er zal ook een

aantal zijn die bepaalde werken moeten laten uitvoeren, die materieel moeten aankopen wat dus ook in het voordeel uitvalt van de tewerkstelling in de toeleveringsbedrijven.

Wij moeten vooral vertrekken van het standpunt dat voor de mensen het wonen één van de voornaamste behoeften is.

Bij de bespreking van de begroting van openbare werken heb ik de opsomming gegeven van wat in Antwerpen werd gerealiseerd. Als ik dan de woongelegenheid van de mensen naga, dan denk ik onvermijdelijk aan de Antwerpse Stadsschouwburg, prachtig modern, het provinciaal gouvernementsgebouw, met veel marmer, dat heel veel geld heeft gekost ; aan het metrostation «Diamant», waarvan verschillende onder ons de inhuldiging hebben bijgewoond ; aan «de Singel», met een rode en een blauwe zaal; aan de stormstuw die 23 miljard zal kosten ; aan het spaarbekken in Broechem - de heer Poma heeft er daarnet over gesproken - waarvan ik de bouw in de Raad van Beheer steeds in twijfel heb getrokken. Eerst zou het plan worden uitgevoerd door de Antwerpse Waterwerken, doch bij gebrek aan de nodige middelen werd op de nationale overheid beroep gedaan en werd tot het bouwen ervan overgegaan. Alhoewel de noodzakelijkheid ervan niet bewezen werd, wordt een tweede te Viersel gepland.

Ik meen dan ook - en ik pleit dat samen met de heren De Seranno en Poma - dat men ernstig zou moeten overwegen de Nete terug gezond te maken, zodat daaruit heel wat water zou kunnen worden gewonnen. Dit zou ten goede komen aan de omliggende bewoners.

Als wij vaststellen dat, in vergelijking met de grote werken, onder meer het postsorteercentrum, de Berendrecht-sluis, het vierde havendok enzovoort, er voor de mensen die in die omgeving wonen, nagenoeg niets gedaan wordt, meen ik dat men meer aandacht moet besteden aan de echte sanering van de verkrotte steden.

Mijn laatste vraag - en dit is mijn stokpaardje - betreft de huurtoelage voor gepensioneerden.

Het is inderdaad zó dat heel wat mensen op pensioen gaan op de leeftijd van 60 jaar. Bovendien worden heel wat alleenstaande vrouwen, die op 60-jarige leeftijd met pensioen gaan en een inkomen hebben van slechts 10 a 12.000 frank, geconfronteerd met een verhuis. Om een huurtoelage te bekomen, moeten zij de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt. Ik meen dat het geen ramp zou zijn de leeftijd van 65 jaar te brengen op 60 jaar. In werkelijkheid kost dat niet zoveel en het zou tevens een sociale maatregel zijn die de minst-bedeelden ten goede komt. Zij zouden u daarvoor dankbaar zijn.

De Voorzitter : Mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kan natuurlijk enkel antwoorden op de vragen gesteld op het vlak van de huisvesting.

De heer Cools maakt zich zorgen in verband met de vermindering van het programma van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, dat voor 1981 op 10 miljard frank werd vastgesteld.

Sinds 1972 werd het investeringsprogramma van de Nationale Maatschappij gevoelig verhoogd. Sinds de regionalisering, vanaf 1975, werden de investeringskredieten nog in belangrijke mate opgetrokken.

In die omstandigheden moet het ons niet verwonderen dat zulks in bepaalde sub-gewesten tot een zekere verzaaging heeft geleid. Wij hebben - gelukkig - in Vlaanderen geen kwantitatief woningtekort, dit in tegenstelling met de ons omringende landen. Integendeel. Dat laat zich ook gevoelen bij sommige bouwvennootschappen, erkend door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting. Meer en meer stellen wij vast dat zij in functie van een zekere verzadiging aarzelend staan ten aanzien van het aanvaarten van nieuwe projecten.

Daarmede rekening houdend en in functie van de in het vooruitzicht ge-

De Backer-Van Ocken

stelde ontwerpen, zullen de 10 miljard frank beslist volstaan om aan de vraag te voldoen. De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting heeft ons dit trouwens verzekerd. Er dient bovendien opgemerkt dat dit bedrag enkel de bouw van nieuwe huurwoningen betreft, de woningen met belofte van aankoop niet inbegrepen.

Ik kan u mededelen dat in 1980 slechts 633 dergelijke woningen werden aanbesteed, zodat het vooropgestelde streefcijfer nog voor de helft werd gerealiseerd. Dan is het duidelijk dat het voor 1981 vooropgestelde investeringsprogramma niet noodzakelijk tot een minderproductie van woningen door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting moet leiden.

De heren Cools en De Seranno hebben een enigszins tegengestelde mening geopperd over de verkoop van huurwoningen. Ik meen dat wij, zeker wanneer er zulk een tegenstelling tot uiting komt, in deze aangelegenheid met een zekere omzichtigheid moeten te werk gaan.

In het Vlaams Gewest beschikt de openbare sector over een huurpatrimonium van minder dan 100.000 woningen. Dit werd ook aangestipt door de heer De Seranno. Ten aanzien van de totale woningvoorraad is dit natuurlijk niet overdreven. Wel is het zó dat heel wat huurders hun woning wensen te kopen. Tevens moeten wij er rekening mee houden dat heel wat erkende vennootschappen niet geneigd zijn om zich van hun huurwoningen te ontdoen. De reden hiervan zullen wij nu niet meer uiteenzetten. Wij moeten wellicht op een wel doordachte en planmatige wijze een aantal woningen verkopen. De verkoopopbrengst kan dan worden aangewend voor de gedeeltelijke financiering van de nieuwe programma's. Daardoor wordt het bedrag van nieuwe en op dit ogenblik zeer dure leningen vermindert en bijgevolg ook de last op onze gewestbegroting.

De heer De Seranno heeft ook zeer terecht gewezen op het feit dat, wanneer wij zo verder gaan, op een minimum

van tijd onze gewestbegroting zal worden opgegeten door de interesten en aflossingen. Hiervoor zijn wij bijzonder beducht.

De heer Cools heeft gesproken over een nieuw huurstelsel in de openbare sector. Meer en meer gezinnen met hoge inkomens verlaten deze huurwoningen waardoor de erkende vennootschappen minder huurverhogingen ontvangen die hen moeten toestaan de huurverminderingen te compenseren. Bovendien wordt speciaal gewezen op de ongelijkheden die ontstaan omdat de huurprijs wordt berekend op het fiscale inkomen. Door allerlei stelsels van fiscale vrijstelling leidt dit tot ongelijkheden ten nadele van huurders die hun inkomsten hebben uit arbeid.

Ik meen dat het op dit ogenblik nog te vroeg is om definitieve conclusies te trekken uit de toepassing van het nieuwe huurstelsel dat in de praktijk in drie fasen wordt ingevoerd, waarvan de tweede op 1 juli aanstaande en de derde fase pas op 1 juli 1982 van kracht worden. Dit is onder meer gebleken uit de zeer recente vergadering van de door de Nationale Maatschappij erkende bouwvennootschappen. Nochtans is het zo dat heel wat bouwmaatschappijen ongetwijfeld reeds over belangrijke aanduidingen beschikken. Wij hebben dan ook de Nationale Maatschappij gevraagd een evaluatie te maken na een jaar toepassing van de nieuwe reglementering. De betrokken werkgroep bij de Nationale Maatschappij werd uitgenodigd ons zo spoedig mogelijk voorstellen en suggesties naar de toekomst toe, op basis van deze evaluatie, te doen. Daarbij is het nu reeds duidelijk dat de kloof die bestaat tussen het netto belastbaar inkomen en het werkelijke inkomen van de huurders een belangrijk probleem vormt dat moet worden opgelost.

Wij kunnen dus de verzekering geven dat wij, zoals reeds herhaaldelijk werd voorgesteld, deze aangelegenheid op de voet zullen volgen en niet zullen nalaten de reglementering bij te sturen indien dit noodzakelijk mocht blijken.

Wat de kosten betreft die door de

bouwmaatschappijen boven de basis-huur worden aangerekend, heeft de nieuwe huurreglementering deze aangelegenheid geregeld. Ter zake werden diverse ministeriële besluiten getroffen. Een onderscheid is gemaakt tussen de kosten die in de huurprijs moeten vervat worden en deze die afzonderlijk als diensten worden aangerekend. Deze laatste kunnen niet anders dan de verrekening zijn van de kostende prijs voor de bouwmaatschappij.

Wat de particuliere sector betreft, is het duidelijk - en de heer Cools heeft in dit verband gelijk - dat de grootste handicap, voor het ogenblik, om te bouwen, zeker voor jonge gezinnen, gelegen is in het feit dat men angst heeft voor de toekomst, voor het verlies van zijn betrekking en dergelijke. Bij de suggesties die wij tijdens de rondetafelconferentie hebben voorgesteld, was er ook een voorstel waarbij werd gedacht aan een verzekering tegen inkomstenderving of inkomstvermindering. Ik denk dat dit inderdaad logisch is.

Er zijn ook nog andere argumenten.

De stijging van de bouwkosten van 1970 tot 1981 is van de orde van grootte van 100 tot 300. Ten slotte zijn de hoge rentevoeten voor hypothecaire leningen natuurlijk ook niet vreemd aan de moeilijkheden die wij in de bouwsector ondervinden.

Wat betreft de BA 2-woningen, mijnheer Cools, zijn wij het er volkomen mee eens dat meer kredieten voor sociale koopwoningen ter beschikking moeten worden gesteld. Wij hebben dat ook in de commissie gezegd. Het probleem ligt niet in de pre-financiering van de bouw, maar wel in de moeilijkheid voor de kandidaat-kopers om een sociale lening te kunnen bekomen. Hierbij beperken wij ons niet tot de ASLK. Een aantal andere private kredietinstellingen zijn daartoe ook erkend. In de praktijk is er evenwel slechts één instelling die echt een inspanning doet om nog leningen toe te staan in toepassing van de sinds 1 maart 1981 nieuwe reglementering met gewestwaarborg. Wij kunnen de kredietinstellingen niet verplichten een groter volume middelen ter be-

De Backer-Van Ocken

schikking te stellen. Wij doen echter ons best om door overleg tot een maximaal resultaat te komen.

De heer B. Cools : Zou dat niet bij decreet kunnen gebeuren, mevrouw ? Zou men de banken en verzekeringsmaatschappijen niet kunnen verplichten ook een gedeelte van die sociale leningen voor hun rekening te nemen ? Dat was in feite de draagwijdte van mijn betoeg.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Wij zullen nagaan of dat mogelijk is. Ik wil echter alleen zeggen dat hetgeen wij tot hiertoe gedaan hebben, bvb. de in-trestvoet optrekken met de hoop dat er een groter pakket zou worden vrijgesteld, tot hetzelfde resultaat zou hebben geleid. Maar de overeenkomsten die wij dienaangaande met de ASLK getroffen hadden, zijn enigszins in het dak blijven zitten door het feit dat men aan Waalse zijde deze stelling eigenlijk niet gevolgd heeft. Ik weet wel dat dit niet noodzakelijk is om daar deze conclusies uit te trekken, maar tot nu toe zijn wij er niet in geslaagd om een groter pakket vrij te maken. Ik denk dat wij na de rondetafel ook een aantal zaken zullen moeten regelen voor het Vlaams Gewest. Dit zal één van de prioriteiten moeten zijn. Het niet kunnen verkrijgen van leningen voor de kandidaatbouwers schijnt op dit ogenblik één van de grootste handicaps te zijn.

Mijnheer Cools, u hebt ook nog gesproken over de stadsvernieuwing. Dat behoort eigenlijk tot de bevoegdheid van mijn collega, de heer Akkermans. Wij zijn er van overtuigd, - deze materie behoort enigszins tot onze bevoegdheid - dat de moeilijkheden die veroorzaakt worden door een te lange administratieve procedure uit de weg moeten worden geruimd. Wij weten uit ervaring dat de administratieve rompslomp één van die zaken is die ook bij collega Akkermans hoog zitten. Dat daardoor ook nog de bouw zou kunnen aangezwengeld worden, is één van de bijkomende redenen. Dit zal niet zo heel veel kosten en een mogelijkheid méér bieden aan de bouw.

Mijnheer De Seranno, u hebt de wens geuit dat in het decreet het deel «grondfonds» in elk geval zou worden besproken. Vermits ik ook verantwoordelijk ben voor het grondbeleid, wil ik daar even op antwoorden. Vanmorgen reeds hebben wij de bespreking van de twee decreten in de commissie aangevangen.

Ik ben er vast van overtuigd dat wij zeer vruchtbare besprekingen in de Commissie zullen hebben over deze twee voorstellen van decreet en dat zij uiteindelijk, na zoveel jaren, kracht van wet zullen krijgen.

Ik kan mij niet akkoord verklaren met de ietwat masochistische manier waarop de heer De Seranno en ook anderen in het Vlaamse land steeds maar verwijzen naar hoe goed het gaat in de ons omringende landen en hoe slecht wij het in feite hebben gedaan. Dat zijn geen persoonlijke aantijgingen, maar wel collectieve aantijgingen tegenover de Vlaamse bevolking die, wat het landschappelijk mooi betreft, het er niet zo goed heeft afgebracht. Ik meen dat, gezien de enorme toename van de bevolking die wij de jongste tijd hebben gekend en gezien ook de kleine oppervlakte waarop deze bevolking een plaats moest vinden, wij er onze voldoening mogen over uitspreken dat wij een instrument hebben kunnen scheppen zoals de bescherming van de landschappen, zoals de gewestplannen. Dit heeft er ondermeer toe bijgedragen om in Vlaanderen het groen, de bossen en de parken te beschermen.

De heer J. De Seranno: Mevrouw de Minister, jarenlang heb ik niet geweten wat masochisme was. Gezien ik dit land liefheb, wil ik ook een akte van hoop belijden opdat wij er iets kunnen van maken en zeker geen akte van berouw.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Ik wil ook niet nalaten de heer Smets te danken voor zijn vriendelijkheid. Het doet goed iemand te horen die tevreden is over wat wij de jongste maanden hebben gepresteerd. Er zijn nog wel enkele vlekken op het beleid. Eén van de voornaamste is de langdurigheid bij de afhandeling van de dos-

siers, meer bepaald dan inzake de sanerings- en verwervingspremies.

Hoe eigenaardig en absurd het ook moge klinken, wij hebben te kampen met personeelsgebrek in deze sector. Onlangs konden wij enige vooruitgang boeken langs een BTK-project. Het is bijzonder jammer dat een instrument, dat zoveel dienst kan bewijzen, wordt tegengehouden door een tekort aan ambtenaren. U hebt gelijk, mijnheer De Seranno, dat de verschillende mogelijkheden nog onvoldoende bekend zijn. Er is een nieuwe brochure in druk die zal verschijnen in de eerste volgende weken, waarin een samenvatting wordt gegeven van hetgeen zowel op nationaal als op gewestelijk vlak inzake huisvesting mogelijk is, met inbegrip van de nieuwe maatregelen die de jongste maanden werden getroffen.

Een woord nu over de premies. Zij hebben steeds een bijzonder groot succes gekend. Wat de veralgemening van de saneringspremie betreft, kan ik het volkomen met u eens zijn. Wij hebben zelfs gedacht aan een soort conjunctuurpremie, doch gezien de geringe budgettaire middelen, weten wij nog niet of de mogelijkheid tot invoering ervan bestaat. Ik ben het met u eens dat de premies een goede invloed hebben op de bouwlust van de bevolking.

In verband met de huurtoelagen voor gepensioneerden hopen wij spoedig een oplossing te kunnen bieden. Een ontwerp van KB tot wijziging van de reglementering is trouwens klaar.

Ook voor de «krotten» dient méér gedaan te worden. Wij hebben reeds saneringspremies, verwervingspremies, maar ondanks dit alles en ondanks het feit dat wij bijzonder gevoelig zijn voor hetgeen ons uit het verleden is overgeleverd, blijven er vele krotten die niet verbeterbaar zijn en die in feite moeten verdwijnen.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Poma heeft mij vragen gesteld in verband met een campagne voor het leefmilieu die wij volgend jaar zullen voeren. Ik ben hem er zeer dankbaar voor. In het ontwerp

Galle

decreet voor de begroting 1981 is daarvoor zes miljoen ingeschreven. Deze campagne heeft hoofdzakelijk tot doel de openbare opinie via allerlei middelen te sensibiliseren voor de totaliteit van de leefmilieuproblemen en de globale aanpak ervan. Dit, zowel inzake luchtverontreiniging, lawaaihinder, afvalstoffen, waterzuivering, als natuurbedreiging, enz. Eind volgend jaar zullen we dan misschien een stap verder zijn wat de bewustwording betreft van het publiek, waaraan u destijds reeds meegewerkt hebt.

Het is vanzelfsprekend dat de kuststreek, waarover u daarstraks hebt gesproken, nauw zal worden betrokken bij de bedoelde campagne. Toch wil ik beklemtonen dat het hier gaat over een globale benadering voor geheel Vlaanderen en niet over een bepaalde streek. Ik verwijs u daarvoor naar individuele initiatieven zoals bijvoorbeeld het initiatief van de burgemeester van Blankenberge inzake milieu-ambtenaren, de groene ambtenaren zoals hij ze noemt, om de vakantiegangers bewust te maken van de noodzaak de kust rein te houden. Deze individuele initiatieven zijn lofwaardig. Onze bedoeling is echter een globale campagne voor geheel Vlaanderen te voeren.

Een ander aspect waarover u hebt gesproken, mijnheer Poma, is het waterbeleid. Mag ik eerst even antwoorden op een korte opmerking van de heer Cools. Ik kan mededelen dat de Vlaamse Executieve gisteren beslist heeft, op mijn voorstel, het tweede reservoir in Antwerpen ter bescherming van het productiecentrum Notmeir Walem, op de lijst te plaatsen van de grote waterbouwkundige werken. Het Koninklijk Besluit zal worden voorgesteld door collega Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. De Executieve werd om advies in dat verband gevraagd. Terwille van allerlei motieven hebben wij gemeend dit reservoir aan de lijst te moeten toevoegen.

De nota waterbeleid, prognoses 1980-1990 voor de drinkwatervoorziening in het Vlaamse Gewest, heb ik aan de Voorzitter van de Raad overhandigd. Deze werd verspreid onder de leden

van de Raad en het is de bedoeling de Raad een beleid voor te stellen op het vlak van de drinkwatervoorziening. Daarnet heeft de heer De Seranno gevraagd deze nota ook te bespreken in de Commissie en in de openbare vergadering. Ik ben daartoe gaarne bereid.

De zuivering van het Netebekken, waarover de heer De Seranno reeds vorig jaar bij de bespreking van de begroting heeft gesproken en waarover nu de heer Poma heeft uitgeweid, is en blijft een prioriteit omdat de bescherming van het oppervlaktewater bestemd voor drinkwaterproductie, de bescherming van natuur en recreatiegebieden en de zuivering van de belangrijkste verontreinigende centra de prioriteiten blijven op het vlak van ons waterzuiveringsbeleid. Dat hierover in de beleidsnota niets staat is eenvoudigweg te verklaren doordat de nota handelt over drinkwater en niet over waterzuivering.

De drinkwaterproductie uit het Spaarbekken Blankaart geeft geen aanleiding tot problemen.

De heer K. Poma : Niet meer.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : In het door de Antwerpse Waterwerken gevraagde spaarbekken wordt voorzien maar dit kan niet vergeleken worden met de Blankaart, die dient voor de productie van drinkwater, waar het andere spaarbekken een veiligheidsvoorziening is voor de drinkwaterbevoorrading van Antwerpen.

Het gebruik van Netewater werd reeds onderzocht maar de kwaliteit voldoet jammer genoeg niet aan de geldende normen.

Mijnheer De Seranno, de factoren die u aanhaalde als prioriteiten voor bestedingen voor waterzuivering, maken reeds sinds twee jaar de prioriteiten uit van mijn beleid in verband met waterzuivering, prioriteiten die ik reeds meermaals heb uiteengezet in deze Raad.

Dat verschillende bestaande waterzuiveringsstations te weinig water krijgen, heb ik zelf reeds tijdens een aantal bezoeken kunnen vaststellen. De verschillende initiatieven om dit

te verhelpen, dienden tot nu toe steeds door de gemeenten te worden genomen. Door de oprichting van de nieuwe Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, waartoe u allen besloten hebt einde vorig jaar, kan een planmatig beleid worden gevoerd en zullen wij uiteindelijk een plan kunnen voorleggen aan u en uw collega's.

De heer J. De Seranno : Waarschijnlijk zijn wij het eens over de factoren die deze prioriteiten moeten bepalen, als gezond drinkwater, investeringseffect en noem maar op, maar waarschijnlijk zullen wij het niet helemaal eens zijn met het gewicht dat aan elk van die factoren moet worden gegeven. Wij zouden dit eens uitvoerig moeten kunnen bespreken maar helaas, zoals het er tot nu aan toeging, werden teveel prioriteiten gegeven aan die gemeenten die het zwaarste gewicht in de schaal konden leggen.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Ik ben het volledig met u eens. Ik kan u echter geruststellen dat de nieuwe waterzuiveringsstations niet meer overdreven groot zullen worden gebouwd zoals in het verleden. Ik zal daar zelf de hand aan houden. Er wordt nu ook een zodanige planning gemaakt dat samen met de uitvoering van het waterzuiveringsstation ook de nodige collectoren aangelegd worden. Dit gebeurt parallel zodat wij niet voor verrassingen komen.

Toen u zich richtte tot Mevrouw De Backer, sprak u ook over landschappen en bossen. U weet dat wij klaar zijn met het landschappendecreet dat zal worden voorgelegd aan de goedkeuring van de Vlaamse Raad op het gepaste ogenblik.

Ik kan u ook mededelen dat gisteren het bosdecreet, dat het Boswetboek van 1851 moet vervangen en dat ik heb voorgelegd aan de Executieve, werd goedgekeurd en naar de Raad van State mag worden overgezonden.

De heer J. De Seranno : Het ontwerp van decreet.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Uiteraard, maar dit zal waarschijnlijk later decreet worden dank zij uw toedoen.

Galle

Aan de heer Maes kan ik zeggen dat mijn antwoord in de Commissie over de collector van het Albertkanaal inhield dat er inderdaad twee werkgroepen bezig zijn. Waarom zou dit niet goed zijn? Twee lijken mij beter te zijn dan twintig. De bedoeling is toch tot een oplossing te komen voor dit probleem dat de heer Maes terecht schandelijk noemt. Ik ben de eerste geweest om hier op de tribune deze zaak schandelijk te noemen toen ik het dossier ontdekte waarbij 4,5 miljard verloren ging. Precies omwille van een dergelijke aanzienlijke investering heb ik een onderzoek laten instellen, met de goedkeuring van de Executieve.

Omdat die materie zo ingewikkeld is, heb ik de werkgroepen ruim tijd gegeven voor hun onderzoek, te weten tot oktober. Ik meen dat dit realistisch is.

Zoals u weet, heb ik reeds een tussentijds rapport overgezonden aan de Vlaamse Raad. Ik zal de Vlaamse Raad ook op de hoogte houden van de resultaten van het onderzoek in oktober. Er werd ook gevraagd of de gebouwen in Herentals toch in gebruik zullen worden genomen. Ik mag de aandacht erop vestigen dat sinds 1977 een tiental personen van het kader van het Ministerie van Volksgezondheid daar zijn gehuisvest en er werkzaam zijn.

In verband met de vraag van de heer Maes betreffende de begrotingskredieten bestemd voor de collector, kan ik antwoorden dat er voor het begrotingsjaar 1981 slechts 100 miljoen vastleggingskredieten worden ingeschreven voor de uitvoering van eventueel dringende werken voor de instandhouding van de collector. Als ordonnanceringskrediet werd in 1981 geen bedrag ingeschreven. De cijfers van artikel 73.87 waarover de heer Maes het had betreffende de gecumuleerde overdrachten van vorige begrotingsjaren.

Op de vraag van collega Van Elewycck kan ik als minister verantwoordelijk voor het Vlaamse land het volgende zeggen.

Er zal een coherente nota over het in-

dustrieel beleid worden gemaakt en dat zal een essentieel deel zijn van het regionaal plan. Hier zal dus slechts één nota naar buiten komen, zodat aan de vraag van de heer Van Elewycck wordt voldaan. In dat plan zal zeker de nadruk worden gelegd op de tewerkstelling.

De heer Van Elewycck heeft ook een opmerking gemaakt over mijn omzendbrief aan de gemeenten van 14 juli 1980 betreffende de behandeling van de dossiers in verband met de keuze van gemengde of zuivere intercommunales. Bij de behandeling van de dossiers houdende machtiging zal ik streng toezien op de toepassing van de omzendbrief. Het komt neer op een beleidsuiting van de Vlaamse Executieve. Wij nemen ons voor er streng de hand aan te houden. Ik kan het geachte lid verzekeren dat nu heel wat klachten van gemeenteraadsleden worden ingediend. Ze worden aandachtig onderzocht door de administratie van de openbare bedrijven.

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma: Mijnheer de Minister, ik had graag een toelichting, want ik moet bekennen dat ik uw uitleg niet goed heb begrepen.

Het reservoir in Broechem zal dus verder worden afgewerkt. Het bestaat reeds voor 90 pet.

U hebt gezegd dat er een beslissing zou zijn genomen in verband met een tweede reservoir. Mijn vraag is: gaat het hier om het veel omstreden project Viersel, waarover is gesproken, of gaat het over een ander project? Het veel omstreden project Viersel en ook allerlei alternatieven worden reeds enkele jaren onderzocht. Ik wist niet, indien u dit project bedoelt, dat daarover een beslissing zou zijn genomen.

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap: Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier over de beveiliging van het productiecentrum Notmeir-Walem. Het is een groot waterbouwkundig werk. Viersel is een

spaarbekken, ter opsparring van water, onder meer voor het geval er vervuiling zou zijn in het Albertkanaal.

Het is ook een groot waterbouwkundig werk waarover nationaal moet worden beslist. Alleen het beheer zal regionaal zijn. Over de plaats van inplanting zelf werd nog geen beslissing genomen. Dat valt trouwens onder de bevoegdheid van collega Akkermans. Wij zullen u daarover op de hoogte houden.

De heer B. Cools: Is het een groot productiecentrum?

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap: Het betreft een tweede reservoir in Antwerpen ter bescherming van het productiecentrum Notmeir Walem. De inplanting is nog niet bepaald. Het hoeft niet noodzakelijk Viersel te zijn.

De heer B. Cools: Wanneer komt daar een uitspraak over?

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap: Ik hoop zo vlug mogelijk.

De heer K. Poma: Is het dan een zuiveringsinstallatie en geen reservoir?

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap: Het gaat over de beveiliging van een productiecentrum voor drinkwater.

De Voorzitter: De heer R. Maes heeft het woord.

De heer R. Maes (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, ik wou nog een kleine toelichting vragen. Ik heb natuurlijk wel gezien dat op de gewestbegroting in totaal voor zowat 700 miljoen vastleggingskredieten staan ingeschreven voor de Moerriool langs het Albertkanaal. De totale investering echter zal nu wel al de 5 miljard benaderen.

Ik had graag de samenhang ervan willen vernemen en willen weten hoe het staat met de kredieten die destijds, vermoed ik, op de nationale begroting van Volksgezondheid waren ingeschreven. Op welk ogenblik werd de besteding door het Vlaams Gewest overgenomen en wat is de verdere evolutie?

De Voorzitter: De heer Galle heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Mijnheer de Voorzitter, ik heb een tussentijds rapport met alle mogelijke details bij de Vlaamse Raad ingediend. Als de heer Maes zulks wenst, zal ik graag in de bevoegde commissie hierover nadere uitleg verstrekken.

Regeling van de werkzaamheden

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, mag ik even vragen aan de leden van de Executieve of er een antwoord komt op de vragen die werden gesteld aan de Voorzitter van de Executieve. Ik bedoel de vragen die verband houden met de werkelijk politieke problemen die hier werden ontwikkeld. Het komt mij als onbehoorlijk voor tegenover de Voorzitter van de Executieve, om de algemene bespreking te sluiten vooraleer deze politieke vragen een antwoord hebben gekregen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Mijnheer de Voorzitter, aangezien mijnheer Van Elewyck terecht vraagt dat de algemene politieke vragen zouden worden beantwoord door de Voorzitter van de Executieve, veronderstel ik dat daarop evengoed kan worden geantwoord bij de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap! Het gaat immers over grote politieke lijnen.

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij hetgeen de heer Van Elewyck heeft gezegd. Er zijn trouwens nog een aantal leden van de Raad die in dezelfde zin opmerkingen hebben gemaakt en hun ongenoegen hebben geuit over de wijze waarop deze begroting door de Vlaamse Executieve wordt afgehandeld.

Er werden vragen gesteld aan Staatssecretaris Akkermans over de ruilverkaveling. Ik heb daarop ook geen ant-

woord gekregen. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat men de behandeling van de gewestbegroting zou afsluiten zonder dat Staatssecretaris Akkermans heeft geantwoord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, wanneer de voorzitter van de Vlaamse Executieve zich bij u heeft verontschuldigd, heeft hij daarvoor zijn reden. Persoonlijk betreur ik ook dat hij niet aanwezig is, maar wanneer hij een gegronde reden heeft, zou ik willen aandringen dat wij morgen voormiddag, vooraleer met de gemeenschapsbegroting te beginnen, bijvoorbeeld om 10 uur of om 9.45 uur desnoods, hem de kans zouden geven als Voorzitter te antwoorden op de politieke vragen die door de fracties zijn gesteld.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik dank u voor de belangstelling die u voor mijn uiteenzetting hebt opgebracht. Ik wil echter laten opmerken dat ik met mevrouw de Staatssecretaris niet kan akkoord gaan.

Zelf en de Voorzitter van de Executieve hebben er bij iedereen op aangedrongen om de Gewest- en Gemeenschapsbegroting van elkaar gescheiden te houden. Velen van ons hadden een uiteenzetting klaar over het geheel van de begroting en u heeft ons gevraagd deze twee begrotingen niet te vermengen. Ik zou het onbehoorlijk vinden dat zij die ons vragen om deze twee begrotingen niet te vermengen, zelf in deze vergissing vervallen.

Bijgevolg dring ik aan op een antwoord van de Voorzitter van de Executieve of van één van de leden van de Executieve, indien zij zich daartoe beroepen zouden voelen.

Ik dring er verder op aan dat, vermits u had aangekondigd dat wij de begroting van het Vlaams Gewest vandaag zouden afhandelen, wij deze begroting inderdaad ook met de politieke antwoorden op de vragen zouden afhandelen.

Ik wil er nog het volgende aan toevoe-

gen : - en ik sluit mij hiervoor aan bij wat collega Verhaegen daarnet heeft gezegd - het gaat hier niet om personen maar om feiten. Als de Executieve zich soms beklaagt over het gebrek aan belangstelling van leden van de Raad voor het werk gepresteerd door de Executieve en voor zaken die in deze Raad in behandeling zijn, dan is in sommige gevallen - en hiervan is vandaag het bewijs geleverd - de oorzaak te zoeken bij de Executieve zelf, die voor de bespreking van de begroting van het Vlaamse Gewest, van de zes leden van de Executieve, twee leden afvaardigt.

Persoonlijk betreur ik deze gang van zaken, maar ik breng hulde aan de twee leden van de Executieve die wel aanwezig zijn en die op dit ogenblik van alle kanten beschuldigd worden omdat juist zij aanwezig zijn maar de anderen niet.

Ik dring erop aan dat de hele Executieve voldoende belangstelling aan de dag zou leggen voor de bespreking van de begroting in deze Vlaamse Raad.

De Voorzitter: De heer Guido Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Ik begrijp volkomen uw reactie, mijnheer de Voorzitter. Toch zou ik de aandacht willen vragen voor de dagorde waarop zeer duidelijk vermeld staat dat de agenda van vandaag morgen kan worden voortgezet. Ik wil u vragen met deze mogelijkheid rekening te houden. Het is best mogelijk dat de Voorzitter van de Executieve onvoorziën verhinderd is. Wij moeten hem minstens de kans geven te antwoorden op de zeer concrete politieke vragen, die door de politieke fracties zijn gesteld. De fracties hebben er trouwens alle belang bij het standpunt van de voorzitter van de Vlaamse Executieve te kennen op de vragen die werden gesteld. Ik vraag dan ook dat wij dit incident zouden besluiten en wij akkoord zouden gaan om morgen bijvoorbeeld om 10 uur uitdrukkelijk aan de Voorzitter van de Vlaamse executieve te vragen welke de reactie is van de Vlaamse Executieve op enkele concrete vragen, die door de verschillende fracties werden

G. Verhaegen

gesteld.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik ben vanzelfsprekend graag bereid om op die suggesties in te gaan. Er is echter één «maar», met name dat er morgenochtend allerlei belangrijke commissies - waarin stemmingen plaatsvinden - in het Parlement bijeengeroepen zijn.

Ik meen trouwens dat er geen enkele reden is om de bespreking stop te zetten. Wij kunnen allen samen aan de Voorzitter van de Executieve onze mening zeggen over het procédé dat hier wordt toegepast.

De Voorzitter : De Voorzitter van de Executieve is aanwezig. Hij heeft het woord indien hij dit wenst.

Ik veronderstel, mijnheer Poma, dat de Voorzitter van de Executieve zal antwoorden op de dringende vragen of de vragen die ressorteren onder de bevoegdheid van Staatssecretaris Akkermans. Dit is een veronderstelling. Staatssecretaris Akkermans kan hier moeilijk aanwezig zijn als hij in het buitenland verblijft.

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij hervatten de algemene bespreking.
De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, er werden in deze bespreking heel wat vragen gesteld. Bij wijze van inleiding echter wil ik toch enkele beschouwingen ontwikkelen in verband met de algemene vragenstelling die hier aan bod kwam.

Zowel de verslaggever als de heer Van Elewyck hebben gewezen op het feit dat, ingevolge de omstandigheid dat de Staatshervorming zich op het stuk van de budgettaire techniek geleidelijk concretiseert, alles nog niet volle-

dig rond is.

Vandaar de vragen die in verband met artikel 2 van het wetsontwerp werden gesteld. Ditzelfde artikel komt trouwens voor in het ontwerp van de begroting van de gemeenschap dat morgen zal worden besproken.

Ik wil erop wijzen dat vanaf de gewestvorming, in de begrotingen van de gewesten bepaalde beschikkingen voorkwamen die voor gevolg hadden dat de dotaties toegewezen aan het Vlaams Gewest definitief waren verworven.

Dit was niet het geval voor de culturele kredieten aangezien het daar uitsluitend ging om een machtiging tot uitgaven wat voor gevolg had dat jaarlijks een saldo van niet-gebruikte kredieten naar de nationale Schatkist terugging. Dit was zo sedert het in voege treden van de culturele autonomie en het opstellen van een begroting die in de toenmalige Nederlandse Cultuurraad werd besproken.

Voor de Gewestbegroting werd evenwel, van bij de aanvang, een andere regeling voorzien waarbij het gedeelte van de dotaties toekomende aan het Vlaams Gewest, definitief was verworven. Wij hebben trouwens van deze bepalingen gebruik kunnen maken om saldi uit het verleden aan te wenden voor de financiering van de begroting van dit jaar.

Ik heb vorig jaar inderdaad gezegd - de Heer Van Elewyck heeft te mij daar trouwens ten overvloede aan herinnerd - dat dit een voorlopige regeling was en dat, zodra een eigen thesaurie van de Vlaamse Gemeenschap zou tot stand gekomen zijn, deze beschikking kon verdwijnen. Dit is trouwens niet het enige, want wij moeten ook komen tot het opstellen van een «eigen middelen»-begroting, zodanig dat men in feite op dat ogenblik het volledige spiegelbeeld van een nationale begroting krijgt, waarin enerzijds een inkomensbegroting is opgenomen en anderzijds de uitgavenbegroting voorkomt.

Wat nu deze inkomsten betreft, wijs ik

erop dat er een geleidelijke uitbreiding is van de eigen middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

Deze middelen zijn in de eerste plaats de dotaties die in de wet van 8 augustus 1980 werden vastgelegd, met het groeimechanisme dat daarin is voorzien en dat trouwens ook de uitdrukking is van de nationale solidariteit tussen de drie Gewesten.

Sedertdien is de mogelijkheid geschaapen om leningen aan te gaan, zoals ook vanaf 1 januari van dit jaar de mogelijkheid bestaat eigen belastingen te heffen.

Wij hebben voor 1981 noch van de éne noch van de andere mogelijkheid gebruik gemaakt omdat wij enerzijds geen nieuwe fiscale lasten wilden opleggen en anderzijds omdat het niet mogelijk is de lopende uitgaven met leningen te financieren. Vandaar de noodzakelijkheid de uitgaven te beperken - dit geldt én voor het gewest én voor de gemeenschap - tot de dotatie, met inbegrip van de kredietsaldi overgedragen uit vorig jaar.

Vanaf volgend jaar komt trouwens een andere financieringsbron ter sprake, namelijk de toewijzing van de gemeenschappen of de gewesten van risto-mo's op nationale belastingen en de mogelijkheid om krachtens beslissingen van de Raad opcentimes toe te passen op deze nationale belastingen.

Vanaf dat ogenblik zullen wij ons trouwens in een andere situatie bevinden. Nu ook de dotatiebegroting is neergelegd, is de laatste hinderpaal weggenomen voor het goedstemmen van de begroting van dit jaar.

Een tweede punt, namelijk de kritiek dat de Vlaamse deelregering en de Vlaamse Raad zich bevoegdheden zouden toeëigenen die normalerwijze door de provincies, gemeenten of andere bestuursorganen zouden moeten worden uitgeoefend, verbaast mij in een zekere mate. Tijdens de eerste maanden van het ontstaan van de Executieve werden inderdaad belangrijke beslissingen genomen. Hetzelfde geldt ook voor de Raad ingevolge

Geens

de goedkeuring van belangrijke kredieten. Dit schijnt mij ook normaal aangezien het hier gaat om nieuwe instellingen die van bij de aanvang een aantal initiatieven - waarop lang werd gewacht - op gang hebben gebracht. Dit impliceert niet - het gaat om een constante gedragslijn - dat de organen van de Vlaamse Gemeenschap in het beleid op een gecentraliseerde manier optreden en bijgevolg de macht grijpen, integendeel, wij wensen ze te laten uitoefenen op de verschillende niveaus van onze gehiërarchiseerde staatsontwikkeling.

In verband met de eigenlijke bevoegdheden - hierop werd gewezen, zowel door de heer Schiltz als door de heren Verhaegen en Van Elewyck - zou ik een aantal zaken willen stellen, mede in het licht van de discussie die wij de laatste weken hebben gehoord: ten eerste, het hele terrein waarover wij met onze eigen autonomie beschikken is lang niet ontgonnen, wel integendeel.

Er zijn de bevoegdheden, opgesomd in de wet van 8 augustus die uitermate ruim zijn; zelfs wanneer men uitgaat van een louter budgettair criterium is dit nog belangrijk. Wanneer ik alleen maar het budgettaire criterium zie, zijn er voor dit jaar, uitsluitend in de lopende verrichtingen, 52 miljard voorzien. Gesteld tegenover de 1200 miljard van de nationale begroting, waarin deze 52 miljard trouwens zijn begrepen, is dit vanzelfsprekend geen groot percentage, maar dan moet men ervan uitgaan dat op de gemeenschaps- en gewestbegrotingen bij voorbeeld niet drukken, de meer dan 200 miljard interesten van de Rijks-schuld, het globaal bedrag dat wordt overgedragen aan de sociale zekerheid, al de kosten verbonden aan de financiering van de ambtenaren, met inbegrip van bijna het hele onderwijs.

De heer J. De Seranno : En de gebouwen.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ja, de kosten ervan.

Wanneer men dit dus neemt tegenover de uitgaven die iets of wat flexibel zijn is dit een zeer belangrijk percentage met dien verstande dat het globale pakket waarover wij kunnen beschikken precies in deze domeinen ligt waar een dynamisch beleid nog mogelijk is.

Anderzijds mag men niet blind zijn voor de belangrijke beslissingen en de belangrijke beslissingsmechanismen die in de wet zijn ingebouwd. Ik geef daarvan een concreet voorbeeld.

Er is voorzien dat de executieven een advies uitbrengen over een groot aantal beslissingen die door de nationale regering worden genomen en van nationaal belang zijn, bijvoorbeeld het staal.

Wat impliceert dit ?

Ten eerste, dat de nationale regeringen zelf geen beslissing kunnen nemen indien een executieve weigert een advies uit te brengen, want het advies is een formele vereiste voor de besluitname.

Ten tweede, dat dit advies wordt overgemaakt aan de nationale regering. Omwille van het feit dat de executieven ook zijn vertegenwoordigd in de nationale regering worden de argumenten die in deze adviezen worden naar voren gebracht ook in de Ministerraad ter sprake gebracht met het gevolg dat nationale beslissingen in belangrijke mate de weerslag hebben ondergaan van de adviezen uitgebracht door de Vlaamse deelregering. De heer Verhaegen heeft daarnaar verwezen.

Indien men in de Commissie van de Raad, of hier in openbare vergadering, een bespreking wil hebben over wat de inbreng is geweest van de Vlaamse Executieve bij de totstandkoming van de besluitvorming over het staal, dan ben ik daar volkomen toe bereid. Ik denk trouwens dat dit debat op belangrijke punten uiterst verhelderend zou zijn.

Wanneer men de budgettaire middelen die wij hier ter beschikking hebben relateert tot het impact van belangrijke nationale beslissingen dan

wordt de vraag gesteld waar het evenwicht is.

Welnu, in nationale beslissingen, waar uitgevoerd wordt wat in de basiswet van de staats Hervorming werd overeengekomen, zullen wij ook de verplichtingen volledig nakomen maar niet meer dan dat. Dit betekent met andere woorden dat, wanneer de nationale solidariteit is uitgetekend, dit voor ons de grens is tot waar wij optreden in het kader van deze solidariteit.

Ik geef ter zake een ander voorbeeld met name de financiering van de ambtenaren op het ogenblik dat zij vanuit de nationale administraties naar de gemeenschapsadministraties zullen zijn overgebracht.

Er is voorzien in de wet van 9 augustus dat de dotaties vastliggen. Zij kunnen niet worden gewijzigd tenzij bij wetswijziging. Dit betekent dus dat additionele uitgaven zullen moeten worden gefinancierd bij toepassing van de mechanismen die werden voorzien in de wet van 9 augustus. Dit is zeer duidelijk. Deze geeft aan welke de grenzen zijn binnen dewelke wij ons moeten situeren. Ik zeg u dat deze grenzen niet zullen worden overschreden.

Een ander punt waarop de heren Van Elewyck en Verhaegen allusies hebben gemaakt is het bestrijden van de economische crisis in Vlaanderen en het voeren van een gewestelijk economisch en industrieel beleid.

Wij hebben op dat stuk bepaalde overlegstructuren op gang gebracht, meer bepaald het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité.

Daar kan worden gesproken over alle aangelegenheden waarvoor wij exclusief bevoegd zijn, en bovendien over zaken die tot de bevoegdheid van de nationale regering behoren, maar waarvoor wij een advies kunnen uitbrengen. Wij kunnen daar zelfs zaken bespreken die buiten onze eigen bevoegdheid vallen, maar waar een gesprek mogelijk is met de bedoeling dat het resultaat ervan aan de nationale regering wordt overgemaakt.

Wij hebben een vergadering van het

Geens

VESOC voorzien op vrijdag aanstaande. De deelregering heeft een nota ter tafel gelegd die betrekking heeft op het industrieel beleid in Vlaanderen. Dit is een geconcentreerd stuk van de verschillende leden van de Vlaamse deelregering. Er is overeengekomen dat op dit document door de verschillende partners amendementen of bijkomende voorstellen kunnen ingediend worden, die eveneens voor bespreking vatbaar zijn. Ik kan u nu het resultaat van het overleg vanzelfsprekend niet mededelen. Was dit wel het geval, dan moest het niet georganiseerd worden. Samen met mijn collega's reken ik erop dat het een constructief gesprek zal worden, omdat ik ervan overtuigd ben dat binnen de eigen bevoegdheidsfeer belangrijke wederzijdse verbintenissen kunnen aangegaan worden die dan ook naar de realisatie toe zullen aangehouden worden.

Wat het industrieel beleid betreft, abstractie gemaakt van de vijf nationale sectoren, blijft er een groot en trouwens expansief gedeelte van onze nijverheid voor een eigen beleidsvoering over. De heer Verhaegen heeft trouwens concrete voorbeelden opgesomd in verband met de luchtvaartindustrie. Dit is een toekomstindustrie. Ofschoon ze vele capaciteiten en «potentialiteiten» heeft, kwam de Vlaamse nijverheid in deze sector niet voldoende aan haar trekken. In verband met het tienjarenprogramma van Landsverdediging heeft de regering beslist dat het probleem van de compensatiestellingen met nationale gelden worden gefinancierd. Wat betreft de industriële terugslag, de zogenaamde retombée, moeten ook in Vlaanderen de zaken op een gepaste en juiste wijze gevaloriseerd worden.

Hetzelfde geldt trouwens voor een aantal andere sectoren. Ik vestig er uw aandacht op dat wij in de Vlaamse Executieve ter zake initiatieven hebben genomen. Ik denk onder meer aan onze steun aan INNOVI, de Maatschappij voor Industriële Vernieuwing. Ook wens ik uw aandacht te vestigen op de inspanningen die wij hebben gedaan op het vlak van het

starten van FLAG. Er kunnen eventueel nog andere initiatieven worden gepland, die in de lijn liggen van de industriële overheid, waaronder het optreden van de gewestelijke investeringsmaatschappij zelf.

In verband met het starten van de administratie werden een aantal beslissingen genomen waarvan de uitvoering nog niet tot haar voltooiing is gekomen, omwille van het feit dat de financiering op dit ogenblik nog niet in de regering is beslecht. Het dossier moet de eerstvolgende dagen behandeld en afgesloten worden. Eens dit geregeld kunnen een aantal materiële problemen die nu nog bestaan, gemakkelijk worden opgelost en kunnen wij tot het werkelijk starten van de nieuwe administratie overgaan.

Wanneer wordt beweerd dat onze bevoegdheden onvoldoende zijn, dan houdt men er geen rekening mee dat voor de volledige uitoefening bepaalde zaken essentieel zijn, met name het beschikken over een eigen administratie en eigen financiële middelen. Deze zijn in de wet voorzien doch zijn nog niet operationeel. Het is pas wanneer alles samen op het spoor zal worden gezet dat zal blijken in welke belangrijke mate men kan ingrijpen op alle materies die met het gewest verband houden en vanzelfsprekend - dat is voor het debat van morgen - al wat binnen het kader van de gemeenschapsvorming is voorzien.

Aan mijn collega, Staatssecretaris Akkermans, die in het buitenland verblijft, werden concrete vragen gesteld in verband met de ruilverkaveling.

Mijnheer Poma, het is normaal dat kritiek wordt uitgebracht over zaken die niet gaan, maar over hetgeen wel gaat wordt niet gesproken.

De heer H. De Croo : Daarom bent u betaald.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : U bent het die kritiek uitbrengt. Daarvoor bent u betaald.

Het is nogal duidelijk dat op dergelijke operatie die tot moeilijkheden leidt

kritiek wordt uitgebracht, maar dan moet men toch ook het geheel bekijken, anders zou ik aan de heer Poma de vraag willen stellen of hij wil afstappen van een landordening die van die aard is dat de exploitatie van onze Vlaamse landerijen onmogelijk wordt gemaakt. Ik denk niet dat u op deze concrete vraag nee zal antwoorden, integendeel. Bijgevolg geloof ik dat het beleid dat op dat stuk werd ingezet moet worden voortgezet.

U hebt ook gesproken over de gewestplannen. Iedereen weet welke procedures zij opeenvolgend hebben ondergaan. Op dat stuk zijn wij in Vlaanderen ver vooruit tegenover Wallonië. Al de gewestplannen zijn bij koninklijk besluit goedgekeurd.

De heer H. De Croo : 900 miljard meer belastingen !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Daar kom ik direct op terug. De gevolgen daarvan zijn ook bij ons in werking getreden met inbegrip van de meerwaardebelasting.

De meerwaardebelasting is een nationale belasting die afhankelijk is van de tijd, van de periode van de realisatie van het goed na zoveel jaren verwerving. Maar wat sommigen onder u misschien niet weten is dat bij de wet op de staatshervorming is bepaald dat de opbrengst van deze belastingen niet in de nationale Schatkist valt, maar daarentegen een eigen inkomen uitmaakt van het Vlaams Gewest, zodanig dat de kritiek - die ik destijds ook gekend heb - gericht was te wijzen op het verschil in situatie tussen het Noorden en het Zuiden van het land, omdat men op die manier een scheefftrekking van de fiscale last kreeg, alleszins niet meer kan worden staande gehouden. Dat zal iedereen toegeven.

Wij hebben bovendien, in het kader van de eigen middelen, nu reeds de opbrengst van een aantal eigen niet fiscale ontvangsten uit domeinen, jacht en dergelijke zaken meer.

De heer H. De Croo : Mag men in Vlaanderen nog jagen ?

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Dat hangt ervan af waarop !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Dat is een ander probleem. Ik kan enkel zeggen dat men om te jagen een jachtverlof moet hebben en dat daarvoor een bepaalde bijdrage moet worden betaald, die vervolgens tot eigen middelen behoren. Ik beweer niet dat men daarmee alles kan financieren.

Het is illustrerend dat van de zaken die tot onze uitsluitende bevoegdheid behoren niet alleen de lasten, maar ook de middelen aan het Vlaamse Gewest toekomen. Wij hebben daar bijgevolg eigen middelen, waarmee wij bepaalde initiatieven kunnen financieren.

Men heeft ook verwezen naar het rapport dat gisteren door de Vlaamse deelregering werd goedgekeurd in verband met het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

Wij hebben inderdaad voor de eerstkomende vijf jaar een globale schets van de economische ontwikkeling in Vlaanderen tot stand gebracht, met de bedoeling voor bepaalde gewesten in Vlaanderen ook een beroep te kunnen doen op Europese middelen. Ik heb de indruk dat men het belang daarvan niet voldoende beseft. Wellicht is het mogelijk in het kader van een bespreking in de Commissie daarop verder in te gaan. Dit is een uitermate belangrijke aangelegenheid. Wij zijn het die binnen Vlaanderen hebben bepaald welke gebieden voor Europese steun in aanmerking komen. Deze zal in de toekomst niet meer, zoals in het verleden, worden toegekend op basis van reeds uitgevoerde projecten, maar integendeel worden aangewend voor het opzetten van nieuwe projecten waar de Europese steun boven de nationale steun kan worden verleend.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Minister, sta mij toe een vraag te stellen, want uw antwoord daarop zou onze houding bij de stemming over de begroting misschien kunnen beïnvloeden. Welke sub-gewesten in Vlaanderen zijn in dat programma ingeschreven ? Dat is voor ons van groot

belang in deze begroting. (*Onderbreking van de heer B. Cools*)

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Het kan niet altijd Antwerpen zijn.

De heer B. Cools : Alhoewel wij hier tamelijk goed vertegenwoordigd zijn.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer De Seranno, als dit uw stemming kan beïnvloeden, het Gewest waaraan u zich interesseert, fungeert op die lijst.

De heer H. De Croo: En mijn Gewest ?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Bedoelt u het arrondissement Turnhout ? Ik kan u de juiste omschrijving niet geven, maar die is op basis van sociaal-economische criteria aangeduid.

De heer H. De Croo : En Oudenaarde ? Als u aan de CVP antwoordt, moet u ook aan mij antwoorden.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik heb aan de heer de Seranno ook niet geantwoord. Ik heb enkel gezegd dat het Gewest dat hem interesseert, daarbij is.

De heer H. De Croo: Ik interesseer mij ook aan mijn Gewest.

De heer G. De Rouck : Wij krijgen geen antwoord, alhoewel hier drie vertegenwoordigers van dat gewest aanwezig zijn.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : In verband met de eigen administratie, heb ik aangedrongen - zoals dat momenteel op nationaal vlak gebeurt - op een overleg tussen de Minister van Openbaar Ambt en andere ministers die het Openbaar Ambt in de negotiaties van het beleid op dat stuk vertegenwoordigen.

Welnu, vorige week werd op vraag van de vakbonden van het Openbaar Ambt, een eerste gesprek georgani-

seerd, om een dergelijk overleg, ook op het vlak van de gemeenschap, op gang te brengen.

In een eerste fase zijn wij overeengekomen dat de problemen specifiek aan de eigen administratie in het kader van de staatsvorming zullen worden opgesomd, zodanig dat wij, daaruit vertrekkend, een basis hebben om ook dit overleg op gang te brengen.

De heer J. Van Elewyck : Kan u iets zeggen over het operationeel maken van de administratieve cel, mijnheer de Minister ?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik heb u daarop geantwoord, mijnheer Van Elewyck.

De heer J. Van Elewyck : U hebt gezegd dat het overleg op gang zou komen, maar over het operationeel maken van de administraties heb ik niets gehoord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik heb u gezegd welke moeilijkheden momenteel nog bestaan. Die houden hoofdzakelijk verband met de financiering en de financieringswijze van de eigen administraties. Dit probleem zal de eerstvolgende weken op regeringsvlak moeten worden opgelost.

Vanaf dat ogenblik kan vanzelfsprekend het geheel van de administratieve uitbouw ordentelijk worden opgezet. Het is niet onze bedoeling in deze zaken lichtzinnig op te treden. Eerst moeten wij weten wie en met welk geld deze administratie zal worden betaald. Pas dan kan het geheel daarvan op gang worden gebracht.

Overstappende naar wat gezegd werd in verband met de begrotingen van de twee bevoegdheidsdomeinen, de gewestelijke en de gemeenschapsmateries, herinner ik u aan het feit dat de Eerste Minister verleden jaar heeft gezegd dat voor de uitgavenbegrotingen afzonderlijke begrotingen zouden worden ingediend, deze die betrekking hebben op artikel 107quater en deze die betrekking hebben op artikel

Geens

59bis. Er moeten dus twee uitgavenbegrotingen worden voorgelegd. Zodra een eigen middelenbegroting mogelijk is, kunnen er wel verschuivingen in de inkomsten naar het ene of het andere luik van deze globale begroting, gebeuren. Andermaal moet ik beklemtonen dat de realisatie ervan dit jaar geen werkelijkheid kan worden. Wanneer evenwel het hele instrumentarium van de eigenmiddelenvoorziening op gang is gebracht, zal dit voor 1982 wel het geval zijn.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister in de commissie heeft u verklaard dat, als de Executieve gebruik zou maken van de mogelijkheden geboden in de tweede alinea van artikel twee om overschrijvingen te verrichten hetzij binnen de titel, hetzij van titel naar titel, u de commissie voor de Begroting van de Raad daarover zou inlichten. Ik vind dat terug in het verslag van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, maar niet in het verslag van de begroting van het Gewest. Aangezien het hier gaat om een zeer belangrijke principiële materie wat de controlemogelijkheid van de Raad op de daden van de Executieve betreft, zou ik graag hebben dat u dit nogmaals ten overvloede bevestigt.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik heb daar geen moeilijkheid mee, mijnheer Van Elewyck, het verbaast me zelfs dat dit niet in beide verslagen is opgenomen. Hetgeen u zoëven komt te zeggen, is vanzelfsprekend voor beide begrotingen van toepassing. Hetzelfde geldt trouwens voor de budgettaire orthodoxie. Het is onze bedoeling deze integraal te respecteren temeer daar wij daartoe de mogelijkheden hebben aangezien wij ons bij het begin van een nieuwe budgettaire geschiedenis bevinden.

Wat de budget-control betreft, heb ik gezegd dat deze binnenkort in de Vlaamse Executieve zal plaatsvinden zodanig dat tijdig bij de Raad een feuilleton kan worden ingediend samen met de begroting van 1982. Dit is een verbintenis die ik in de commissie heb afgelegd en die ik thans herhaal. Trouwens, het is mijn bedoeling - en ook deze van de collega's - inzake be-

grotingscontrole de Vlaamse Raad alle mogelijkheden ter beschikking te stellen. Ik wens dan ook dat deze controle op de meest degelijke manier wordt uitgeoefend. Ik nodig trouwens alle leden van de vergadering uit daaraan mede te werken.

Mijnheer de Voorzitter, ik hoop op die manier, al was het in zeer algemene bewoordingen, voldoende te hebben geantwoord op de vragen met een algemene draagwijdte.

Er zijn ongetwijfeld een groot aantal technische vragen waarop morgen in de loop van het debat verder kan worden geantwoord of waarop een schriftelijk antwoord aan de leden van de Raad kan worden bezorgd.

De Voorzitter : De heer K. Poma heeft het woord.

De heer K. Poma: Mijnheer de Minister, in de eerste plaats moet ik protesteren tegen de wijze waarop u zich afmaakt van het probleem van de ruilverkaveling zoals ik dit heb aangesneden. Ik heb nooit gezegd dat ik tegen de ruilverkaveling ben. Ik heb zelfs gezegd dat het huidige systeem, dat sommigen de gedwongen ruilverkaveling noemen, in bepaalde gebieden van het land gunstige resultaten heeft afgeworpen. Ik heb alleen gewezen op twee gebieden waar de ruilverkaveling slecht ontvangen en bestreden wordt, met name Meerhout en Sint-Gillis. Ik heb gevraagd of er niet een meer humaan gezicht aan de gedwongen ruilverkaveling kan gegeven worden. Uw antwoord is neen. U blijft bij het gewone standpunt. Ik herhaal het, u struikelt over de sleep van uw macht.

Ik heb eveneens de vraag gesteld - en ook de heer Schiltz heeft in dezelfde zin gesproken - hoe het komt dat men bij de benoeming van topambtenaren opnieuw eenzijdig tewerk is gegaan.

Ik heb u een voorlezing gegeven van de besluiten genomen in de raad van Ministers van 6 februari II. en waarvoor de Waalse Gewestraad, de Waalse Gemeenschapsraad, het Brusselse Gewest en de Vlaamse Raad, negen hoge topambtenaren werden aangesteld, waarvan er acht uit kabinetten van de huidige meerderheid komen.

Dat is zeker geen depolitisering van het openbaar ambt.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer Poma, u zegt dat de ambtenaren die benoemd werden uitsluitend kabinetsleden zijn. Ik kan enkel verklaren dat wij daar mensen hebben benoemd die bekwaam zijn. Het feit dat zij in een kabinet zijn opgenomen...

De heer H. De Croo : U hebt ze gekozen. Dus zijn ze bekwaam !

De heer K. Poma: Mijnheer de Minister, ik heb nooit gezegd dat zij niet bekwaam waren. Daar gaat het niet over.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Deze mensen zijn benoemd op basis van een oproep tot de kandidaten waarbij een aantal kwalificatievereisten werden gesteld. Alle benoemingen zijn gebeurd volledig conform aan deze gestelde kwalificatieëisen.

De heer H. De Croo : Dat gelooft u toch zelf niet !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Dat geloof ik zeker, mijnheer De Croo. U kan lezen. Welnu, ik nodig u uit de oproepen tot de kandidaten te bekijken in het Belgisch Staatsblad.

De heer H. De Croo: Hoe en waar werden zij getest ?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Dat is gebeurd op basis van de overeenstemming tussen de gestelde eisen.

De heer H. De Croo : Het volstaat dat zij lid zijn van de CVP.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik kan zeer formeel zijn. Wij hebben ernaar gezocht en bereikt dat bekwaame mensen aan het hoofd van die nieuwe administraties zouden worden gesteld. Bovendien bestaan deze administraties uit een groot aantal ambtenaren,

Geens

met name meer dan vierduizend. De structurele opbouw van deze administraties zal precies gebeuren door verplaatsing van bepaalde functies vanuit de nationale administraties naar de gemeenschapsadministraties.

De heer H. De Croo : Als de room weg is, is de melk mager !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik herhaal dat de hiërarchische opbouw van geheel het departement tot en met de directeurs-generaal gebeurt door de overplaatsing van de betrokken functies naar de nationale administraties naar de gewestelijke of gemeenschapsadministraties, en bijgevolg, mijnheer De Croo, nemen zij zowel hun verworvenheden qua ambtenaar als anderzijds hun kwalificaties mee, alsook hun statutaire rang waarin zij tot nog toe in de nationale administratie werden ondergebracht.

Geachte vergadering, in aansluiting met wat andere collega's hebben gedaan, wil ik eveneens hulde brengen aan de verslaggever.

Men heeft er zich over beklaagd dat de besprekingen in de commissie moeilijk zijn verlopen. Ik heb daarvoor begrip en ik betreur dat evengoed als de andere leden van de Raad.

Mag ik echter doen opmerken dat het document dat u hebt ontvangen een logisch opgebouwd stuk is dat per materie de kredieten opneemt, zowel in de eerste als in de tweede titel en dat bijgevolg een discussie over de materies zelf als zodanig perfect mogelijk was.

Wij ondervinden wel enige moeilijkheden bij de aanvang, want uiteraard is de structuur van onze commissies en anderzijds de structuur van de begroting niet van aard dat zij perfect op mekaar aansluiten. Daarom hebben wij een herverdeling moeten doen. Wij zullen dit probleem samen oplossen. Trouwens, de Voorzitter van deze vergadering heeft bij de aanvang van het jaar de commissies eerder ten experimentele titel samengesteld, zeggende dat naargelang de Raad functio-

neert en komt tot de uitoefening van de globale bevoegdheden, deze aanpassingen en herverdeling zouden noodzakelijk zijn. Welnu, de bespreking van de begroting is één van de elementen van deze bevoegdheden en bijgevolg zullen wij in de toekomst er goed aan doen, ik ben daartoe bereid, deze bevoegdheidsverdeling van de commissies, samen met deze van de indeling van de begrotingsposten, zo dicht mogelijk op mekaar te laten aanpassen, zodanig dat ook in de commissies een betere discussie mogelijk wordt. Er zijn echter de aanvangsmoeilijkheden. Men mag niet uit het oog verliezen dat er een belangrijke stap is gezet op korte tijd, al was het maar dat het voor de eerste keer is dat wij vóór het reces een eigen begroting kunnen goedkeuren in de Raad. Ook dat is een positief element dat wij niet uit het oog mogen verliezen wanneer wij een plan opmaken over de mogelijkheden die wij in de eigen schoot hebben gekregen.

De heer K. Poma : Mijnheer de Minister, zou het niet veel logischer zijn dat men bij het toekennen van de functies van de verschillende ministers tot meer homogeniteit zou komen. Dat is geen verwijt dat u treft, maar ik vraag mij af of het werkelijk niet veel logischer zou zijn een homogeen kabinet te hebben waar nu de bevoegdheden toch verspreid liggen.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Zij liggen niet verspreid, integendeel, op dat stuk hebben wij geen problemen.

De heer K. Poma : Voor ons zijn er problemen, niet voor u als lid van de regering.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Wanneer de Executieven geen deel meer zullen uitmaken van de nationale regering, zal er een andere indeling van de bevoegdheden zijn. Dit staat in de wet. Er is een opsomming van een pakket van 9 portefeuilles, waar trouwens de bevoegdheden gegroepeerd zijn. Wanneer u de begroting neemt en u vergelijkt deze met de indeling van de bevoegdheden, zult u merken dat de overgang van het een naar het

andere perfect mogelijk is.

De heer H. De Croo : Wanneer zal dat gebeuren ?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik zet er geen datum op, mijnheer De Croo, ik zeg alleen maar dat in de wet is aangeduid wanneer de Executieven buiten de nationale regering zullen treden en men bijgevolg ook zal staan voor een meer logische samenhang tussen de Raad en de Executieve.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Minister, het is de eerste keer dat ik de heer Poma hoor pleiten voor een homogeen kabinet.

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, geachte collega's, in mijn repliek wil ik drie opmerkingen maken.

Ten eerste, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, is u blijkbaar onder de indruk van het feit dat niet alleen van de kant van de oppositie maar ook van de kant van de meerderheid duidelijk is gedemonstreerd dat men begint te beseffen dat de enorme energie die gedurende een aantal jaren werd besteed aan de staatshervorming geleid heeft tot een staatshervorming die ons eigenlijk op onze honger laat, en dat wij niet over de bevoegdheden beschikken om op de terreinen waar het nodig is echt een Vlaams beleid te voeren.

U hebt zich daartegen verdedigd door te zeggen dat, wat wij gekregen hebben, nog lang niet opgebruikt of ontgonnen is. Dat kan ik mij voorstellen. De centrale Staat doet ook niet al wat denkbaar en mogelijk is met de bevoegdheden die hij heeft. Spaar ons daarvan Heer, wij zouden wat beleven. Daar gaat het niet om. Het gaat erom of, in de bevoegdheden die wij juridisch toegewezen hebben gekregen, voldoende belangrijke bevoegdheden zitten die ons moeten toelaten een samenhangend beleid te voeren dat tegemoetkomt aan onze noden.

De heer G. Geens, Minister van de

Geens

Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Daarop heb ik ja geantwoord.

De heer H. Schiltz: Dat hebt u niet be-
wezen, u hebt gesproken over het plan
en de economische schets die werd
gemaakt. De heer Verhaegen heeft
aangetoond voor welke opgaven, al-
leen nog maar op het gebied van de te-
werkstelling, wij in de eerstvolgende
jaren staan. U hebt niet aangetoond
hoe wij, met de bevoegdheden waar-
over wij beschikken, daarop een ade-
quaat antwoord zullen kunnen geven
zonder schatplichtig te zijn aan dat
wat op het centrale vlak gebeurt.

U hebt de budgettaire omvang in dat
verband willen relativeren. Een aantal
opmerkingen van uwentwege zijn
juist zoals de opmerking dat men de
cijfers misschien niet met dezelfde
absolute maat moet meten in het ene
en in het andere geval.

Het blijft evenwel een feit dat, wat ik
gezegd heb over de financiële omvang
van het staalplan juist is, namelijk dat
deze beslissing alleen een beslissing is
die vele malen de jaargroting van
het Vlaamse Gewest en de Vlaamse
Gemeenschap overtreft, daar geen ge-
mene maat meer is en dat men niet
moet trachten aan te tonen dat dit op
de ene of de andere manier equivalent
zou kunnen zijn.

U zegt dat de grenzen van de nationa-
le solidariteit zijn uitgetekend. Dat
kan interessant zijn. Maar, excuseert
u mij. Deze zijn uitgetekend wat de
bevoegdheidsterreinen betreft maar
niet wat de omvang betreft. Dat wil
zeggen, dat met betrekking tot wat
centraal blijft, de solidariteit onbe-
perkt voor astronomische bedragen
kan worden georganiseerd op het cen-
traal vlak zonder dat wij daar iets kun-
nen tegen doen. Want, u zegt dat zon-
der advies van de gewestelijke Execu-
tieve, daarover in de centrale regering
geen beslissing mogelijk is. Neemt u
mij niet kwalijk dat ik als jurist beweer
dat uw bemerking niet juist is. Zij kan
trouwens onmogelijk staande worden
gehouden.

Ofwel beschikken wij over een advies-

bevoegdheid en dan is dat een advies-
bevoegdheid en geen beslissingsbe-
voegdheid. Wanneer men alleen door
de carentie in het uitbrengen van het
advies de centrale overheid zou kun-
nen beletten een beslissing te nemen
dan gaat het niet om een adviesbe-
voegdheid maar om een beslissings-
bevoegdheid. Geen enkel constitutione-
eel jurist zal durven beweren dat een
centrale regering verplicht is te wach-
ten met haar beslissing in eternum
omdat een andere geleding van de
Staat zou weigeren advies uit te bren-
gen. De afwezigheid van advies bin-
nen een redelijke termijn zal door ier-
der constitutioneel jurist geïnterpre-
teerd worden als een negatief advies
dat de centrale overheid toelaat haar
besluit te nemen. Een andere stelling
zou tot onzinnige consequenties lei-
den.

Indien uw stelling de juiste zou zijn
dan betreur ik dat u niet gewacht hebt
met het uitbrengen van uw advies tot
wij een aantal waarborgen van de an-
dere zijde op papier hadden gekregen.
Ik denk bijvoorbeeld aan de onderte-
kening van de waterverdragen en der-
gelijke meer.

Mijn tweede opmerking is dat u hele-
maal niet geantwoord hebt op mijn
vraag waarom wij, vervallen in de
slechte plooi om het ruime en plura-
listische gespreksforum dat de Ge-
westelijke Economische Raad voor
Vlaanderen en vooral het bureau
daarvan is, te vervangen door het ge-
sloten polygargisch onderonsje van
het VEZOC.

Mijnheer de Voorzitter, excuus, maar
in dit debat is u geen mooie speler ge-
weest. U heeft de officiële hypocrisie
verkondigd dat deze benoemingen
objectief zijn gebeurd op basis van de
bekwaamheid, na het open verklaren
van het ambt in het Staatsblad. Laten
wij elkaar geen Liesbeth noemen. In-
dien de bevolking haar vertrouwen
verliest in sommige instellingen, is
het omdat deze tegen beter weten in
een officieel decor weten overeind te
houden, dat niets dekt.

Wanneer ik in november gezegd heb
dat er een politiek akkoord bestond
om deze topbenoemingen te monopo-
liseren voor de regeringsmeerder-

heid, hebt u geantwoord dat dit niet
waar was, dat er geen afspraken wa-
ren, dat wij wel zouden zien en dat u
er persoonlijk zou over waken. Nu
zegt u dat het toeval - o, gelukkig toe-
val ! - gewild heeft dat de uitslag van
de objectieve aanwervingsprocedures
precies beantwoordt aan het politiek
akkoord dat wij vermeld hadden. Dit
toeval is zo formidabel dat ik er niet
kan in geloven.

De heer J. De Seranno : Dit heeft hij
niet gezegd.

De heer H. De Croo : Maar zeker ge-
daan !

De Voorzitter : De heer Geens, Voor-
zitter van de Vlaamse Executieve, Mi-
nister van de Vlaamse Gemeenschap,
heeft het woord.

De heer G. Geens, Voorzitter van de
Vlaamse Executieve, Minister van de
Vlaamse Gemeenschap : Mijnheer de
Voorzitter, ik doe de heer Schiltz op-
merken dat hij nu mijn woorden ver-
draait.

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft
het woord.

De heer H. Schiltz : U hebt gezegd dat
u criteria hebt vastgesteld en dat de
mensen die benoemd werden hieraan
beantwoorden. Maar u had er moeten
aan toevoegen dat niemand anders de
kans kreeg om mee te dingen dan de-
genen die behoren tot de politieke fa-
milies en die bij voorbaat geselec-
teerd waren. Waarom dit niet zeggen ?
Waarom dit niet erkennen ? Het is een
keuze, een optie.

Ik heb op de tribune een andere optie
verdedigd. Ik heb gezegd dat deze ka-
derfuncties moeten opgenomen wor-
den in de afspiegelingsdemocratie.
Zeker voor de fundamenten van de
nieuwe Vlaamse administratie, zou
dit een daad van politieke wijsheid
zijn geweest. U hebt een andere keuze
gemaakt. Kom daar toch voor uit en
tracht deze optie niet weg te moffelen
onder - ik wil het woord schijnheilig-
heid niet gebruiken - een officiële
waarheid die niet meer waarde heeft
dan deze die achter het Ijzeren Gor-
dijn aan de bevolking wordt voorge-
houden.

Ik ken ook aanwervingsprocedures; ik

Schiltz

zit lang genoeg in gemeentelijke administraties en dergelijke om dit te kennen.

De heer J. De Seranno: In Antwerpen.

De heer H. Schiltz : Ik ken dit. Iedereen kan worden benoemd maar hij moet 1,90 meter zijn, ros haar hebben en platvoeten.

De heer H. De Croo : En lid zijn van de SP.

De heer H. Schiltz : In uw antwoord ontbreekt iets, Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve. U heeft een technisch goede repliek gegeven op de verschillende interventies. Zoals altijd kent u uw dossiers maar het was een statische uiteenzetting in het kader van een bevroren interpretatie van de toestand zoals die nu is. Van dynamische visie van waar wij naartoe moeten gaan en van wat wij met deze schamele instrumenten moeten doen, heb ik geen spoor gezien.

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Minister van de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Zeer in het kort.

De heer Schiltz sprak van waarborgen, bij voorbeeld in het staal. Waarborgen zijn uitdrukkelijk voorzien in heel de gang van het dossier. Van bij de aanvang werden waarborgen geëist en die eisen werden ingewilligd.

De heer H. De Croo: En werden toegepast en gerealiseerd ?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ze werden toegepast en gerealiseerd.

De heer H. De Croo : Het is ontroe-

rend !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Er werden ook vragen gesteld over het adviesorgaan, de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen. In de bijzondere wet werd bepaald dat deze moet worden herzien.

Nu kom ik tot de punten die u hebt opgesomd.

De wetten op de economische expansie zijn niet voor wijzigingen vatbaar tenzij op eensluidend advies van de Executieve. Het is bijgevolg in de wet ingeschreven dat bepaalde beslissingen van de nationale regering kunnen worden geblokkeerd. Inderdaad in een dergelijke situatie is een staat als België niet leefbaar tenzij met een minimum aan nationale cohesie. Deze nationale cohesie ligt ook vast in de wet en er zijn grote sectoren van het industrieel leven aangeduid waar deze nationale politiek moet blijven spelen.

Welnu, in het kader daarvan hebben we, als Vlaamse Gemeenschap, de rol opgenomen die de onze was. Men heeft de nationale beslissing conform gemaakt aan de fundamentele gedragsregel die wij in onze adviesgeving hadden voorop gesteld.

Wat de benoemingen betreft, hebt u mijn woorden verdraaid. Ik heb trouwens op 4 november ook niet gezegd wat men nu heeft geciteerd.

De heer H. De Croo : En uw daden, zijn die ook niet verdraaid ?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik heb er geen schrik van dat men mijn vroegere verklaringen citeert. De heer Van Elewyck heeft dat herhaaldelijk gedaan.

De omstandigheden waren van die aard dat wij dit jaar met hetzelfde schema naar voren komen als vorig jaar.

Ik kan mij in dat verband uitstekend

verdedigen. Ik heb u een overzicht gegeven van de procedures die werden op gang gebracht. En de benoemingen zijn gebeurd conform deze procedures.

Wat de piramidale opbouw van de administratie betreft, heb ik verwezen naar het feit dat deze zal geschieden rekening houdend met de structuur van de huidige nationale departementen waaruit de overdracht moet gebeuren. Die regel zal scrupuleus worden gevolgd.

De heer K. Poma : Uw antwoord over de topbenoemingen is ongeloofwaardig.

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*).

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: We gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I) en voor de kapitaaluitgaven (titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven van het Vlaamse gewestelijk beleid voor het begrotingsjaar 1981 worden kredieten geopend ten bedrage van :

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Voorzitter

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Titel I. Lopende uitgaven	11 920,4	40,7	37,1
Titel II. Kapitaaluitgaven	8 576,5	6 271,9	1 882,9
Totalen :	20 496,9	6 312,6	1 920,0

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

De Voorzitter : Bij dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer Poma, dat luidt als volgt :

A. Een nieuw artikel 1 invoegen waar van de tekst luidt als volgt :

«Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.»

B. De huidige artikelen 1 tot 23 worden respectievelijk de artikelen 2 tot 24.

De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat de tekst van mijn amendement voor zichzelf spreekt. Alle ontwerpen van decreet die in de Raad worden ingediend moeten, wanneer het gaat over de gewestbegroting, met een artikel beginnen met de verwijzing naar artikel 107quater van de Grondwet en wanneer het een gemeenschapsbegroting betreft, met artikel 59bis van de Grondwet. Het gaat hier toch ook om een ontwerp van decreet. Ik zie dan niet in waarom bij een budget-ontwerp geen artikel zou moeten worden vermeld, dat verwijst naar artikel 107quater van de Grondwet. Men eist dat wij parlementsleden bij het indienen van elk voorstel van decreet één van deze twee artikelen van de Grondwet zouden vermelden.

Waarom zou dit niet noodzakelijk zijn, als de regering een ontwerp indient ? Als het noodzakelijk is voor

een voorstel, dan is dat ook het geval voor een ontwerp.

De Voorzitter : De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Mijnheer de Voorzitter, de heer Poma, heeft overschot van gelijk. Hij heeft gezegd dat dit voor ieder decreet moet voorkomen. Waar het hier om gaat blijkt voldoende uit artikel 1. Overeenkomstig de suggestie van het Rekenhof werden de twee bedoelde artikelen op dezelfde manier geformuleerd. Het kan toch niet beter. Bovendien hebben wij deze kwestie gezamenlijk in de Commissie besproken.

De Voorzitter : Op de tabel bij dit artikel is er eveneens een amendement, voorgesteld door de Vlaamse Executieve, dat luidt als volgt :

Titel I - Lopende uitgaven
Afdeling 31 - Hoofdstuk 01
Artikel 01.01

A. In de vierde kolom «Niet gesplitste kredieten» van artikel 01.01 en van de rubrieken «Totalen voor hoofdstuk 01» en «Totalen voor afdeling 31», op bladzijde 46, het bedrag «8,0» invullen.

B. In de tekst van artikel 01.01, op bladzijde 10 in de derde kolom, de woorden «(pro memorie)» weglaten.

Titel I - Lopende uitgaven
. Afdeling 40 - Hoofdstuk III
Artikel 31.30

In de vierde kolom «Niet-gesplitste

kredieten» van artikel 31.30 en van de rubriek «Totalen voor hoofdstuk III», op bladzijde 52, het bedrag «104,8» vervangen door het bedrag «96,8».

De Voorzitter : De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik heb dat reeds voldoende toegelicht in de Commissie, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : De stemming over het artikel en de amendementen worden aangehouden en zullen tijdens onze vergadering van aanstaande donderdag, 2 juli, om 15 uur worden gehouden.

Bepalingen gemeen

aan de titels I en II

Artikel 2

Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, mogen de saldi van de niet-gesplitste kredieten van titel I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel naar het volgende jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

Onder de voorwaarden, voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende de wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit kan de Vlaamse Executieve de overgedragen niet gebruikte kredieten overschrijven op de andere artikelen van dezelfde titel of hetzelfde deel van een titel van de begroting.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De beschikbare saldi van de vastleggingsmachtigingen verleend bij dit decreet en bij vroegere begrotingswetten en decreten mogen overgedragen worden naar het volgend jaar in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

— *Aangenomen.*

Voorzitter

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Artikel 4

In afwijking van artikel 15 van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen geldoverschotten tot een maximumbedrag van 5 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van de Departementen van Economische Zaken, Middenstand, Tewerkstelling en Arbeid en Openbare Werken. Door middel van deze voorschotten mogen de voormelde buitengewone rekenplichtigen alle dienstkosten tot 50 000 frank betalen.

Aan de buitengewone rekenplichtigen van de voormelde Departementen, belast met de betaling van voorschotten op zendingskosten in het buitenland, wordt machtiging gegeven om aan de ambtenaren op zending in het buitenland de nodige voorschotten te verlenen met een maximum van 100 000 frank.

De betaling van de erelonen van experts uit het buitenland en van de kosten voortspruitend uit regelingen met vreemde landen, mag eveneens, per geldvoorschot gebeuren, ongeacht het bedrag ervan.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

De Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting, wordt ertoe gemachtigd in naam van het Vlaamse Gewest de verbintenis aan te gaan op de vervaldag en binnen een maximumtermijn van tien jaar aan de financiële instellingen de interesten en de delging te betalen van de bedragen die zij voor rekening van het Vlaamse Gewest aan de bouwers en de kopers van volkswoningen en aan hen die hun woning saneren, verbeteren en aanpassen, betaald hebben als premies of als verminderingen van de interest.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan

te gaan is onderworpen aan het visum van de controleur der vaststellingen en aan het Rekenhof.

Deze verbintenissen mogen in 1981 een totaalbedrag aan premies van 1 825 000 000 frank niet overschrijden.

— *Aangenomen.*

Bijzondere bepalingen betreffende kapitaaluitgaven

Artikel 6

§ 1. Binnen elke afdeling en tussen de vastleggingskredieten van de categorieën 51, 63, 71 en 73 van Titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel, kan de Vlaamse Executieve overschrijvingen verrichten.

§ 2. In het raam van de totale kredieten die voor het begrotingsjaar 1981 uitgetrokken zijn onder titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel kan de Vlaamse Executieve overschrijvingen tussen ordonnanceringskredieten verrichten.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

De machtigingen, vervat in artikel 6 van onderhavig decreet zijn onderworpen aan de voorwaarden voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

— *Aangenomen.*

Afzonderlijke sectie

Artikel 8

De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden geraamd op 17.250,3 miljoen frank voor de ontvangsten en op 18.438,6 miljoen frank voor de uitgaven.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De wijze van beschikking over het te goed vermeld voor de fondsen van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

Met betrekking tot het artikel 60.01.A - Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie - van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden, voor het jaar 1981, nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 7 157 300 000 frank voor de sector «Economische Zaken» en tot beloop van 2 927 900 000 frank voor de sector «Middenstand».

— *Aangenomen.*

Artikel 11

Met toestemming van de Vlaamse Executieve, mag de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening inzake artikel 60.01.A., sector «Economische Zaken» van titel IV, voor de onder zijn bevoegdheid vallende materies, beschikken over de kredieten die zijn uitgetrokken tot al wat dienen kan in het raam van het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Executieve, ongeacht de aard van de ten laste te nemen uitgaven.

In deel I en deel II van afdeling 34 van titel IV kunnen, bij koninklijk besluit, van artikel 60.01.A.01 (Economische Zaken), naar artikel 60.01.A.02 (Middenstand) gelijktijdig overschrijvingen en vastleggings- en ordonnanceringsmachtigingen worden uitgevoerd.

Voorzitter

— *Aangenomen.*

Artikel 12

De schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de rekeningen van de fondsen, die het voorwerp uitmaken van de artikels 60.28.A, 60.21.A, 60.32.A en 60.30.A van de tabel van titel IV, zich in debettoestand zullen bevinden.

— *Aangenomen.*

Artikel 13

De terugbetalingen van de terugvorderbare voorschotten, verleend aan de Nationale Landmaatschappij, met het oog op de uitvoering van de artikelen 56 en 57 van de wet van 22 juli 1970 en van artikel 76 van de wet van 12 juli 1976 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, worden gestort op artikel 63.01.A van afdeling 33, van deel II van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet.

— *Aangenomen.*

Artikel 14

De bijstand van het E.O. G.F.L. betreffende de door het Vlaamse Gewest gedane uitgaven in verband met de ruilverkaveling en de irrigatie wordt rechtstreeks of via het Landbouwfonds gestort op artikel 66.01.A van afdeling 33 van deel II van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet.

— *Aangenomen.*

Artikel 15

De sommen gestort aan de ontvanger der registratie bij toepassing van de

wet van 29 maart 1962, houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, gewijzigd bij de wetten van 22 april 1970 en 22 december 1970, worden ter beschikking gesteld van de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening, met het oog op de betaling van de uitgaven ingevolge de toepassing van dezelfde gewijzigde wet van 29 maart 1962, ten laste van artikel 66.03.A. van Titel IV - Afzonderlijke sectie.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

Ten laste van de kredieten waarover hij beschikt in artikel 63.84 van afdeling 40 van titel II en in de artikelen 60.01.A en 60.04.A van afdeling 40 van deel II van titel IV, kan de Minister van de Vlaamse Gemeenschap aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, vragen de terreinen aan te kopen welke nodig zijn voor het verwezenlijken van de ontwerpen van zuiveringsinstallaties voor rioolwateren en welke te dien einde ter beschikking zullen worden gesteld van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken, W.Z.K., te Oostende, de openbare besturen, de instellingen van openbaar nut en de intercommunale verenigingen.

Met het oog op de rioolwaterzuivering kan de Minister van de Vlaamse Gemeenschap de volledige financiering van de ontwerpstudies van werken verzekeren, ten bezware van dezelfde kredieten.

Eveneens ten bezware van deze kredieten kan dezelfde Minister de volledige financiering verzekeren van werken waarvan een ander Ministerie opdrachtgevend bestuur is maar welke rechtstreeks gebonden zijn aan problemen inzake afvalwaterzuivering.

— *Aangenomen.*

Artikel 17

In het kader van artikel 60.01.A.03.

van afdeling 34, deel II, van titel IV, kan de Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening, overgaan tot de indienstneming onder contract, van personeel dat bestemd is voor de sanering van de steenkolenvestigingen en dat in aanmerking komt voor het koninklijk besluit nr. 3 ter bevordering van een gemakkelijker werving of indienstneming in overheidsdienst, van personen ontslagen wegens gehele of gedeeltelijke sluiting van steenkolenmijnen, overeenkomstig artikel 4, § 1, lid 2 tot 4, van dit besluit, met uitsluiting evenwel van de andere bepalingen ervan.

— *Aangenomen.*

Artikel 18

De ontvangsten voortvloeiend uit de exploitatie van het gewestelijk patrimonium en uit het beheer van de gewestelijke materies worden geboekt op het «Fonds van de Vlaamse Gemeenschap - Gewestelijke Materies» ingeschreven onder artikel 66.20.A. in de afzonderlijke sectie (deel I van titel IV), afdeling 32, van dit decreet, voor zover ze niet kunnen geaffecteerd worden aan de bestaande speciale fondsen.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve bepaalt, na beraadslaging in de Executieve, de aanwendingswijze van dit Fonds.

— *Aangenomen.*

Andere verbintenissen toegelaten door het begrotingsdecreet

Artikel 19

De Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting, wordt ertoe gemachtigd de hieronder ver-

Regeringsleden in de Raad. Voorgrond midden : Minister J. Chabert (CVP) in gesprek met (links) de heer H. De Croo (PW). Voorgrond rechts : Minister A. Havens (CVP). Links : Staatssecretaris P. Akkermans (CVP) en R. Steyaert (CVP)

melde instellingen toe te laten verbintenissen aan te gaan tot het naast elke instelling aangegeven bedrag in het kader van de sociale huisvesting :

- de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting : 10 000 000 frank ;
- de Nationale Landmaatschappij : 4 500 000 000 frank.
- *Aangenomen.*

Artikel 20

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 9 april 1981, tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt ertoe gemachtigd namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan

te gaan tot het betalen op de vervalddag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan (Waterzuivering en -distributie).

Deze verbintenissen mogen in 1981 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 2 330 000 000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 21 De

Minister van de Vlaamse Ge-

meenschap bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 9 april 1981, tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaams Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervalddag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die vermeld zijn in artikel 2, §§ I, V en VI van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd door latere koninklijke besluiten.

Deze verbintenissen mogen in 1981

Voorzitter

slaan op een leningentotaal van ten hoogste 2.500.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 22

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 9 april 1981 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan (Slachthuizen).

Deze verbintenissen mogen in 1981 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 100 000 000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 23

Elke verbintenis, aan te gaan krachtens artikelen 10, 20, 21 en 22 van dit decreet wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vaststellingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïseerd werden, en anderdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïseerd werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit.

Binnen de tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar de Voorzitter van de Vlaamse Executieve terug.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet zal aan-

staande donderdag, 2 juli, om 15 uur worden gehouden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag. Wij komen morgen om 10 uur stipt opnieuw bijeen. Aan de orde zal zijn : de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap 1981. Is de Raad het daarmee eens ? (*Instemming*)
Dan is aldus besloten. De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 19.20 uur.*

BIJLAGE

BIJLAGE

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de begroting van het Vlaamse
Gewest voor het begrotingsjaar 1981**

TABEL

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 31 Dotatie voor de Vlaamse Raad					
HOOFDSTUK 01					
DIVERSEN Niet					
economisch verdeeld					
01.01		Dotatie voor de Vlaamse Raad .	8,0		
Totalen voor hoofdstuk 01					
Totalen voor afdeling 31 - Dotatie voor de Vlaamse Raad			8,0		
 Afdeling 32					
Algemene zaken					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.20	Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur	Allerhande uitgaven in verband met de campagne rond de stads- kernvernieuwing (<i>pro memorie</i>).....			
12.60	Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur	Kosten wegens studie, expertises, publikaties en voorlichting inzake gewestelijke ontwikkeling en gewestvorming.....	1,0		
12.61	Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur	Betalingen in uitvoering van contracten met het „Centrum van Overheidsinformatiek v.z.w."		20,0	20,0
Totalen voor hoofdstuk I			1,0	20,0	20,0
HOOFDSTUK 01					
DIVERSEN Niet					
economisch verdeeld					
01.01	Tewerkstelling en Arbeid - Volks- gezondheid en gezin	Provisieel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit de eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen en uit de sociale pro- grammatie (<i>Pro memorie</i>)			
Totalen voor hoofdstuk 01					
Totalen voor afdeling 32 - Algemene zaken			1,0	20,0	20,0

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Gesplitste kredieten		
			Niet gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 33					
Ruimtelijke ordening					
HOOFDSTUK 1					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.01	Openbare Werken	Erelonen van advocaten en geneesheren. - Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. Presentie gelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de gewestdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en presentiegelden van derden (<i>pro memorie</i>)	-		
12.29	Openbare Werken	Afbreken van gebouwen opgericht in strijd met de voorschriften van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening, en van de stedebouw, gewijzigd door de wetten van 22 april 1970 en 22 december 1970. - Werken uitgevoerd voor rekening van derden (<i>pro memorie</i>)	-		
12.30	Openbare Werken	Werkingskosten van de commissies van advies voorgeschreven door de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, gewijzigd door de wetten van van 22 april 1970 en 22 december 1970 en van de commissies en werkgroepen betreffende de stedebouw en de ruimtelijke ordening	1,0		
12.31	Openbare Werken	Opmaken en verspreiden van wetenschappelijke documentatie en vulgariserende informatie betreffende de stedebouw, de ruimtelijke ordening en de groenvoorziening, met inbegrip van de stads- en dorpsherwaarderung, alsmede kosten voor het inrichten van of deelname aan tentoonstellingen, voordrachten en wedstrijden.....	1,0		
12.32	Openbare Werken	Studiekosten betreffende de ordening van de streken, van de gewesten, alsmede kosten voor het opmaken der overeenkomstige ontwikkelings- en aanlegplannen. - Kosten voor de studie en experimenten inzake stadskernvernieuwingen. - Kosten van publikatie van die studies, alsmede kosten voor het voortdurend bijwerken van de onderzoeken en van de plannen voor ontwikkeling en ordening van de streken en gewesten ..... (Voorschotten mogen toegekend worden aan de ontwerpers door het Gewest belast met de studie en het opmaken van plannen voor ontwikkeling en ordening van de streken en gewesten.)	-	15,0	10,0
12.33	Landbouw	Allerhande kosten in verband met de voorlichting over het nut van de ruilverkaveling, met inbegrip van de kosten voortvloeiend uit de betrekkingen met de belanghebbende besturen en verenigingen.....	0,4		
Totalen voor § 2			2,4	15,0	10,0
§ 4. Herstel en niet-waardevermeerderend					
onderhoud van wegen en waterbouwkundige werken					
14.05	Openbare Werken	Aanleg en verbetering van openbare parken en plantsoenen op het Gewestdomein in het raam van het „Groenplan" (met inbegrip van daartoe strekkende proefaanplantingen		5,7	7,1
Totalen voor § 4				5,7	7,1
Totalen voor hoofdstuk I			2,4	20,7	17,1

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitst kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK III					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Inkomensoverdrachten aan gezinnen					
33.03	Openbare werken	Subsidies voor het houden van tentoonstellingen en conferenties, alsmede voor werkzaamheden en prijsvragen in verband met de ruimtelijke ordening, de stedebouw en de groenvoorziening (<i>pro memorie</i>).....			
33.05	Openbare werken	Schadevergoeding wegens bouw- of verkavelingsverbod, door het Gewest verschuldigd : 1. (<i>pro memorie</i>)..... 2. (<i>Pro memorie</i>).....			
Totalen voor hoofdstuk III					
HOOFDSTUK IV					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten					
en daarmee gelijkgestelde lichamen					
43.01	Openbare werken	Toelagen aan lokale openbare besturen met het oog op de studie van de Ruimtelijke Ordening, het opmaken en verspreiden van wetenschappelijke documentatie en vulgariserende informatie betreffende de Ruimtelijke Ordening en de Stedebouw (<i>pro memorie</i>)			
43.02	Openbare werken	Toelagen aan gemeenten, intercommunales en maatschap- pijen voor sociale woningbouw ten behoeve van bijzondere maatregelen met het oog op het indijken van de stedelijke groei (<i>pro memorie</i>)			
Totalen voor hoofdstuk IV					
Totalen voor afdeling 33 - Ruimtelijke ordening			2,4	20,7	17,1

Afdeling 34 Gewestelijke

economische expansie

HOOFDSTUK I

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN

(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

12.23	Economische Zaken	Uitgaven in het raam van het beleid tot aanmoediging van de ondernemingsinvesteringen en tot goede voorlichting van de bedrijven (<i>pro memorie</i>).....			
12.24	Economische Zaken	Werkingskosten, studie- en expertisecosten, onkosten van allerhande aard van de vaste commissie voor het onderzoek van de structuur der ondernemingen	3,5		
Totalen voor § 2			3,5		
Totalen voor hoofdstuk I			3,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK III					
INKOMSTENOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Overige subsidies aan bedrijven					
32.01	Middenstand	Subsidies aan de provinciale diensten voor kunstambachten en subsidies aan alle andere organismen belast met opdrachten inzake kunstambachten	1,7		
32.03	Middenstand	Toelage aan de v.z.w. „Interregio“	0,7		
Totalen van de artikelen 32			2,4		
Inkomensoverdrachten aan gezinnen					
33.01	Middenstand	Toelage aan de v.z.w. „Nederlands instituut voor de voortdurende vorming van de Middenstand te Brussel“ voor de kosten van cursussen tot economische vorming (<i>pro memorie</i>)			
Totalen voor hoofdstuk III			2,4		
HOOFDSTUK IV					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
41.05	Economische Zaken	Subsidies aan de gewestelijke Economische Raden ...	45,0		
41.06	Economische Zaken	Subsidies aan de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen	115,0		
41.07	Economische Zaken	Overdracht naar het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (sector Economische Zaken)	2 000,0		
41.08	Middenstand	Overdracht naar het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (sector Middenstand)	1 854,6		
41.12	Economische Zaken	Uitgaven ter bevordering van het openbaar economische initiatief	6,0		
Totalen voor hoofdstuk IV			4 020,6		
Totalen voor afdeling 34 - Gewestelijke economische expansie			4 026,5		
Afdeling 35					
Tewerkstelling					
HOOFDSTUK 1					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.23	Tewerkstelling en Arbeid	Functionele werkingsuitgaven van het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Arbeid	2,0		
12.51	Tewerkstelling en Arbeid	Studies en onderzoeken	1,4		
Totalen voor § 2			3,4		
Totalen voor hoofdstuk 1			3,4		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK III					
INKOMSTENOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Inkomensoverdrachten aan gezinnen					
33.4	Tewerkstelling en Arbeid	Betaling, door toedoen van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, van de wederaanpassingshulp verleend aan de werknemers die ten gevolge van de sluiting van sommige ondernemingen in de kolenmijn- en staalindustrie werden ontslagen ; van de herplaatsingspremie aan de werknemers die tengevolge van de gehele of gedeeltelijke sluiting of van de vermindering der activiteit van steenkolenmijnen werden ontslagen en van de wachtgelden aan de werknemers die getroffen werden door sommige sluitingen van ondernemingen en van vertrekpremies aan ontslagen werknemers van steenkolenmijnen.....	36,2		
33.5	Tewerkstelling en Arbeid	Betoelaging van de initiatieven die de tewerkstelling bevorderen, meer bepaald van de jongeren.....	1,0		
33.07	Tewerkstelling en Arbeid	Subsidie aan de aangenomen instellingen voor kosteloze arbeidsbemiddeling.....	0,1		
Totalen voor hoofdstuk III			37,3		
HOOFDSTUK IV					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan de sociale zekerheid					
42.01	Tewerkstelling en Arbeid	Toelage verleend aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in verband met de werkgelegenheid.....	75,0		
Totalen voor hoofdstuk IV			75,0		
Totalen voor afdeling 35 - Tewerkstelling			115,7		
Afdeling 36 Huisvesting					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten) § 2.					
12.60	Openbare Werken	Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten	3,2		
		Kosten voor studies, expertises, publikaties, informatie en sensibilisering inzake huisvesting .	3,2		
Totalen voor § 2. Totalen voor hoofdstuk I			3,2		
HOOFDSTUK III					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Inkomensoverdrachten aan gezinnen					
33.60	Openbare Werken	Toelagen aan organismen en groeperingen die door studie of propaganda bijdragen tot het aanmoedigen of verbeteren van de sociale huisvesting.....	0,1		
Totalen voor hoofdstuk III			0,1		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK IV					
INKOMSTENOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
41.60	Openbare Werken	Toelage aan het Nationaal instituut voor de Huisvesting om het in de mogelijkheid te stellen zijn werkingskosten te dekken...	0,5		
41.61	Openbare Werken	Overdracht aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting - Vlaams gewest“ :			
		01. Toelage aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en aan de Nationale Landmaatschappij om ze in de mogelijkheid te stellen over te gaan tot de betaling van :			
		- de interesten die zij verschuldigd zijn aan hun leners, ten belopen van het verschil tussen het totaalbedrag van deze interesten en het jaarlijks interestenaandeel dat te hunnen laste is gelegd ;			
		- de terugbetalingspremies die ze aan hun leners hebben toegestaan ;			
		- de bijkomende last die voor hen voortvloeit uit de toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde op de bouwprijzen.....	4 294,0		
		02. Premies voor de sloping en de gezondmaking van ongezonde of functioneel onaangepaste woningen.			
		• Verhuizingstoelagen en toelagen voor het gedeeltelijk dekken voor uit krotwoningen geëvacueerde personen verschuldigde huur alsmede van de inrichtingskosten van hun nieuwe woning.			
		• Betaling van de renteverminderingen die aan de mijnwerkers worden toegestaan, alsmede van de sommen die bij wijze van waarborg voor goede afloop, aan de tussen komende kredietvennootschappen verschuldigd zijn.			
		• Terugbetaling aan de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting aangenomen bouwmaatschappijen van huurverminderingen, die zij gehouden zijn toe te staan aan hun huurders, hoofden van grote gezinnen.			
		• Diversen	330,0		
		03. Betaling van de interest die voor de leningen welke door het Woningfonds van de Bond der Grote Gezinnen van van België worden aangegaan, overeenkomstig de ter zake geldende besluiten ten laste van het Gewest valt	511,0		
		04. Premies bij de aankoop van bestaande éénsgezinswoningen in de privé-sector.....	224,2		
41.62	Openbare Werken	Overdracht aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting" met het oog op de betaling aan de financieringsorganismen van de interest hun verschuldigd op de sommen die ze als premies, toegekend door het Gewest, voor diens rekening betaald hebben aan de bouwers en de kopers van volkswoningen.....	625,5		
41.66	Openbare Werken	Toelage aan het Nationaal Instituut voor de Huisvesting. - Werkingskosten van de informatiecentra voor de huisvesting (<i>pro memorie</i>).....	-		
Totalen voor hoofdstuk IV			5 985,2		
Totalen voor afdeling 36 - Huisvesting			5 988,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 40					
Water en Leefmilieu					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.28	Landbouw	Uitgaven voortvloeiend uit de toepassing van de artikelen 8 en 9 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en uit het beheer door het Gewest van kunstwerken voor de waterbeheersing	68,5		
12.29	Landbouw	Uitgaven in verband met de studie van de hydrologie van de onbevaarbare waterlopen.....	3,3		
12.30	Volksgezondheid en gezin	Allerhande uitgaven in verband met de campagne rond het leefmilieu	6,0		
12.32	Volksgezondheid en gezin	Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de administratie behorende personen. Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen	0,1		
12.57	Volksgezondheid en gezin	Toelagen aan milieuverenigingen	0,9		
Totalen voor § 2			78,8		
Totalen voor Hfdst. I.			78,8		
HOOFDSTUK III					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Huur- en renteverlagende subsidies					
31.30	Volksgezondheid en gezin	Toelagen als tussenkomst in de lasten der interesten van de leningen aangegaan door reeds gevestigde industriële ondernemingen voor het financieren van aanvullende investeringen voor de speciale behandeling van afvalwater (toepassing van het koninklijk besluit van 9 april 1975)..... (De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken aan de erkende kredietinstellingen, van de nodige provisies om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren.)	96,8		
Totalen voor hoofdstuk III			96,8		
HOOFDSTUK IV					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
43.30	Volksgezondheid en gezin	Toelagen aan de gewestelijke en lokale openbare besturen als tussenkomst van het Gewest in de lasten der interesten van de door deze besturen aangegane leningen bij het gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959).....	725,0		
(De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken, aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisies om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren.)					

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
43.40	Volksgezondheid en gezin	Toelagen aan de gewestelijke en lokale openbare besturen als tussenkost van het Gewest in de lasten der interesten van de door deze besturen aangegane leningen bij het Gemeentekre- died van België voor de financiering van werken (toepassing van het K.B. van 22 oktober 1959) (Slachthuizen)	1,0		
		(De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken, aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisies om de uitbetaling van de tussenkost van het Gewest op de overeen- gekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren.)			
		Totalen voor hoofdstuk IV	726,0		
		Totalen voor afdeling 40 - Water en Leefmilieu	909,6		
Afdeling 41 Jacht, visvangst en bossen					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.01	Landbouw	Erelonen van advocaten en geneesheren. Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden. Presentiegelden van de jury voor het jachtexamen, ingericht in toepassing van het mi- nisterieel besluit van 2 maart 1977. „Studies betreffende de bosproblematiek en het natuurbehoud."	3,3		
12.03	Landbouw	Publikaties van het departement. Documenten voor het jacht- examen. Aankoop van vogelringen	2,4		
12.06	Landbouw	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoe- dingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Gewest al of niet ge- huurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der gebouwen. Huur van zaken voor inrichting van het jachtexamen in toepas- sing van het ministerieel besluit van 2 maart 1977.	0,7		
12.40	Landbouw	Studies en onderzoek. Behoeften aan recreatiemogelijkheden in bossen teneinde de accomodaties of infrastructuur aan te pas- sen. Deelneming departement aan jaarbeurzen, prijskampen en tentoonstellingen.....	0,2		
12.60	Landbouw	Uitgaven van alle aard in verband met het onderhoud en de be- scherming van de domeinbossen en natuurreservaten. De ver- beteringswerken in het algemeen inzake jacht- en vogelbe- scherming	59,0		
12.62	Landbouw	Huur van onroerende goederen en van rechten voor natuurbe- houd en de bescherming van het wild.....	1,8		
		Totalen voor § 2.	67,4		
		Totalen voor hoofdstuk I	67,4		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK III					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Overige subsidies aan bedrijven					
32.60	Landbouw	Aanmoediging en steun : voor maatschappijen voor de bevordering van de bosbouw, de visteelt, de jacht en het kweken van inlandse vogels ; voor maatschappijen en verenigingen welke zich bezighouden met het beheer van natuurreservaten en met het natuurbehoud in het algemeen.....	1,3		
Totalen voor het artikel 32			1,3		
Inkomensoverdrachten aan gezinnen					
33.60	Landbouw	Tussenkost van het Gewest voor het behoud van overwinterings- en rustgebieden van vogels (<i>pro memorie</i>)			
Totalen voor het artikel 33					
Totalen voor hoofdstuk III			1,3		
Totalen voor afdeling 41 - Jacht, visvangst en bossen			68,7		
Afdeling 42					
Industrie en energiebeleid					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.20	Economische Zaken	Allerhande uitgaven in verband met het energiebeleid	8,0		
Totalen voor § 2.			8,0		
Totalen voor hoofdstuk I			8,0		
HOOFDSTUK III					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Overige subsidies aan bedrijven					
32.08	Economische Zaken	Subsidies aan de instellingen voor de industriële en commerciële oriëntering : voordrachten, studiedagen en tentoonstellingen voor de vorming van het personeel en meer in het bijzonder van de kaders (de honoraria, de werkings- en propaganda-kosten, bureaurokosten en andere bijkomende kosten inbegrepen)	0,3		
Totalen voor hoofdstuk III			0,3		
Totalen voor afdeling 42 — Industrie- en energiebeleid			8,3		
Afdeling 43					
Gemeentelijke organisatie					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten					
12.01	Openbare Werken	Opmaken en verspreiden van documentatie en vulgariserende informatie betreffende de betoelaging voor ondergeschikte besturen	1,5		
Totalen voor § 2			1,5		
Totalen voor hoofdstuk I			1,5		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK IV					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
43.01	Openbare Werken	Subsidies aan de lokale openbare besturen als tussenkomst van het Gewest in de interestlasten van de door deze besturen aangegane leningen bij het Gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959)	690,0		
		De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken, aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisies om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren.			
43.20	Binnenlandse Zaken	Toelagen aan intercommunale verenigingen en gemeenten om de kosten van ontwatering te dekken (<i>pro memorie</i>).....	-		
Totalen voor hoofdstuk IV			690,0		
Totalen voor afdeling 43 - Gemeentelijke organisatie			691,5		
Afdeling 44					
Wetenschapsbeleid					
HOOFDSTUK I					
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN					
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)					
12.01	Economische Zaken	Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen. Studies van de waterlagen met het oog op het leveren van water met goede kwaliteit met inbegrip van de kilometervergoedingen en de reis- en verblijfkosten van het personeel belast met het toezicht op de waterlagen in het Vlaamse gewest	7,0		
12.41	Landbouw	Uitgaven van allerlei aard in verband met de studie van dringen de wetenschappelijke problemen al dan niet ondernomen door werkgroepen of door studie- en onderzoekscentra op het gebied van de waterhuishouding, van de landbouwgronden en de ruilverkaveling.....	6,5		
12.53	Volksgesondheid en Gezin	Om het even welke uitgaven betreffende de controle van het oppervlaktewater en het uitvoeren van opzoekingen en proeven in verband met de zuivering van het afvalwater en met de autoperuratie	17,0		
12.56	Volksgesondheid en Gezin	Bestrijding van de luchtverontreiniging. Allerhande uitgaven betreffende monsterneming en ontleding van de in de lucht geloosde stoffen of van verontreinigd geachte lucht, proefnemingen met toestellen of inrichtingen die een verontreiniging kunnen veroorzaken of bestemd zijn om die te bestrijden, bijdragen of toelagen aan opzoekingsorganismen of openbare diensten in het raam van de bij de wet bepaalde activiteiten. Toelagen aan organismen wier activiteit bijdraagt tot de bestrijding van de luchtverontreiniging, documentatie en voorlichting omtrent de problemen inzake luchtverontreiniging, huur van mechanografische installaties, alsmede alle uitgaven in verband met de bestrijding van geluidshinder, bodemverontreiniging, de grensoverschrijdende verontreiniging			
		Studies van allerlei aard i.v.m. de leefmilieuproblematiek in zijn diverse aspecten.....	50,0		
12.58	Landbouw	Uitgaven van allerlei aard in verband met de studie van dringen de wetenschappelijke problemen op het gebied van de bosbouw	8,2		
Totalen voor § 2			88,7		
totalen voor hoofdstuk I			88,7		

TITEL I - LOPENDE UITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Gesplitste kredieten		
			Niet gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK IV					
INKOMENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
41.04	Economische Zaken	Subsidie aan het Nationaal Instituut voor de Extractiebedrijven .	2,9		
41.05.02	Economische Zaken	Forfaitaire bijdrage in de werkingskosten van het studiecentrum voor Kernenergie te Mol.....	8,6		
41.05.03	Economische Zaken	Instituut voor Radio-elementen te Charleroi.....	8,0		
41.40	Landbouw	Subsidies aan het Instituut tot Aanmoediging van het Weten- schappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.). Werkingskosten en toelagen voor het onderzoek (<i>pro memorie</i>)			
Totalen voor hoofdstuk IV			195		
Totalen voor afdeling 44 - Wetenschapsbeleid			108,2		
Totalen voor Titel I - Lopende uitgaven			11 920,4	40,7	37,1

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
DEEL I					
KREDIETEN VOOR DE UITVOERING VAN HET INVESTERINGSPROGRAMMA					
Afdeling 33					
Ruimtelijke ordening					
HOOFDSTUK V					
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN					
Vermogensoverdrachten aan bedrijven					
<i>Stedebouw</i>					
51.02	Openbare Werken	Beplantingswerken, proefaanplantingen en aanleg van groene ruimten op private eigendommen als bedoeld in 6° en 7° van het artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 oktober 1960 (<i>pro memorie</i>)			
51.05	Openbare Werken	Toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor stads-kernvernieuwing op private eigendommen (<i>pro memorie</i>) ...			
Totalen voor de artikelen 51					
Vermogensoverdrachten aan gezinnen					
52.01	Openbare Werken	Premies aan particulieren voor stads- en dorpsvernieuwing		22,4	
Totalen voor het artikel 52				22,4	
Totalen voor hoofdstuk V				22,4	
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
61.20	Landbouw	Tussenkomst van het Gewest in de technische uitgaven met betrekking tot de toepassing van de wetten van 22 juli 1970 en 12 juli 1976 op de ruilverkaveling der landeigendommen (eventueel door voorschotten met tussenkomst van de Nationale Landmaatschappij). Kredieten ter beschikking te stellen van de N.L.M. bij beslissing van de Minister of de Staatssecretaris die de ruilverkaveling in zijn bevoegdheid heeft, om de financieringslasten van de ruilverkavelingswerken te dekken		450,0	320,0
Totalen voor het artikel 61				450,0	320,0
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
<i>Stedebouw</i>					
63.9	Openbare Werken	Toelagen aan de ondergeschikte besturen voor de uitvoering van de plannen van aanleg (<i>pro memorie</i>)			
63.10	Openbare Werken	Toelagen aan de ondergeschikte besturen voor de aankoop van openbare groene ruimten en van terreinen bestemd voor de aanleg van openbare groene ruimten		180,0	

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
63.12	Openbare Werken	Toelagen aan lagere besturen voor beplantingswerken en aanleg van openbare groene ruimten. Beplantingswerken, proefbeplantingen en aanleg van openbare groene ruimten op de eigendommen van lagere besturen		34,7	
63.13	Openbare Werken	Beplantingswerken, proefbeplantingen en aanleg van openbare groene ruimten op de eigendommen van lagere besturen (<i>pro memorie</i>).....			
63.17	Openbare Werken	Toelagen aan de gemeenten, agglomeraties en federaties van gemeenten voor het opmaken van plannen van aanleg (<i>pro memorie</i>)			
63.21	Openbare Werken	Toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor stadsvernieuwing		142,0	
		Totalen voor de artikelen 63		356,7	
		Totalen voor hoofdstuk VI		806,7	320,0
HOOFDSTUK VII					
INVESTERINGEN (CIVIELE)					
Aankoop van grond en gebouwen in het buitenland					
<i>Stedebouw</i>					
71.8	Openbare Werken	Aankoop van onroerende goederen voor de verwezenlijking, door het Gewest, van voorschriften van streekplannen gewestplannen en gemeentelijke plannen.....		64,3	55,0
71.9	Openbare Werken	Aankoop van gronden voor de aanleg van openbare groene ruimten (<i>pro memorie</i>)			
71.10	Openbare Werken	Aankopen met het oog op stadskernvernieuwing (<i>pro memorie</i>).....			
		Totalen voor de artikelen 71		64,3	55,0
Aanleg van wegen en waterbouwkundige werken					
73.8	Openbare Werken	Aanleggen van openbare groene ruimten (<i>pro memorie</i>)			
		Totalen voor het artikel 73			
		Totalen voor hoofdstuk VII		64,3	55,0
		Totalen voor afdeling 33 - Ruimtelijke ordening		893,4	375,0
Afdeling 34					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
<i>Gesubsidieerde werken en wederopbouw</i>					
61.05	Openbare Werken	Krediet te storten aan het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (uitvoering van het koninklijk besluit nr. 1 van 18 april 1967) voor de aankoop en aanleg van industrie-, ambachtelijke en dienstenterreinen met hun toegangswegen, alsmede voor de sanering van de steenkoolvestigingen en van verlaten bedrijfsruimten	449,0		
		Totalen voor hoofdstuk VI	449,0		
		Totalen voor afdeling 34 - Gewestelijke economische expansie	449,0		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnancerings- kredieten
Afdeling 35					
Tewerkstelling					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan de sociale zekerheid					
62.01	Tewerkstelling en Arbeid	Uitzonderingstoelage aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorzie- ning voor investeringen betreffende de centra voor beroepsop- leiding in het Vlaamse Gewest (<i>pro memorie</i>)			
			Totalen voor hoofdstuk VI		
			Totalen voor afdeling 35 - Tewerkstelling		
Afdeling 36					
Huisvesting					
HOOFDSTUK V					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Vermogensoverdrachten aan bedrijven					
<i>Gesubsidieerde werken en wederopbouw</i>					
51.06	Openbare Werken	Uitvoering van artikel 33 van de Huisvestingscode, gevoegd bij het koninklijk besluit van 10 december 1970, bekrachtigd door de wet van 2 juli 1971 en gewijzigd door de wet van 2 augustus 1973. Kosten in verband met het opmaken van de ontwerpen, uivoering van en toezicht over de werken		1361,4	523,0
			Totalen voor hoofdstuk V		
			1361,4 523,0		
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare					
instellingen zonder bedrijfskarakter					
<i>Huisvesting</i>					
61.01	Openbare Werken	Overdracht naar artikel 60.35.A van de Afzonderlijke Sectie - deel II met het oog op het creëren van grondreserves voor de bouw van sociale woningen (<i>pro memorie</i>)			
			Totalen voor hoofdstuk VI		
			Totalen voor afdeling 36 - Huisvesting		
			1361,4 523,0		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 40					
Water en Leefmilieu					
HOOFDSTUK V					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Vermogensoverdrachten aan bedrijven					
51.80	Volksgezondheid en Gezin	Subsidies aan de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, aan de ondergeschikte openbare besturen of aan verenigingen van ondergeschikte openbare besturen, voor studies en voor de uitvoering van alle werken met het oog op de aanleg, uitbreiding, verbouwing van waterleidingen, van zuiveringsstations voor drinkwater en van ontziltingsinstallaties, evenals op de verplaatsing van watervoorzieningsinstallaties ten gevolge van de uitvoering van openbare werken door het Gewest, het Wegenfonds en sommige publiekrechtelijke rechtspersonen		250,0	100,0
51.89	Volksgezondheid en Gezin	Herstelvergoedingen door het Gewest te betalen bij toepassing der bepalingen van artikel 6 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater (<i>pro memorie</i>).....			
Totalen voor hoofdstuk V				250,0	100,0
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
61.85	Volksgezondheid en Gezin	Overdracht aan het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie	15,1		
61.86	Volksgezondheid en gezin	Overdracht aan het Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder (water).....	144,3		
61.87	Volksgezondheid en Gezin	Overdracht aan het Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder (vaste afvalstoffen).....	472,5		
61.88	Volksgezondheid en Gezin	Overdracht aan het Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder, geluid en luchtverontreiniging.....	57,9		
Totalen voor de artikelen 61			689,8		
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.20	Landbouw	Toelagen voor de verbetering van de waterhuishouding en van de landbouwgronden, voor de verbetering van de landbouwwegen en voor de drainage van de landbouwgronden		361,9	
63.84	Volksgezondheid en Gezin	Subsidies aan de ondergeschikte besturen, aan verenigingen van ondergeschikte besturen en aan de drie maatschappijen voor zuivering van afvalwater, opgericht bij artikel 8 van de wet van 26 maart 1971, in toepassing van de twee koninklijke besluiten van 20 december 1976 betreffende de zuivering van het afval water.....		1193,9	379,9
Totalen voor de artikelen 63				1555,8	379,9
Totalen voor hoofdstuk VI			689,8	1555,8	379,9

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK VII					
INVESTERINGEN (CIVIELE)					
Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland					
71.80	Volksgezondheid en Gezin	Verwerving van gronden en gebouwen met het oog op de be- scherming van het grondwater dat kan gebruikt worden voor de drinkwaterbevoorrading		62,2	
		Totalen voor het artikel 71		62,2	
Aanleg van wegen en waterbouwkundige werken					
73.20	Landbouw	Uitgaven met betrekking tot werken uitgevoerd door het Gewest krachtens artikel 10 van de wet van 28 december 1967 betref- fende de onbevaarbare waterlopen, artikel 102 van de wet van 3 juni 1957 betreffende polders of artikel 103 van de wet van 5 ju- ni 1956, gewijzigd bij die van 3 juni 1957, betreffende de wate- ringen. Uitgaven betreffende werken waarvan de uitvoering ambtshalve werd bevolen op grond van artikel 91 van voormel- de wetten betreffende de polders en de wateringen. Uitgaven voortvloeiend uit de uitvoering van de contracten gesloten door het Ministerie van Landbouw met private ontwerpers voor het opstellen van ontwerpen van werken		300,0	100,0
73.81	Volksgezondheid en Gezin	Bouwen voor het Gewest van een moerriool voor nijverheidsaf- valwaier langs het Albertkanaal		100,0	
		Totalen voor de artikelen 73		400,0	100,0
		Totalen voor hoofdstuk VII		462,2	100,0
		Totalen voor afdeling 40 - Water en Leefmilieu	689,8	2268,0	579,9
Afdeling 41					
Jacht, visvangst en bossen					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.10	Landbouw	Toelagen aan ondergeschikte besturen voor de aankoop van bos- sen, beboste terreinen en natuurreservaten (<i>pro memorie</i>)			
63.60	Landbouw	Toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen wegens bos- bouwkundige werken en verrichtingen krachtens het Regents- besluit van 2 juli 1949		13,0	
		Totalen voor hoofdstuk VI		13,0	
HOOFDSTUK VII					
INVESTERINGEN (CIVIELE)					
Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland					
71.60	Landbouw	Verwervingen : a) domeinbossen, -duinen en -gronden, onroerende goederen ter vergroting van het privaat Gewestdomein (bossen) ; aandeel van het Gewest in de aankopen van onverdeelde bossen ; b) viswater, gronden voor paaiplaatsen, enz		584,0	
		Totalen voor het artikel 71		584,0	

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Aanleg van wegen en waterbouwkundige werken					
73.60	Landbouw	Investeringsuitgaven van alle aard in verband met de vermeerdering van de produktie en de opbrengst van de domeinbossen en met hun inrichting		23,0	
				Totalen voor het artikel 73	23,0
				Totalen voor hoofdstuk VII	607,0
				Totalen voor afdeling 41 - Jacht, visvangst, en bossen	620,0
Afdeling 43					
Gemeentelijke organisatie					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.02	Openbare Werken	Subsidies aan de lokale besturen en aan de kerkfabrieken en andere rechtspersonen die de voor de uitoefening van de erkende erediensten nodige onroerende goederen beheren, ten bate van de uitvoering van werken die onderworpen zijn aan het hoog toezicht van het Ministerie van Justitie		520,0	100,0
63.06	Openbare Werken	Subsidies toegestaan voor de herstelling der schade veroorzaakt door stortregens en onweders aan het openbaar domein van de gemeenten. Diverse en onvoorziene uitgaven		1,0	
63.08	Openbare Werken	Toelagen of tegemoetkomingen van 500 000 frank en minder, met inbegrip van de aanvullende toelagen (verrekeningen en saldo's) voor de uitvoering, door de ondergeschikte openbare besturen, van werken die onder toepassing vallen van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 1 februari 1960 en 2 juni 1961		3,1	
				Totalen voor hoofdstuk VI	100,0
				Totalen voor afdeling 43 - Gemeentelijke organisatie	524,1
			Totalen voor Deel I — Kredieten voor de uitvoering van het investeringsprogramma	1138,8	1577,9

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
DEEL II					
KREDIETEN NIET BESTEMD VOOR DE					
UITVOERING VAN HET INVESTERINGS-					
PROGRAMMA					
Afdeling 33					
Ruimtelijke ordening					
HOOFDSTUK VIII					
KREDIETVERLENINGEN EN DEELNEMINGEN					
Kredietverleningen binnen de sector overheid					
84.20	Landbouw	Terugvorderbare voorschotten aan de Nationale Landmaatschappij met het oog op de uitvoering van de artikelen 56 en 57 van de wet van 22 juli 1970 en van artikel 76 van de wet van 12 juli 1976 op de ruilverkaveling van landeigendommen en uit kracht van de wet en van artikel 3 van de wet van 3 mei 1971 tot bevordering van de sanering van de landbouw en van de tuinbouw, om de kosten van aankoop en afstand van landeigendommen en de eventuele vergoedingen te dekken	15,0		
Totalen voor hoofdstuk VIII			15,0		
Totalen voor afdeling 33 - Ruimtelijke ordening			15,0		
Afdeling 34 Gewestelijke					
economische expansie					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare					
instellingen zonder bedrijfskarakter					
<i>Gesubsidieerde werken en wederopbouw</i>					
61.06	Economische Zaken	Transfert naar het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (sector Economische Zaken)	2450,0		
61.07	Middenstand	Transfert naar het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (sector Middenstand)	307,9		
61.08	Financiën	Transfert naar het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (sector Financiën)	95,0		
Totalen voor de artikelen 61			2852,9		
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten					
en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.01	Economische Zaken	01. (<i>pro memorie</i>)			
		02. Financiering van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen		600,0	300,0
63.02	Economische Zaken	Opdrachten van alle aard in verband met het economisch overheidsinitiatief al dan niet gepaard gaande met het gebruik van middelen voorzien op het Fonds voor industriële vernieuwing	970,0		
Totalen voor de artikelen 63			970,0	600,0	300,0
Totalen voor hoofdstuk VI			3822,9	600,0	300,0

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK VII					
INVESTERINGEN (CIVIELE)					
Aankoop van duurzame roerende goederen					
Aankoop van gronden en gebouwen.					
71.04	Aankoop van gronden en gebouwen	Uitgaven betreffende de rechtspleging inzake uitvoerend beslag op onroerend goed met inbegrip van deze die een gevolg zijn van de zuivering waarvan sprake in artikel 109 en volgende van de hypotheekwet van 16 december 1851 en uitgaven betreffende aankopen uit de hand ingevolge vrijwillige likwidatie, wanneer de Staat of een kredietinstelling - voor de kredieten met staatswaarborg - ingeschreven schuldeiser is of een bevel heeft laten overschrijven : aankoopprijs, bedrag van de prijsverhoging, kosten van alle aard en bijkomstigheden.....		5,0	5,0
Totalen voor hoofdstuk VII				5,0	5,0
HOOFDSTUK VIII					
KREDIETVERLENINGEN EN DEELNEMINGEN					
Kredietverleningen binnen de sector overheid					
83.01	Openbare Werken	Terugvorderbare renteloze voorschotten aan ondergeschikte besturen als tussenkomst in de kosten, van door die besturen aangegane leningen voor aankoop, aanleg, uitrusting en milieubescherming van industriële en ambachtelijke zones.....	100,0		
83.02	Economische Zaken	Terugvorderbaar voorschot aan de N.V. Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen te Antwerpen (<i>pro memorie</i>).....			
Totalen voor hoofdstuk VIII				100,0	
Totalen voor afdeling 34 - Gewestelijke economische expansie			3 922,9	605,0	305,0

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 36					
Huisvesting					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare					
instellingen zonder bedrijfskarakter					
<i>Huisvesting</i>					
61.60	Openbare Werken	Overdracht aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting" met het oog op de betaling van de gehele en gesplitste premies verleend aan de bouwers en kopers van sociale woningen en van kleine landeigendommen (<i>pro memorie</i>).....			
61.61	Openbare Werken	Overdracht aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting" met het oog op de betaling van het aflossingsgedeelte dat begrepen is in de vaste annuïteiten die verschuldigd zijn bij toepassing van artikel 66 van de Huisvestingscode (<i>pro memorie</i>).....			
61.62	Openbare Werken	Overdracht aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting" met het oog op de betaling aan de financieringsorganismen van de aflossing der sommen die ze voor rekening van het Gewest hebben betaald als premies toegekend door het Gewest aan de bouwers en kopers van volkswoningen.....	545,0		
61.90	Openbare Werken	Toelage aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting" ten einde de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Nationale landmaatschappij in de mogelijkheid te stellen :			
		1. Hun leningen op vaste termijn, die de vervaldag bereikt hebben, terug te betalen.....	778,7		
		2. Het verschil te dekken tussen de aflossingen die ze aan hun leners, op hun bij annuïteiten terugbetaalbare leningen, verschuldigd zijn en het aflossingsaandeel dat ze zelf te dragen hebben	1 457,4		
61.91	Openbare Werken	Toelage aan het „Nationaal Fonds voor de Huisvesting" met het oog op de betaling van de subsidies, ten gunste van de gemeenten die overgaan tot de aankoop of de onteigening van ongezonde gebouwen (<i>pro memorie</i>).....			
Totalen voor hoofdstuk VI			2 781,1		
afdeling 36 - Huisvesting			2 781,1		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 40					
Water en Leefmilieu					
HOOFDSTUK V					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
AAN ANDERE SECTOREN					
Vermogensoverdrachten aan bedrijven					
51.30	Volksgezondheid en gezin	Toelagen als tussenkomst van het Gewest in de aflossingslasten van de leningen aangegaan door reeds gevestigde industriële ondernemingen voor het financieren van aanvullende investeringen voor de speciale behandeling van afvalwater (toepassing van het koninklijk besluit van 9 april 1975). (De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken aan de erkende kredietinstellingen, van de nodige provisie om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisie later te regulariseren.).....	100,0		
Totalen voor hoofdstuk V			100,0		
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.01	Volksgezondheid en Gezin	Bedrijfskapitaal voor de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij: <i>(pro memorie)</i> .			
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter					
63.30	Volksgezondheid en gezin	Toelagen aan de gewestelijke en lokale openbare besturen als tussenkomst van het Gewest in de aflossingslasten van de door deze besturen aangegeven leningen bij het Gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959) (De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken, aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisie om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisie later te regulariseren.)	145,0		
63.40	Volksgezondheid en gezin	Toelage aan de gewestelijke en lokale openbare besturen als tussenkomst van het Gewest in de aflossingslasten van de door deze besturen aangegeven leningen bij het gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959) <i>(pro memorie)</i> ..... (De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken, aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisie om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisie later te regulariseren.) (Slachthuizen)			
Totalen voor hoofdstuk VI			145,0		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
HOOFDSTUK VII					
INVESTERINGEN (CIVIELE)					
Aankoop van duurzame roerende goederen					
74.01	Volksgezondheid Gezin	14. Aankoop van duurzame goederen nodig voor het onderhoud en de exploitatie van de collector voor nijverheidsafvalwater langs het Albertkanaal.....	1,4		
Totalen voor artikel 74			1,4		
Totalen voor hoofdstuk VII			1,4		
HOOFDSTUK VIII					
KREDIETVERLENINGEN EN DEELNEMINGEN					
Kredietverleningen binnen de sector overheid					
84.01	Volksgezondheid en Gezin	Terugvorderbaar voorschot toegekend aan de Waterzuiverings- maatschappij van het Kustbekken (W.Z.K.)	65,5		
84.02	Volksgezondheid en Gezin	Terugvorderbaar voorschot toegekend aan de Vlaamse Waterzui- veringsmaatschappij : (<i>pro memorie</i>).....	-		
84.03	Volksgezondheid en Gezin	Terugvorderbaar voorschot toegekend aan de Vlaamse Afval- maatschappij : (<i>pro memorie</i>).....	-		
Totalen voor hoofdstuk VIII			65,5		
Totalen voor afdeling 40 - Water en Leefmilieu			311,9		

Afdeling 41

Jacht, visvangst en bossen

HOOFDSTUK V

VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN

ANDERE SECTOREN

Vermogensoverdrachten aan bedrijven

51.60	Landbouw	Toelagen op het huurgeld, op de kosten voor beheerswerken en bewaking in de gebieden die krachtens het K.B. van 3 februari 1981 als natuurreservaat werden erkend	5,2		
Totalen voor hoofdstuk V			5,2		

HOOFDSTUK VII

INVESTERINGEN (CIVIELE)

Aankoop van duurzame roerende goederen

74.01	Landbouw	Aankoop van meubilair, van bijzonder materieel voor laborato- ria en van allerhande materieel niet leverbaar door het C.B.B.	3,6		
Totalen voor het artikel 74			3,6		
Totalen voor hoofdstuk VII			3,6		
Totalen voor afdeling 41 - Jacht, visvangst en bossen			8,8		

TITEL II - KAPITAALUITGAVEN

(In miljoenen franken)

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
				Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Afdeling 43					
Gemeentelijke organisatie					
HOOFDSTUK VI					
VERMOGENSOVERDRACHTEN					
BINNEN DE SECTOR OVERHEID					
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen					
63.01	Openbare Werken	Subsidies aan de lokale openbare besturen als tussenkomst van het Gewest in de delgingslasten van de door deze besturen aangegane leningen bij het Gemeentekrediet van België voor de financiering van werken (toepassing van het koninklijk besluit van 22 oktober 1959)	148,0		
		(De Schatkist wordt gemachtigd tot het verstrekken aan het Gemeentekrediet van België, van de nodige provisies om de uitbetaling van de tussenkomst van het Gewest op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren.)			
		Totalen voor hoofdstuk VI	148,0		
		Totalen voor afdeling 43 - Gemeentelijke organisatie	148,0		
Afdeling 44					
Wetenschapsbeleid					
HOOFDSTUK VIII					
KREDIETVERLENINGEN EN DEELNEMINGEN					
Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven					
81.01	Economische Zaken	Subsidies en terugvorderbare voorschotten voor de vervaardiging van prototypes en voor navorsingen inzake gevorderd technisch onderzoek	250,0		
		(Het krediet uitgetrokken op dit artikel, evenals het krediet-saldo op 1 januari 1980, zullen overgeschreven worden op de rekening „Fonds bestemd tot het toekennen van subsidies en terugvorderbare voorschotten voor de vervaardiging van prototypes en voor navorsingen inzake gevorderd technologisch onderzoek", art. 66.I.O.A. van Titel II.)			
		Totalen voor hoofdstuk VIII	250,0		
HOOFDSTUK 01					
DIVERSEN					
Niet-economisch verdeeld					
01.01	Eerste Minister	Regeringsinitiatieven van sectoriële technologische programma's en wetenschappelijke werkzaamheden van openbaar nut voor de ontwikkeling van de innovatie en voor de verbetering van de levensvoorwaarden van de bevolking - Programma 1975 en volgende (<i>pro memorie</i>)			
		Totalen voor hoofdstuk 01	-	-	
		Totalen voor afdeling 44 - Wetenschapsbeleid	250,0	-	-
		Totalen voor Deel II - Kredieten niet bestemd voor de uitvoering van het investeringsprogramma	7 437,7	605,0	305,0
		Totalen voor Titel II - Kapitaalsuitgaven	8 576,5	6 271,9	1 882,9
		Algemene totalen (Titels I en II)	20 496,9	6 312,6	1 920,0

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
DEEL I						
LOPENDE VERRICHTINGEN						
Afdeling 32						
Algemene Zaken						
FONDSEN GESTIJD DOOR						
BIJZONDERE INKOMSTEN						
66.20.A	Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur	Fonds van de Vlaamse Gemeenschap (Gewestelijke materies) <i>(pro memorie)</i>				
Totalen voor afdeling 32 - Algemene Zaken						
Afdeling 33						
Ruimtelijke ordening						
HOOFDSTUK III						
FONDSEN GESTIJD						
DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN						
66.03.A	Openbare Werken	Fonds bestemd voor de betaling van de uitgaven voortspruitend uit de toepassing van de wet van 29 maart 1962 houdende orga- nisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, gewij- zigd bij de wetten van 22 april 1970 en van 22 december 1970.	56,9	13,0	1,0	68,9
Totalen voor hoofdstuk III			56,9	13,0	1,0	68,9
Totalen voor afdeling 33 - Ruimtelijke Ordening			56,9	13,0	1,0	68,9
Afdeling 34						
Gewestelijke economische expansie						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD						
DOOR BEGROTINGSKREDIETEN						
60.01.A		Fonds voor de economische expansie en de regionale reconver- sie (koninklijke besluiten van 18 april 1967 en van 29 juni 1967 :				
	Economische Zaken	1. Sector Economische Zaken	463,7	2 030,0	2 493,7	
	Middenstand	2. Sector Middenstand		1 854,6	1 854,6	
	Financiën	3. Sector Financiën		170,0	170,0	
Totalen voor hoofdstuk I			463,7	4 054,6	4 518,3	
HOOFDSTUK II						
FONDSEN GESTIJD DOOR						
BIJZONDERE INKOMSTEN						
66.01.A	Economische Zaken	Fonds bestemd voor de betaling van het aandeel van de Geweste- lijke Ontwikkelingsmaatschappijen in de intrestlasten van de leningen door hen aangegaan bij het Gemeentekrediet van België <i>(pro memorie)</i>				
Totalen voor hoofdstuk II						
Totalen voor afdeling 34 - Gewestelijk economische expansie			463,7	4 054,6	4 518,3	

TITEL IV- AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Afdeling 36						
Huisvesting						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD						
DOOR BEGROTINGSKREDIETEN						
Nationaal Fonds voor de Huisvesting						
60.21.A	Openbare Werken	Toelage aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en aan de Nationale Landmaatschappij om ze in de mogelijkheid te stellen tot de betaling over te gaan van de intresten die ze aan hun leners verschuldigd zijn, ten belope van het verschil tussen het totaal bedrag van deze intresten en het jaarlijks in trestenaandeel dat te hunnen laste is gelegd alsmede van de terugbetalingspremies die ze aan hun leners hebben toegestaan en van de bijkomende last die voor hen voortvloeit uit de toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde op de bouwprizen (art. 38 van de Huisvestingscode)	268,9	4 294,0	5 017,8	-454,9
60.22.A	Openbare Werken	Premies voor de sloping en de gezondmaking van ongezonde woningen (koninklijke besluiten van 10 augustus 1967). Toelagen voor het gedeeltelijk dekken : 1° van de huur verschuldigd door uit krotwoningen geëvacueerde personen of door bejaarde personen die een aan hun fysische toestand onangepaste woning ontruimen ten einde een specifieke woning te betrekken ; 2° van de inrichtingskosten van hun nieuwe woning en de verhuizingstoelagen (koninklijke besluiten van 10 januari 1966 en 10 juli 1970)..... Betaling van de renteverminderingen die aan de mijnwerkers worden toegestaan, alsmede van de sommen die bij wijze van waarborg voor goede afloop, aan de tussenkomen kredietvennootschappen verschuldigd zijn (art. 59 van de Huisvestingscode)				
		Terugbetaling aan de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting aangenomen bouwmaatschappijen van huurverminderingen die zij gehouden zijn toe te staan aan hun huurders, hoofden van grote gezinnen (koninklijk besluit van 2 juli 1973)				
		Betaling van de annuïteiten verschuldigd aan de nationale maatschappijen en aan hun erkende vennootschappen voor de aankoop of de onteigening van groepen ongezonde gebouwen (artikel 66 van de huisvestingscode).....	166,8	330,0	440,0	56,8
60.24.A	Openbare Werken	Betaling van de interest die voor de leningen welke door het Woningfonds van de Bond der Grote Gezinnen van België worden aangegaan, overeenkomstig de ter zake geldende besluiten, ten laste van het Gewest valt (art. 38 van de Huisvestingscode)	121,7	511,0	511,0	121,7
60.28.A	Openbare Werken	Betaling aan de financieringsorganismen van de intrest hun verschuldigd op de sommen die ze als premies toegekend door het Gewest, voor diens rekening betaald hebben aan de bouwers en de kopers van volkswoningen (koninklijk besluit van 10 augustus 1967).....	34,0	625,5	632,0	27,5
60.34.A	Openbare Werken	Betaling van studies en van experimenten ter verbetering van de woningen en van de omgeving van oude wijken (<i>pro memorie</i>).....				
60.36.A	Openbare Werken	Betaling van premies bij aankoop van bestaande éénsgezinswoningen in de privésector.....	591,4	5 984,7	6 825,0	248,9
Totalen voor hoofdstuk I			-	224,2	224,2	-
Totalen voor afdeling 36 - Huisvesting			591,4	5 984,7	6 825,0	-248,9
Totalen voor deel I - Lopende verrichtingen			1 112,0	10 052,3	11 344,3	-180,0

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
DEEL II						
KAPITAALVERRICHTINGEN						
Afdeling 33						
Ruimtelijke ordening						
HOOFDSTUK II						
WEDERBELEGGINGSFONDSEN						
VAN BEGROTINGSKREDIETEN						
63.01.A	Landbouw	Fonds bestemd voor het toekennen van terugvorderbare voor schotten aan de Nationale Landmaatschappij met het oog op de uitvoering van de artikelen 56 en 57 van de wet van 22 juli 1970 en van artikel 76 van de wet van 12 juli 1976 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet.....	35,1	1,0	5,0	31,1
		Totalen voor hoofdstuk II	35,1	1,0	5,0	31,1
HOOFDSTUK III						
FONDSEN GESTIJD						
DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN						
66.01.A	Landbouw	Fonds bestemd voor de aanwending van de bijstand van het E.O.G.F.L., betreffende door het Gewest gedane uitgaven in verband met de ruilverkaveling en de irrigatie.....		1,0		1,0
		Totalen voor hoofdstuk III		1,0		1,0
		Totalen voor afdeling 33 - Ruimtelijke Ordening	35,1	2,0	5,0	32,1
Afdeling 34						
Gewestelijke economische expansie						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD						
DOOR BEGROTINGSKREDIETEN						
60.01.A		Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (koninklijke besluiten van 18 april 1967) :				
	Economische Zaken	1. Sector Economische Zaken	517,0	2 527,2	2 709,8	334,4
	Middenstand	2. Sector Middenstand	5,4	307,9	313,3	
	Openbare Werken	3. Sector Openbare Werken ..... •..... (De op deze littera aan te rekenen wedden en vergoedingen mogen uitbetaald worden als vaste uitgaven.)	945,5	539,0	459,0	1025,5
		Totalen voor hoofdstuk I	1 467,9	3 374,1	3 482,1	1 359,9
		Totalen voor afdeling 34 - Gewestelijk Economische Expansie	1 467,9	3 374,1	3 482,1	1 359,9

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Afdeling 36						
Huisvesting						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD						
DOOR BEGROTINGSKREDIETEN						
Nationaal Fonds voor de Huisvesting						
60.29.A	Openbare Werken	Betaling van de gehele en gesplitste premies verleend aan de bouwers en kopers van sociale woningen en van kleine landeigendommen (koninklijke besluiten van 10 augustus 1967 en 4 februari 1968)	8,1	-	7,0	1,1
60.30.A	Openbare Werken	Betaling aan de financieringsorganismen van de aflossing der sommen die ze voor rekening van het Gewest hebben betaald als premies, toegekend door het Gewest, aan de bouwers en kopers van volkswoningen (koninklijk besluit van 10 augustus 1967)	10,4	545,0	555,4	
60.31.A	Openbare Werken	Tussenkost bestemd voor het terugbetalen door Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en door de Nationale Landmaatschappij van hun leningen op vaste termijn, die de vervaldag bereikt hebben (art. 38 van de Huisvestingscode)	-1 149,6	778,7	281,4	-652,3
60.32.A	Openbare Werken	Tussenkost bestemd voor het betalen van de positieve aflossingsverschillen, die door het Gewest verschuldigd zijn hetzij aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, hetzij aan de Nationale Landmaatschappij, door middel van het van de begroting der kapitaaluitgaven overgedragen krediet en van de eventuele storting door één van de even genoemde nationale maatschappijen van door hen verschuldigde negatieve aflossingsverschillen (art. 38 van de Huisvestingscode)	214,2	1 457,4	758,4	913,2
60.33.A	Openbare Werken	Betaling van de subsidies ten gunste van de gemeenten die over gaan tot de aankoop of de onteigening van ongezonde gebouwen (art. 69 van de Huisvestingscode) (pro memorie)	-	-		
60.35.A	Openbare Werken	Tussenkosten bestemd om grondreserves op te richten voor de bouw van volkswoningen	200,0	-	100,0	100,0
Totalen voor hoofdstuk I			-716,9	2 781,1	1702,2	362,0
Totalen voor afdeling 36 - Huisvesting			-716,9	2 781,1	1702,2	362,0
Afdeling 40						
Water en Leefmilieu						
HOOFDSTUK I						
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD						
DOOR BEGROTINGSKREDIETEN						
60.01. A	Volksgezondheid en Gezin	Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie (koninklijk besluit nr. 1 van 18 april 1967)	448,2	15,1	175,0	288,3
60.04.A	Volksgezondheid en Gezin	Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder (water)	438,0	144,3	400,0	182,3
60.08.A	Volksgezondheid en Gezin	Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder (vaste afvalstoffen)	1 545,5	472,5	1 000,0	1 018,0
60.09.A	Volksgezondheid en Gezin	Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder (geluid en luchtverontreiniging) (zowel ecologische als niet-ecologische projecten)	-	157,9	80,0	77,9
Totalen voor hoofdstuk I			2 431,7	789,8	1 655,0	1 566,5
Totalen voor afdeling 40 - Water en leefmilieu			2 431,7	789,8	1 655,0	1 566,5

TITEL IV - AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Ordonnan- cerend departement	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1981	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1981
Afdeling 41						
Jacht, visvangst en bossen						
HOOFDSTUK III						
FONDSEN GESTIJD						
DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN						
66.05.B	Landbouw	Fonds voor de reconstitutie en de rationalisatie van het bospatri- monium van het Gewest, gestijfd door de opbrengst van de ten algemenen nutte onteigende domeinbossen (domeinwet van 2 juli 1969).....	11,0	1,0	-	12,0
		Totalen voor hoofdstuk III	11,0	1,0	-	12,0
		Totalen voor afdeling 41 - Jacht, visvangst en bossen	11,0	1,0	-	12,0
		Totalen voor deel II - Kapitaal verrichtingen	3 228,8	6 948,0	6 844,3	3 332,5
		Totalen voor titel IV - Afzonderlijke sectie	4 340,8	17 000,3	18 188,6	3 152,5